National Library
Bibliothèque Nationale
APR 29 1980
NEWSPAPER SECTION
DES

R103/1/1974

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescanto, Ca 91214.

NR. 15 Sestdiena, 1980. GADA 12. APRĪLIS 30. GADS

SATURDAY, APRIL 12, 1980

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Ontario parlaments atsāk darbību

Astoņdesmit punktu likumdošanas programmā, ar ko Ontario parlamentu iepazīstināja premjērs Viljams Dēviss, apsolīts, ka viņa valdība iesaistīs Ontario technoloģiskos spēkus enerģijas, transporta, dabas aizsardzības un agrikultūras nozarē kā svarīgus faktorus provinces nākotnei. Ar šo programmu, kas bija ietilpināta tradicionālā troņa uzrunā un ko nolasīja gubernātore ltn. Jauline Makgibona (McGibbon), oficiāli atklāja Ontario jauno parlamenta sesiju.

„Turpmākie astoņdesmitie gadi būs lielākie mūsu pašaprūpes gadi, kuros, iepriekš labi plānojot, nepieciešamības dēļ vajadzēs aizkavēt nevajadzīgus izdevumus nākotnē. Tas būs arī laiks ģimenes un sabiedrības struktūras svarīguma atjaunošanai", teica premjērs Viljams Dēviss, norādot, ka ar teikto nav nolūks novērst vēlēšanas, bet lai sagādātu labāku dzīves veidu Ontario iedzīvotājiem tuvākā un tālākā nākotnē. Starp astoņdesmit punktiem, kuŗus premjēra Dēvisa valdība apņēmās iedzīvināt, bija sekojošie:

Samazināt Ontario provinces atkarību no eļļas ar enerģijas taupīšanu un lietojot vairāk gāzi, elektrību un atomenerģiju. Sagādāt šajā gadā 600 papildgultas aprūpes mājās (nursing home) un paplašināt chroniski slimo mājas apgādes programmu nākošos divos gados. 1980. gada budžetā paredzēt pasākumus, kas uzlabotu financiālo nodrošinājumu vecākiem cilvēkiem. Mātes vieninieces spēs sevi uzturēt ar jauniem darba projektiem, labāku padomdošanu un uzlabotiem noteikumiem atbalsta saņemšanas nodrošināšanai.

Ontario eksportam palīdzēs ar jaunu biroju atvēršanu ASV un Tālajos austrumos, kā arī paplašinot Ontario tirdzniecības pārstāvniecības un radot Eksporta veicināšanas sabiedrību (Export Development Corporation). Nesenie pārkārtojumi Padomdevēju padomē par daudzkultūras un pavalstniecības lietām Ontario Advisory Council of Multiculturalism and Citizenship) skaidri norāda, ka „Ontario sabiedrība, darīta bagātāka ar kultūras dažādībām, jūt stipru un vienojošu lepnumu Kanadas pilsonībā, tās privilēģijās un pienākumos."

Agrikultūras technoloģijas koledža franču valodā tiks nodibināta Alfredā.

Ar vairāk nekā 5.000.000 dol. paredzēts atbalstīt darba devēju organizētas speciālistu sagatavošanas programmas Ontario. Izveidos plašu mazāku tirdzniecības uzņēmumu programmu, kas spēs pavairot aizdevumus un garantijas. Uzsāks programmu, kas popularizēs Ontario provinciālos parkus, tūristiem noorganizējot atvaļinājuma tūres, kuŗās ietilps uzturs, apmešanās un izbraukumi. Paredzēti likumi, ar kuŗiem kontrolēs ārzemniekiem piederošos agrikultūras zemes īpašumus.

Valdība paplašinās medicīnas sakaru iespējas televīzijas ceļā starp rajonu un mazāku centru slimnīcām, lai ārsti varētu konsultēties ar speciālistiem. Ievedīs bezmaksas telefona sarunas ar Ontario valdības iestādēm. Ontario Darba attieksmju likumu (Ontario Labour Relations Act) pārstrādās, lai uzlabotu strādnieku darba stāvokli.

Pilsētu pašvaldības ietaupīs 20.000.000 dol. gadā, atbrīvojoties no pašvaldības maksājumu daļas zemu ienākumu īrniekiem. Vietējās skolas padomes uzņemsies atbildību sagādāt atbilstošas speciālās izglītības klases. Cilvēka tiesību likumu (Human Rights Code) uzlabos, lai sagādātu vienlīdzīgus pakalpojumus un iespējas cilvēkiem ar veselības traucējumiem. Nekustamo īpašumu un kreditsabiedrībām paplašinās pašnoteikšanās tiesības.

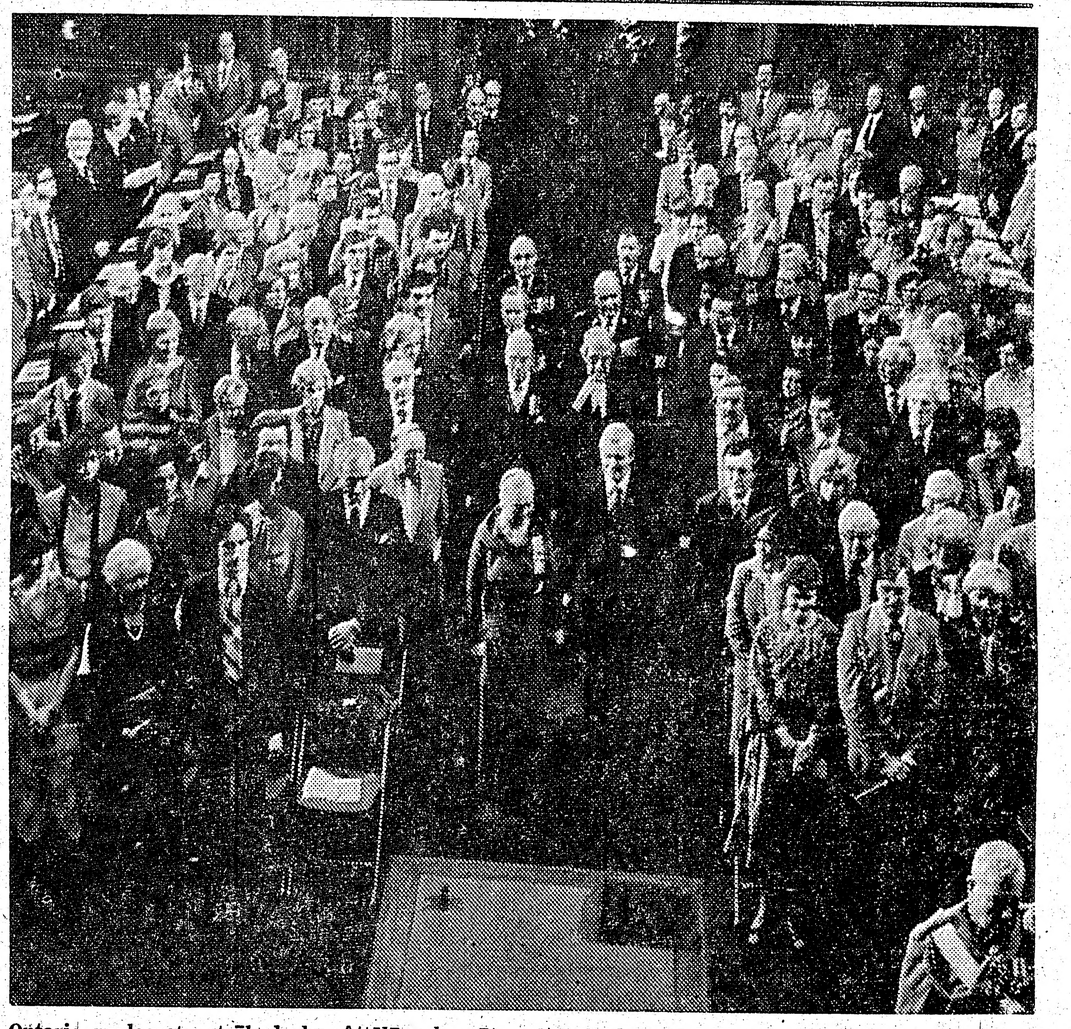

Ontario parlamets atsāk darbu. Attēlā gubernātore ltn. Pauline Makgibona (McGibbon) un premjērs Viljams Dēviss ceļā uz Ontario 31. parlamenta 4. sesijas atklāšanas ceremoniju.

Briest mākoņi pie Irānas debesīm

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Kristus augšāmcelšanās svētkos pārpildītie dievnami apliecināja mūsu sirdīs saglabāto ticību visvarenām Dievam, dzīvības uzvarai pār nāvi, gaismas uzvarai pār tumsu. Pie mūžīgā patiesības avota mēs varētu smelt jaunus spēkus mūsu dzīves tālākām gaitām un stiprināties ticībā un cerībā mūsu tautas gaišākai nākotnei. Nešaubīgi ticot Latvijas valsts atdzimšanas rītam, mums katram savu spēku robežās jāpieliek roka latviešu tautas brīvības sapņa īstenošanai. Mums uzlikta vēsturiska sūtība. Ja mēs šo sūtību noraidām, tad politisku bēgļu vietā mēs pār-

(Turpinājums 20. lp.)

DV Toronto sieviešu koŗa

ZĪLE

Diriģents ARVIDS PURVS

10 gadu darbības atceres

KONCERTS

Svētdien, 20. aprīlī pl. 17.00
Toronto Universitātes mūzikas fakultātes ēkā, Mac Millan teātrī — Edward Johnson Building.
Jauna programma
V. Baštika, J. Kalniņa, J. Norvila, A. Vītoliņa pirmatskaņojumi.

P i e d a l ā s: *Pēteris Zariņš — klavieres un sīgu kvintets.*

IEEJA: zālē $7.50, balkonā $5.00.
Pens. un stud. viena cena $5.00. vietas numurētas.

Biļetes iepriekšpārdošanā pie koristēm, DV grāmatnīcā, tel. 921-7121, Broadview delikatešu veikalā, tel. 465-9905 un Gardenia puku veikalā, tel. 466-1951.

10 gadu darbības zīmē izdota skaņu plate „ZĪLES DZIED TĒVZEMEI". Cena $8.50, — dabūjama augšminētos veikalos vai pieprasāma Ausmai Gugāns, 25 Moccasin Trail, Don Mills, Ont. M3C 1Y5. Tel. (416) 444-4033.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1980. GADA 12. APRĪLIS, NR. 15

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, A. Šterns, Z. Akots. Laikraksta atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 934-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nekārtīgi rakstītos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiska uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

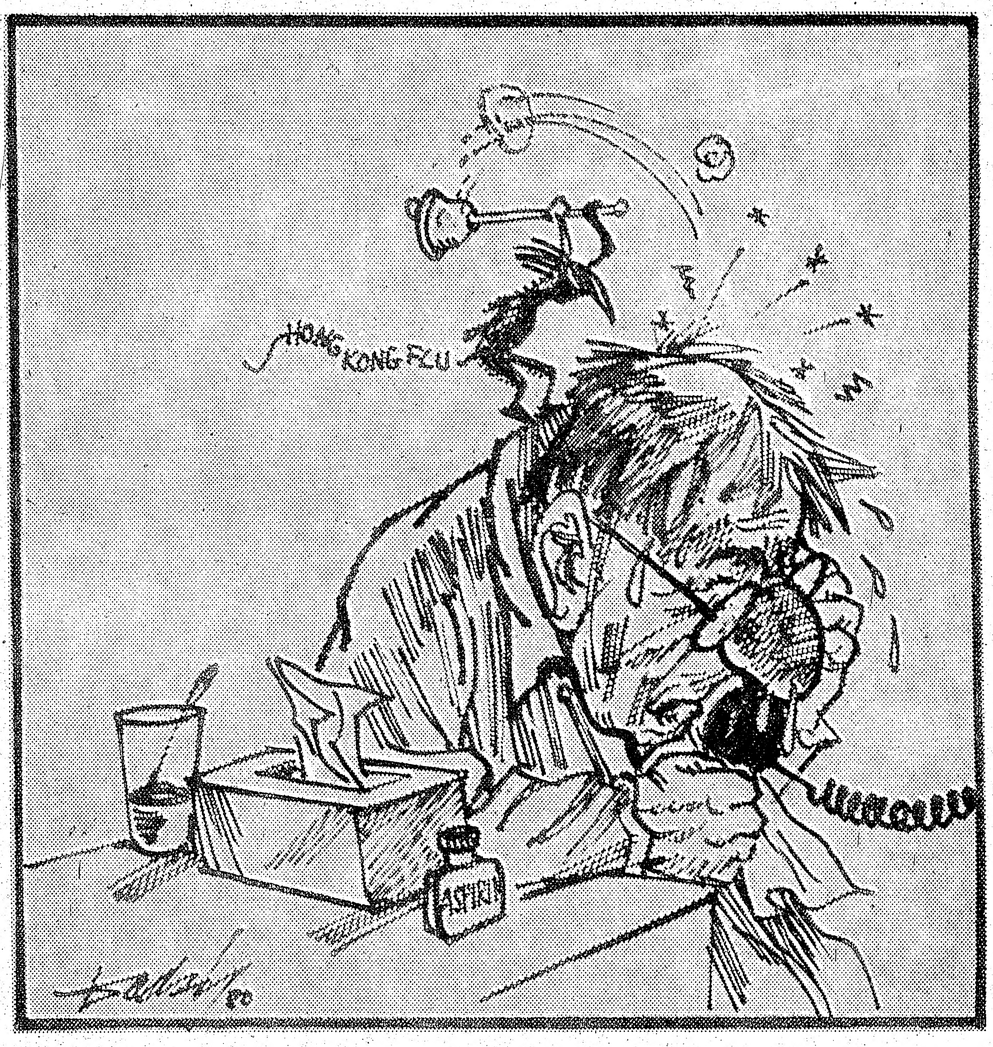

„Pavasaŗa zvani".

I. Blaževičs

Drauds pasaules mieram

Enerģijas krize, saspīlējums Tuvējos un Vidējos austrumos, militārais konflikts Afganistānā, tas viss nav nejaušą parādība, bet Pad. savienības stratēģisko plānu rezultāts. No Suecas krizes 1956. gadā un Izraēlas un Ēģiptes kaŗa 1973./74. g. Maskavas vadība guva pilnīgu skaidrību par rietumu industrijas valstu saimnieciskās attīstības atkarību no naftas avotiem Tuvējos austrumos un jēlvielu krātuvēm Afrikas kontinentā.

Lai nogrieztu rietumu pasauli no šiem dzīvei tik ļoti nepieciešamiem enerģijas avotiem, Kremlis pēdējos gados ar propagandu un aģentu darbību nostiprināja savas pozicijas daudzo naftas un jēlvielu eksporta zemēs un paplašināja militāro atbalsta punktu tīklu stratēģiski svarīgās vietās. Ar pastāvīgo bruņošanās kāpinājumu Pad. savienība ievērojami palielināja savu militāro potenciāli un kaujas spējas, uzkrāja uzbrukuma ieroču milzīgās rezerves un ierīkoja arsenālus, uzkrāja uzbrukuma ieroču milzīgās rezerves un ierīkoja arsenālus ārpus savas territorijas tālākām operācijām. Pretēji Maskavas un Rietumvācijas soc. dem. vadītāju apgalvojumiem, ka padomju bruņošanai ir tikai defensīvs raksturs, Varšavas pakta locekles Rumānijas prezidents un komūnistu partijas vadītājs Čaušesku to atklāti apzīmēja par draudu pasaules mieram.

Pēdējos gados Pad. savienības bruņošanās un militāro spēku izvietošana bija skaidri saskatāma stratēģija, vērsta uz pasaules varas sagrābšanu. Pagājušā gadā Pad. savienība savu bazi Kubā pastiprināja ar zemūdenēm, raķetēm, iznīcinātājiem Mig.-25, kaujas helikopteŗiem, tankiem un artileriju. Uz Kubu nogādāja padomju izlases vienības pāri par 6000 kaŗavīru, apmācītus cīņai ar kaujas gāzes ieročiem, un pie Havanas tika ierīkots padomju stābs. Bijušais amerikāņu ģenerālstāba priekšnieks Dienvidkorejā ģen. Džons Singlaubs izteica pārliecību, ka pazemes bunkuros Kubā jau stacionētas padomju atomraķetes.

Prezidenta Kārtera padomdevējs aizsardzības jautājumos Brežinskis savā ziņojumā jau agrāk bija norādījis, ka Afrikas ragā, Dienvidjemenā Angolā un Dienvidafrikā Pad. savienība savu politiku reālizē ar Kubas kaŗaspēka palīdzību, bet Ziemeļvietnama ar ieroču piegādi un aģentu darbību. Bžezinskis arī norādīja, ka no Ziemeļaustrumāzijas, visa loka līdz Dienvidafrikai, nav nevienas valsts, kuŗa būtu spējīga pati tikt galā ar nepieciešamo saimniecisko modernizāciju un aktuālām sociālām problēmām, tādēļ šo valstu vājība un nedrošība varētu būt viegli izmantojuma no ārpuses. Pad. savienība ar Dienvidjemenas kūdīšanu pret Ziemeļjemenu pūlējās abas šīs valstīs dabūt savā kontrolē un pavērt ceļu Arabu pussalas ielenkšanai.

Padomju militārā delegācija ar aizsardzības ministra vietnieku armijas ģenerāli A. Jepiševu priekšgalā pēkšņā apciemojumā Adenā pagājušā vasarā veda sarunas ar Dienvidjemenas valsts vadītāju Abdelu Fattichu Ismailu un aizsardzības ministru Nasiru Antaru par padomju pastāvošās militārās jūŗas bazes paplašināšanu pie Adenas ar zemūdeņu ostas un jaunas gaisa spēku bazes izbūvi, ar milzīgo lidlauku un ieroču noliktavām netālu no Kurmanas.

Saskaņā ar ziņām, Pad. savienība pērngad sešos mēnešos nogādājusi uz Vietnamu pāri par 14.000 tonnu ieroču un kaŗa materiāla. Bez tam nogādāti 100 tanki, 1000 bruņu mašīnas

(Turpinājums 9. lp.)

Lasītāju vēstules

PĀRDOMAS UNIVERSITAS 50 GADU JUBILEJAS AKTĀ.

Dzirdēju daudz iepriecinoša par Universitas pagātni un cerībām nākotnē. Bet kur un kā radīsies šī izdevuma nākotnes darba darītāji un lasītāji, netika runāts. — Draudzīgā aicinājuma zīmē TLB sestdienas skola griezās pie 22 studentu un 12 studenšu korporācijām ar lūgumu atbalstīt skolas darbu. No tām atsaucās četras... Studenšu korporāciju kopa bija vienīgā, kas bez aicinājuma ar devīgu roku un morālisku atbalstu atcerējās trimdas latviešu skolas nozīmi mūsu tautas nākotnei.

Latvietis jūt apgrūtinājumu vest savus bērnus sestdienās uz skolu vai nākt pašam tos mācīt, sevišķi rudeņos un pavasaros. Vieglāk tos vest piektdienu vakaros, kaut bērniem jau pēc 5 pavadītām mācības dienām iezemiešu skolā vēl vakarā pulcēties latviešu bērnu nodarbības grupās nav viegli. Mazākiem bērniem jau pulksten astoņos vakarā vajadzētu būt gultiņā, bet vecākiem ir aizbildinājums: es tomēr sūtu savu bērnu latviešu valodu mācīties. Bet rezultāti?

Lai cik skaļi skan Gaudeamus, bez cīnītājiem mūsu tautas frontē Universitas izgaisīs.

M. **Matīsa** TLB sestdienas skolas pārzine

MUITAS UN SAIŅI

Trimdas latviešu centrālo organizāciju vadītāji ieteic apmeklēt dzimteni, uzturēt kontaktu ar dzimtenē palikušo latviešu tautu. 1979. gadā no 18. — 26. augustam kopā ar sievu biju jām dzimtenes apmeklējumā Rīgā. Radās daudzas atziņas. Augstās muitas uz sūtītiem dāvanu saiņiem, tāpat apciemojot dzimteni, muitas uz lielākām līdzņemtām dāvanām, ir abpusīgi griezīgs zobens. Dzimtenes apmeklējumā nevar bratkt tukšām rokām. Ikvienam ir radi un draugi. Tiklīdz vienas un tās pašas mantiņas paņem līdz, kādas 3 — 4, tā augstā muita virsū — piemaksā pieckārtīgi!

Vēl bēdīgāk ir ar saiņu muitām uz okupēto Latviju. Manš kaimiņš jaunajā gadā uz okupēto Latviju nosūtīja dāvanu saini 50 dol. vērtībā. Nupat saņēmis ziņu, ka saiņa muita bijusi 140 rubļu. Par „džīnām" vien bijis jāmaksā 50 rubļu.

Ja šeit par dienas algas pirkumu tur jāmaksā strādnieka mēneša alga, dažam pat nav tik liela alga, tas vairs nav dāvanu saiņis, bet radu aplaupīšana, lai gan ostmalā jūrnieki „džīnas" pārdod par 150 rubļiem pārī, bet parasti dāvanas, arī „džīnas", ikviens vēloties paturēt sev! Paturi nu sev kā dāvanu no radiem par pusmēneša algu muitā „pirktās" darba bikses...

Ko nemt līdz: vienas „džīnas" kājās, otras koferī, braukt ar 3 jaunu drēbju kārtām, bet mājās bez koferiem. Līdz ar ārsta recepti jāņem sava medicīna pret augstu asins spiedienu un cukurslimību, jo gaisa spiediens tur ir citāds.

Skaistas un parocīgas dāvana ir šifona galvas lakatiņi, un makšķerēšans piederumi, kā līdaku vizuļi, atšņorīte prāvākām zivīm, šņores, dažāda lieluma āķi, arī spolītes. Noteikti jāņem līdz vismaz viena lūgšanas grāmata un bībele. Muitas kontrolē jāizturas korrekti. Ja vajadzīgs, iet pie muitas priekšnieka, no „salēkšanās" jāizvairās.

Jānis Dimants sen., Jovā, ASV

DZIMTENES MĪLESTĪBAS GRĀMATA

Tikko pabeidzu izlasīt Leonijas Ozolkalnes grāmatu Ugunī. Tikai dziļā dzimtenes mīlestībā var tik emocionāli skaisti rakstīt par Latvijas briestošajām vārpām, cīruļu labrītiem, pīpenēm un sudrabotām smilgām gundegainās pļavās. Zemgales, sevišķi Jelgavas iznīcināšana Otrā pasaules kaŗa beigu posmā, kopā ar turienes iedzīvotājiem, ir izjusti smeldzoša vadlīnija šinī vēsturiskajā romānā. Spītīgais protests vijas cauri pret abām varmācīgajām lielvarām. Kliedzieni pasaulei, neļaut iznīcināt mazo latviešu tautu, noved tikai pie rezignējošas apziņas, ka brīvās rietumu zemes ir nejūtīgas un kurlas. Autore jautā: „Vai ir kāda augstāka likumība, kas izdzēš mūsu tautas pēdas virs zemes?"

Jānis Ruško Vankuverā, Britu Kolumbijā

PASKAIDROJUMS

LA 19. janvāŗa nr., rakstā „Dažas piezīmes par sportu", beigu daļā minēts, ka es būtu piedalījies sacīkstēs kā PSRS sportists. Lūdzu ievietot manu paskaidrojumu:

„Piesakoties uz 3. senioru pasaules meistarsacīkstēm vieglatletikā no 27. 7. — 2. 8., 1979. g. Hanoverā, Vācijā, uz pieteikšanās anketes atzīmēju, ka esmu latvietis no Latvijas un dzīvoju kā bēglis Vācijā, jo manu dzimteni Latviju okupējusi Pad. savienība. Saņēmu no organizācijas komitejas apstiprinājumu par pieteikuma saņemšanu. 28. jūlijā notika 10 km soļojums. Pēc sacensības atklājās, ka dalībnieku sarakstā esmu ievests „no PSRS". Tūlīt protestēju un prasīju to izlabot. Tā kā atbilde bija negātīva, tad atteicu savu startu 31. jūlijā 20 km soļošanā.

Pāc trim protesta rakstiem, beidzamais pag. gada 12. septembrī, saņēmu 17. 9. 79. g. datētu atbildi, ka tiks taisīta korrektūra. Izrādās, ka tie bijuši tikai tukši vārdi, jo rezultātu sarakstā esmu tāpat ievests „no PSRS".

Šeit nevar būt runa par informācijas trūkumu, jo oficiāli pieteikuma anketei klāt pievienoju speciālu lapu ar savu fotō un aprakstu par sevi.

Arvīds Gaujers Hamburgā, Rietumvācijā

Dziesmā ceļas briva tauta

JAU PIETEIKUŠIES VAIRĀK NEKĀ
1000 DZIEDĀTĀJU UN AP 400 DEJOTĀJU

7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā, kā jau agrāk ziņots, risināsies 1981. gadā Toronto no 1. līdz 5. jūlijam. Tos vienos sauklis: „Skani, dziesma, droša, dzīva – dziesmā ceļas tauta brīva!" Jau pieteikusies 31 dziedātāju vienība ar 1059 dziedātājiem, līdz šim arī seši individuāli dziedātāji, pavisam 1065 balsis. No ASV pieteikušies 19, no Kanadas – 12 koŗi. Starp atsevišķiem dziedātājiem vēl pieteicies Aleksandrs Štāls un viena ģimene – Olģerts, Dzidra un Lisa Sniedzes.

No koŗiem pēdējās nedēļās vēl reģistrēti Daugavas vanadžu ansamblis Kalamazū, Grand Rapidu latviešu koris, Sirakuzu jauktais koris Dziesmu pūrs, Indianas latviešu biedrības koris, Ņūbransvikas-Leikvūdas ev.lut. draudzes koris, Linkolnas latviešu koris un Pokipsijas koris, visi no ASV. No Kanadas vēl pieteicies vīru koris Viesturs un Vīru ansamblis Kalvis.

No dejotājiem pieteikušās jau 11 deju kopas ar 364 dejotājiem, pēdējā laikā vēl Sv. Katrīnu Jandāliņš un Indianapoles Jautrais pris. Iepriekš reģistrēti Toronto Diždancis un Dižd ancītis, Hamiltonas Vainadziņš, un Toronto Daugaviņa, bet no ASV: Ročestras Vainadziņš, Čikagas Uguntiņa un Mazā uguntiņa, Milvoku Metieniņš, Bostonas tautas deju kopa un Čikagas Dzelmieši.

Visiem pieteiktajiem koŗiem jau izsūtīti nošu krājumi, tāpat uzaicinājumi draudžu koŗiem dziesmu svētku garīgajam koncertam. PBLA Kultūras fonda priekšsēdis L. Reiters uzaicinājis dziesmu svētku laikā sarīkot tēlotājas mākslas un daiļamatniecības izstādi, kas reizē būtu arī Kultūras fonda izstāde atzīstamāko darbu godalgošanai. Izstādi paredz rīkot Royal York viesnīcā.

Izraudzīti arī dziesmu svētku nozaŗu komiteju vadītāji: Rakstnieku cēlieniem LPB Kanadas kopas valdes priekšsēdis Rūdolfs Norītis, filatelistiem Žanis Grundmanis, daiļamatniecības izstādēm un tirdziņam Aleksandrs Gugāns, skolēnu koŗa programmu saziņā ar Imantu Saksu vadīs Jānis Beloglāzovs, skolēnu koŗa administrātore – Ariāna Liepiņa un garīgā koncerta administrātors H. Jansons. Komponistiem nodos pasūtinājumus jaundarbiem simfoniskajam koncertam. Šīm vajadzībām paredz saņemt Canada council pabalstu.

Dziesmu svētku prezidija priekšsēdis ir Žanis Šmits (133 Collin Ave., Toronto, Ont., M5P 2C4), vicepriekšsēdis Imants Alksnis, vicepr. un mūzikas komitejas vad. Arvīds Purvs, sekretāre Ingrīda Bulmane (23 Markland Drive, Islington, Ont., M9C 1M8), finanču nozares vadītāja Mirdza Gruzīte, tautas deju sarīkojuma vadītājs Zigurds Miezītis (34 Ellis Park Road, Toronto, Ont., M6S 2V3), informācijas daļas vad. Aleksandrs Budrēvics (123 Overland Drive, Don Mills, Ont., M3C 2C7), prezidija loceklis Edvīns Kalviņš.

-ls-

Vanadžu gadasvētkos Milvokos. Aina no uzveduma Vakarēšana. No kreisās: D. Vecīte, K. Pukīte, I. Kitta, I. Strazdiņa un M. Andersone; aizmugurē uzveduma vadītāja E. Tauriņa-Mintika.
Foto: V. Jaunkalnietis

Pirmā ALA Latviskās kultūras nedēļa

Tā notiks Gaŗezerā no 10. līdz 17. augustam. Mērķis — sagādāt zināmu nodarbību dažādību, lai ģimeņu locekļi ar atšķirīgām interesēm atrastu sev ko piemērotu un vēlētos kopīgi pavadīt atvaļinājumu latviskā vidē, iepazītos ar tautiešiem un pavairotu savu tautisko zināšanu pūru. Daiļamatniecības kursos satiksim rotkaļus Juri Kļaviņu, Kārli Grencionu un Aleksi Alunānu; audējas un rokdarbnieces Ausmu Siliņu, Otiliju Mežuli un Liliju Treimani; keramiķi Gundegu Peniķi: ādas izstrādājumu meistaru Edmundu Medni un kokgriezējus Verneru Rinkusu un Jāni Oliņu.

Latvisko ģimeņu semināru vadīs Dr. Solveiga Miezīte, lektori un pārrunu vadītāji Inta Rūtiņa, M. S. W., Dr. Voldemārs Gulēns un Dr. Līga Ruperte. Seminārs domāts galvenokārt bērnu vecākiem, kas uzauguši ārpus Latvijas, kuŗu pieredze latviešu skolās nav plaša un kuŗi vēlētos iepazīties ar savas latviskās identitātes spēku un pamatu, lai spētu latvietību sniegt tālāk saviem bērniem. Iespējama liela tematu bagātība. Daži no tiem: identitātes, valodas un sadzīves problēmas; latviešu skolas un ģimenes mijiedarbe bērnu latviskās identitātes veicināšanā; speciālas problēmas ģimenēs, kuŗās tikai viens no vecākiem ir latvietis; bērnu, vecāku un vecvecāku attieksmes, kā arī praktiska palīdzība latviskā audzināšanā, pieejamās latviešu grāmatas, spēles un mācību līdzekļi.

Bērnu programma pēc 1979. gada rudenī Klīvlandē notikušās 1 x 1 nometnes parauga. Programmas vadītājas: psiholoģe Inese Grava un skolotāja Ieva Daukša, palīgi Sandra un Uldis Sīpoli. Programma domāta Kultūras nedēļas dalībnieku bērniem. Tai pašā nedēļā notiks arī Tautas deju dienas un tautas deju vadītāju kursi, teātŗa un Preses biedrības kongress. Informāciju par Kultūras nedēļu pieprasījuši ārī latvieši no Austrālija un Anglijas.

Līga Ruperte

OSKARA SKUŠĶA

piemiņas izstāde

Toronto, Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās.

Izstādi atklās archib. A. Lūsis š. g. 18 aprīlī pl. 19.30

Izstāde atvērta 19. aprīlī no pl. 13—20

20. aprīlī no pl. 12—18

Ceļojumi pa Latvijas laukiem

J. DZINTARA OKUPĒTĀS LATVIJAS DIENAS GRĀMATA II, 1974—1977, LATVIEŠU NACIONĀLAIS FONDS, 106 LP.

Šīs grāmatas pirmā daļa iznāca 1976. gadā un aptvēra laiku no 1944. — 1972. gadam. Autora vārds ir pieņemts, īstais autors ir Žanis Skudra, ko 1978. gada 7. jūnijā Tallinā apcietināja latviešu čekisti un 3. novembrī sodīja ar 12 gadiem stingrā režīma spaidu darbu nometnē. Grāmatas otrā daļā aprakstīti ceļojumi pa Latviju, īpaši pievēršoties baznīcām un lauku māju apskatēm, kaut vērota arī pilsētu dzīve. Ir ceļojums līdz Ķīnas robežai, kur aizliegtajā zonā bez atļaujas nedrīkst ieiet, bet pēc apraksta spriežot, tās dabūt nav ne sasežģīti, ne pārāk grūti. Grāmatas sākumā apskatīti apstākļi, kā Tallinā apcietināja Laimoni Niedru un Žani Skudru, kā viņus tiesāja un pasludināja spriedumu. Apsūdzēts bija arī Latviešu nacionālais fonds Zviedrijā.

Latviešus iesauc Pad. savienības armijā, bet iedalīšana karaspēka daļās atkarīga no piederības pie partijas vai ieņemtajiem amatiem. Jauniešus no augstākās šķiras novieto labās vietās, izmeklētās karaspēka daļās. Pārējos parasti nosūta uz Āzijas novietojumu vietām. Autora dēls nosūtīts uz Ķīnas robežu. Sākumā viņam klājies „labi", bijis pie cūku kopšanas, bet tad seši barokļi nozagti, dēls apcietināts, izbēdzis, noķerts un sākušās dažādas problēmas. Tēvs devies dēlu apciemot uz novietojuma vietu pie Ķīnas robežas. Aprakstīts lidojumā uz Čitu, mājupceļš ar vilcienu, kā arī vērojumi pa vagona logu un sarunas ar līdzbraucējiem, tāpat kaŗa dienestā iesaukto dzīve. Brauc arī citi Krievijas iedzīvotāji, gan no apciemojumiem ārzemēs, gan atgriežoties no atvaļinājuma.

Autors aprakstījis ciemošanos Vidzemē, kur skatījis Skalbes Incēnus, Kaudzīšu Kaibēnus un Blaumaņa Brakus. Pie Incēniem nekopti ābeļdārzi, kur neviens nelasa ābolus. Incēni 1939. gadā nodeguši, tie atjaunoti, bet Saulrieti uzcelti 1926. gadā. Tagad tie nodoti Kultūras un rakstnieku apvienībai. Incēnos dzīvo rakstnieka dēls agronoms un vedekla, bet strādā citur.

Kaibēnu dārzā un sētā izstādīti Mērnieku laiku tēli cilvēka augstumā. Kokgriezumus gatavojis Krišjānis Kugra Jelgavā. Uzstādīta piemiņas plāksne vietā, kur miris Kaudzītes Matīss. Atjaunota pirtiņa un ratnīca, kur Reinim bijusi ratiņu virpotava. Mājās iekārtots mūzejs, tāpat mūzejs ir Brakos. Brakos klētiņai caurs jumts, sastādīti daudzi augļu kociņi. Mūzeja celtnē iekārtota slēpotāju baze. Tekas uz Gaiziņkalnu un citiem kalniem aizaugušas, autors apmaldījies.

Par visām trim saimniecībām ir tuvāki apraksti par ēkām, cilvēkiem, pašreizējo saimniecību izlietošanu, arī vēsturiski dati. Lasītājs dabū iepazīties ar vietējo apkārtni pašreizējos laikos.

Vestienas baznīca nodedzināta, ceturtā pēc skaita. Kā pirmā nodedzināta Liepupes baznīca, tad 1971. gada vasarā Vārmes, 1974. gada 10. aprīlī plkst. 10 vakarā Rūjienas un 1974. gada rudenī Vastienas baznīca. Otrā Vidzemes apciemojumā autors ievērojis, ka pie Vangažiem vairs nav Grīķu kroga, tā pamati aizauguši ar zāli, tikai zinātājs var vēl vietu atrast.

Latgales braucienā autors vērojis, ka Rēzeknē daudz dzird krievu valodu, bet Ludzā vairāk latviešu. Rēzekne atjaunota un izveidojusies par plašu pilsētu, ar jauniem vairākstāvu namiem. Latgalē daudz zvejo, lai papildinātu uzturu. Zivis labi ķērušās.

Jelgavā saglabājusies hercoga Pēteŗa ģimnazija, bet sabrukusi krievu katedrāle tai blakus, nopostītas Mēdema kapenes. Ap Adolfa Alunāna piemineklī parks. Iebraukšanai Ventspilī vajadzīga atļauja. Liepājā uz ielām dzird krievu un latviešu valodu, uz Nīcu un Rucavu vajadzīga atļauja.

Autors samērā daudz aprakstījis baznīcas, kas bēdīgos stāvokļos. Baznīcēnu nav daudz, parasti zem 10, bet draudzes kaut kā spēj nokārtot nodokļu maksājumus. Dažas baznīcas pārvērstas citām vajadzībām, piemēram noliktavās. Arī lauku mājas pa lielākai daļai nolaistas, bet liela daļa vispār pazudušas, tās nojauktas. Aprakstītas arī dažas pilsētas un apdzīvotas vietas. Ceļošana notikusi pa lielākai daļai ar autobusu vai arī kāds šoferis no kolchoza viņu pavedis kādu gabalu, dažreiz arī ar zirgu, un bieži bijis jāiet kājām. Visur bijusi kāda iespēja paēst vai pārgulēt, dažreiz viesnīcā, citu reizi kādās mājās. Par vešanu vai apmešanos ne katru reizi bijis jāmaksā.

Grāmata iespiesta uz labas krīta papīra, ir vairāki foto uzņēmumi un citi attēli. Uz vāka neparasti liels paeglis pie Valmieras Baložu mājām. Paegļa apkārtmērs 3,10 metri. Lasītājs var iepazīties ar vietām un dabu, ko neapraksta citas, okupētajā tēvzemē izdotās grāmatas. Iespaids dažos gadījumos ir nožēlojams, bet cilvēki nav zaudējuši latvisko viesmīlību.

V. Irbe

Studijas Rietummičigenas universitātē

IZMANTOSIM UN ATBALSTĪSIM AUGSTĀKĀS LATVISKAS IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS

Liekas, ka mēs visi apzināmies, cik liela nozīme latviskā mantojuma saglabāšanā, savas identitātes un sabiedriskās rosības uzturēšanā ir latviski labi izglītotai jaunatnei. To arī bieži apliecinām rakstos un runās, bet tanī pašā laikā dažkārt gaužamies par iespēju trūkumu. Bet vai tā ir? Vai tiek pilnīgi izmantotas tās iespējas, kas mums jau ir? Kā ir ar Minsteres ģimnaziju, Rietummičigenas universitātes latviešu studijām? Ne vienā, ne otrā netiek izmantota tās kapacitāte. Diemžēl, vārdos gan apliecinām vienu, bet darbos to nepierādām, nevēlēdamies uzņemties vajadzīgās pūles un materiālās saistības. Ja patiesi esam norūpējušies par savu nākotni, tad jābūt gataviem tās labā nest lielākus upurus.

Rietummičigenas universitātes 1980. gada vasaras latviešu studiju programmā būs 10 dažādi kursi. To ilgums no 2 līdz 7 nedēļām. Tas paver iespēju kursus apmeklēt arī tādiem, kas var iekārtoties tikai uz īsāku studiju periodu. Kursi notiks no 23. jūnija līdz 8. augustam. Būs 7 dažāda gaŗuma un līmeņa latviešu valodas kursi, 3 nedēļas gaŗš kurss par Latvijas un latviešu politisko situāciju 20. gadsimtā, 3 nedēļu gaŗš latviešu valodas mācīšanas metodikas kurss un 2 nedēļu paidagoģiskais seminārs. Tuvākas informācijas materiālus var pieprasīt studiju koordinātoram Dr. Valdim Muižniekam, 2318 Gull Rd., Kalamazoo, MI, 49001, USA.

Reģistrācijas materiāli jāpieprasa nekavējoties. Tie līdz ar skolas naudu jāiesūta universitātei līdz 16. maijam. Nepietiekama studentu skaita gadījumā atsevišķi kursi vai visa programma var tikt atsaukta. Nepalaidīsim gaŗām šo iespēju!

Ja trūktu informācijas vai intereses par šīm studijām, sniegsim to saviem jauniešiem, mudināsim viņus piedalīties kursos. Bet bieži vien piedalīties liedz materiālie apstākļi un apsvērumi. Izdevumi, vienlaicīgi ņemot vairākus kursus, kas ir ieteicams, var pārsniegt 1000 dolaru, it sevišķi ārpus Mičigenas dzīvojošiem, kam jāmaksā vairāk kā divkārša skolas nauda. Te nu mūsu sabiedrībai jānāk palīgā ar stipendijām. Tas būtu ieguldījums mūsu nākotnei. Katrai draudzei, organizācijai un korporācijai vajadzētu gādāt, lai katru gadu viens no tās jaunākiem locekļiem bez materiālām rūpēm varētu mācīties Rietummičigenas universitātes latviešu studiju kursos. Tikai tādā veidā spēsim sagatavot spējīgus nākamos sabiedriskos darbiniekus un organizāciju vadītājus. Tikai tā varēsim nodrošināt savu organizāciju, draudžu un trimdas latviešu sabiedrības nākotni.

J. Mežaks,
LNAK izglītības nozares vadītājs

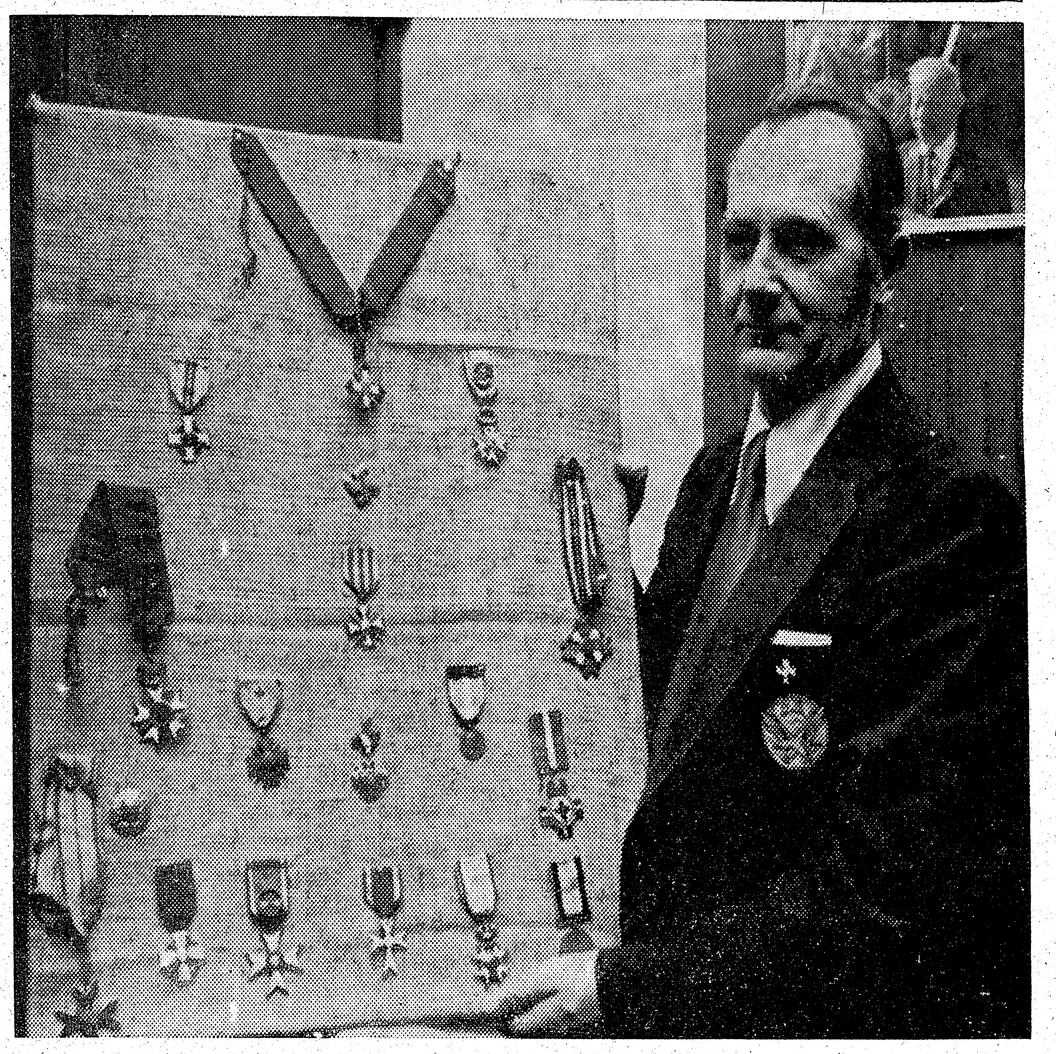

Jau vairākos latviešu sarīkojumos izrādīta skate Brīvības piemineklis. Tā sastāv no 80 diapozitīviem. Teksts iedalīts divās daļās — pirmajā vēsturisks apskats ar 53, otrā ieruņāta Leonīda Breikša balāde Brīvības piemineklis ar 27 diapozitīviem. Organizācijas šo skati var pieprasīt izrādēm DV Toronto vēstures mūzejam: A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada. Mūzeja pārzinis A. Brumelis aicina ikvienu latviešu draudzi, organizāciju un tautieti nākt talkā ar naudas un vēsturisku mantu ziedojumu, vai nodot tos pārfotografēšanai. Brīvības piemineklja izrādes kopijas var iegādāties, sākot ar 100 dol. ziedojumu. Attēlā mūzeja vadītājs A. Brumelis pie ordeņu un medaļu klāsta.

Foto: J. Liģers

Otra draudze pievienojas

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes gada sapulcē, 23. martā, ko vadīja A. Grīnbergs un protokolēja B. Maine, bija ieradušies 103 draudzes locekļi. A. Valdmaņa ierosinājumā septīto darba kārtas punktu pārcēla kā trešo, kur bija paredzētas pārrunas abu draudžu apvienošanā.

Plašu izklāstu deva draudzes mācītājs J. Mednis un draudzes priekšnieks J. Siliņš, kas informēja, arī par sarunām ar Vienības draudzes vadību. Sarunas sāktas jau kopš pag. gada novembŗa. Tagad izraudzītas amatpersonas, kas kārtos Vienības draudzes īpašuma un citu vērtību nodošanu un pārņemšanu. Pēc tam risinājās debates, kuŗās piedalījās J. Jaunkalns māc. Kr. Hermanis, O. Jirgensons, R. Puriņa, V. Puriņš, H. Ķerpe, R. Valdmane, A. Valdmanis, A. Grīnbergs u.c. Ilgāk bija jāpakavējas, lai noskaidrotu, ko būtībā īsti izsaka „apvienošanās" un „pievienošanās. Tāpat pārrunāja baznīcas telpu kapacitāti un īpašumu pārvaldīšanu.

Gandrīz visi izteicās balsot atklāti. Taču ienāca priekšlikums balsot aizklāti, ko arī darīja. Rezultātā „par" apvienošanos 81 balsis, „pret" 15, atturējušies 3. Sapulce uzdeva valdei un padomei kārtot apvienošanos.

Saturīgs un skaidrs bija māc. J. Medņa ziņojums par draudzes garīgās dzīves norisēm aizvadītā gadā. Noturēti pavisam 52 dievkalpojumi, ieskaitot draudzes lauku īpašumu Mežvidos. Dievgalnieku skaits bijis 320, kristīti 3, laulāti 2 pāŗi (abas jauktas laulības), miruši 13, draudzes locekļu skaits 532, no tiem 70 bērni un neiesvētīti. Turpinās dievkalpojumi jauktu laulību piederīgiem. Mākslinieks A. Sildegs izstrādājis dažus metus kapu piemineklim Vūdlavna kapsētas latviešu nodalījumā. Ar šiem metiem sapulces dalībnieki varēja iepazīties. Savesta pilnīgā kārtībā draudzes locekļu kartotēka un grāmatas.

Par financēm un kasi pārskatu sniedza kasieris J. Veceiediņš jun. Visu ienākumu kopsumma bijusi 39.745 dol., atlikums uz 31. dec. 5.507 dol. Draudzes locekļu obligātos maksājumos ienācis 18.700 dol. Draudzi materiāli atbalstījusi dāmu komiteja. Draudzes priekšnieks J. Siliņš norādīja, ka šinī gadā jāpaaugstina draudzes locekļu maksājumu likmes. Em. Avots informēja par Mežvidiem, draudzes skolu un bērnu vasaras nometni — māc. V. Fricsone, draudzes jaunatnes pulciņu — māc. J. Mednis, Baznīcas Vēstīm un Bēru fondu — B. Maine, draudzes kori — I. Medne, gaidu pulciņu — R. Siliņa, par grāmatvedību — M. Puriņa. Atzinīgu vērtējumu deva revīzijas komisijas priekšsēdis S. Dziļums, kas ierosināja izteikt visiem darba darītājiem pateicību.

Pārskatus un ziņojumus pieņēma vienprātīgi, tāpat apstiprināja 1980.g. budžeta projektu 35.350 dol. ienākumos un izdevumos. Paaugstināja draudzes locekļu maksājumus no 42 uz 52 dol., bet studentiem 15 dol. gadā. Draudzes padomē uz 2 gadiem ievēlēja: J. Apsīti, J. Asni, A. Balodi, A. Dāvidsonu, A. Dzirkali, V. Fricsonu, A. Grīnbergu, A. Jansonu, H. Jansoni, O. Jirgensonu, V. Kalniņu, H. Ķerpi, M. Lazdiņu, D. Liepiņu, V. Lībantu, B. Maini, A. Tālbergu, J. Medni E. Pētersonu, D. Poli, K. Puriņu, V. Puriņu, P. Puriņu, J. Siliņu, A. Valdmani, V. Valkovski, V. Valtu, J. Veceiediņu jun. un J. Ziediņu. Kandidāti J. Šoks, Z. Kārkliņu un J. Jaunkalns. Revīzijas komisijā: S. Dziļumu, E. Avotu un R. Siliņu. Sapulce ilga četras stundas.

V.Z.

Padarītais un darāmais

Kā Latvija Amerikā ldzstrādniekam paskaidroja Gaŗezera prezidents A. Tīdemanis, Gaŗezera galvenās un svarīgākās aktīvitātes risinās vasaras sezonā, lai gan tās turpinās arī ziemu. Visu gadu nodarbināts ir prezidents un administrātors A. Tīdemanis, saimniecības pārzinis V. Ārums un biroja darbiniece Aija Āruma. Pagājušā gadā mainījās kasieŗi, kopš 1. jūnija šos pienākumus veic Olga Grūvele.

Vidusskolu vadīja ilggadējais direktors A. Bolšteins ar 37 skolotājiem un 36 audzinātājiem. Pilnu laiku strādāja 10 skolotāji un 17 audzinātāji, pārējie daļeju darba laiku. Bērnu nometnei par vadītāju pirmo gadu bija A. Vinters ar 29 skolotājiem un audzinātājiem un nodarbību vadītājiem. Skolotāja E. Briede visus šos gadus strādājusi bez atlīdzības. Pludmales pārzines L. Zomeres pārziņā bija 8 peldētavas sargi. Ambulance atradās Dr. A. Dimanta vadībā, visu laiku tur strādāja arī pilntiesīga māsa. Vasarnieku nometni Dzintarus pārzināja O. ariņš. Virtuvē galvenā saimniece bija A. Felkere ar 2 palīdzēm. Sezonas laikā strādāja 29 strādnieki un strādnieces, no kuŗiem tikai 10 strādāja visu laiku. 26 strādnieki un amatnieki saimniecības pārziņa V. Āruma vadībā strādāja dažādos laikos. Būvkomisijas priekšsēdis R. Dimantes izkārtojumā talcinieki Straumēnu un Indrānu nometnēs atjaunoja nojumēm jumtus, izveidoja pulkv. O. Kalpaka mājas Sēņu silu un Dziesmu lejā uzbūvēja jaunu estrādi.

Vidusskolā 215 skolēniem disciplīna bija laba, par skolas noteikumu neievērošanu skola bija jāatstāj tikai 2 audzēkņiem. Bērnu nometnē 175 bērni pavadīja 337 nometņošanas nedēļas. Izbūves plānotājs architekts A. Vinters veica būvdarbu plānošanu bez maksas. Gaŗezera draugu saimei pagājušā gadā pievienojies 71 biedrs ar 16.750 dol. Draugu saimes kontā pavisam ieņemts 26.063 dol., dažādos citos ziedojumos un novēlējumos 52.219 dol.

Vidusskolas rajonā uzbūvēta jauna internāta ēka, Plkv. J. Zemitāna māja ar 14 istabām. Izmaksa 79.735 dol. Izbūvēts art jauns auto novietošanas laukums par 1,600 dol. Virtuvē iekārtots jauns trauku mazgātājs par 7.451 dol. Plkv. O. Kalpaka māja ar 10 istabām augšstāvā un 4 nodarbību telpām lejas stāvā izmaksājusi 72.400 dol., Sēņu sils par 6.031 dol. Jaunā spēkratu novietne izmaksājusi 12.628 dol. Dzintaros 16.214 dol. izdoti par inventāru vien. Talkas darbos talcinieki nostrādāja 306 dienas.

Pagājušā sezonā sarīkoti 46 dažāda rakstura sarīkojumi, kas devuši 8.026 dol. atlikumu. Izpirktas 115 akcijas, Draudzīgā aicinājumā ziedots 8.931 dol. A. Tīdemanis izteic visiem pateicību, kas Gaŗezeru dažādos veidos atbalstījuši.

Šogad lielākie izbūves izdevumi paredzēti vasarnieku nometnē Dzintari kas izmaksātu 28.000 dol. Inventāra iegādei paredzēti 10.000 dol. Visi minētie un citi sīkāki remontdarbi prasītu 81.400 dol., ko pēc A. Tīdemaņa izteicieniem varēs veikt tikai tad, ja Gaŗezera biedri — draudzes un organizācijas un visi latvieši, izprotot Gaŗezera lielo nozīmi jaunatnes latviski nacionālā un kristīgā audzināšaņā, atbalstīs šīs vajadzības ar atsaucīgiem ziedojumiem.

V. Boķis

Kādēļ mēs nekaŗojam?

VIRSPULKVEŽA A. SILGAIĻA REFERĀTS LATVIEŠU CENTRĀ TORONTO

Pūpolu svētdienas azaidā Latviešu centrā Toronto referēja virspulkvedis Arturs Silgailis. Viņš pakavējās atmiņās, kādēļ mēs neizrādījām bruņotu pretošanos Latvijas okupācijai 1939. gadā, bet cīnījāmies vēlāk Otrā pasaules kaŗā. Vecākā paaudzē dzirdēts sašutums par nepretošanos, bet jaunā paaudze grib zināt, kāpēc cīnījāmies Otrā pasaules kaŗā kopā ar vāciešiem?

Polija sarkanarmijas iebrukuma laikā pati smagi cīnījās un nevarēja vairs būt atbalsts Baltijas valstīm. 1939. g. 23. augusta Vācijas un Pad. savienības līgums iezīmēja mūsu neatkarības galu.

Tālāk referents norādīja uz konsekvencēm, ja Latvijas būtu pretojusies. Mūsu nepilnu divu miljonu tauta tad varējusi saformēt tikai 130.000 vīru lielu armiju, un jau 3 dienu laikā būtu zaudēta Latgale. Mēs būtu varējuši cīnīties divas nedēļas. Vēsture gan slavēja latviešu kaŗavīrus, bet mums nebija nekādas izredzes izturēt. — Cik mums toreiz bija lielgabalu? Cik toreiz maksāja viens pats modernās kaŗa technikas lielgabals? — jautāja runātājs. Mūsu kaŗaspēka koncentrēšana balstījās uz dzelzceļiem, bet cik tie bija izmantojami, liecināja vācu iebrukums Polijā, kur tās gaisa flote sagrāva Polijas dzelzceļu tīklus. Arī Andersa armijas liktenis mums labi zināms, lai gan 115.000 vīru poļu armija varonīgi cīnījās sabiedroto pusē.

Pieskaŗoties Leģionam, runātājs aprādīja Latvijas toreizējās pašpārvaldes centienus panākt, lai latviešu kaŗavīri cīnītos latviešu vienībās pašu latviešu virsnieku vadībā. Galvenā doma bija aizsargāt mūsu zemes robežas, uzticoties mums labvēlīgam rietumu sabiedroto pēckaŗa izkārtojumam. Leģiona dibināšana izrādījās pareizs solis, jo krieviem ieņemot Latvijas novadus, tie tūdaļ izdarīja latviešu mobilizāciju un nosūtīja uz fronti. Mūsu leģionāru cīņas daudziem latviešiem palīdzēja izkļūt brīvībā. Mūsu leģionāru varonīgās cīņas apliecina iegūtie 12 Bruņinieka krusti, 10 vācu krusti zeltā un citi pagodinājumi, kā arī 13 frontes ziņojumi, kuŗos minēts latviešu kaŗavīru veikums. Vācieši vāc vēstures materiālus militāriem izdevumiem par Latviešu leģionu, tāpat angļi. Kāds franču militārais žurnāls runā par latviešu cīnītāju varonību 19. divīzijā Kurzemes cietoksnī. Arī amerikāņu kaŗa vēsturnieki min latviešu un igauņu varonīgos cīnītājus par savu tēvzemi.

Mūsu šāsdienas galvenais mērķis un uzdevums — redzēt brīvu, neatkarīgu Latviju, uzsvēra virspulkvedis. Vēl nevaram paredzēt, kas tuvākā laikā var notikt. Territorija mums ir, bet bez latviešu tautas tā būs tuksnesis. Tādēļ arī mums svešumā jārūpējas par latvietības saglabāšanu. Neiesim pie mūsu jaunatnes ar pavēlēm, bet pārliecināsim, ka tā nāk no latviešu tautas, ka tā cēlusies no varonīgas un strādīgas cilts, lai celtu jaunu Latviju, — aplausu pavadīts, savu referātu beidza viesis, pēc tam atbildēja uz klausītāju jautājumiem.

Referāts ilga apm. 2 stundas. Ar referenta sākumā iepazīstināja centra valdes priekšsēdis V. Liepiņš. Pusdienotāju vidū bija arī publicists Ādolfs Šilde no Rietumvācijas, kuŗu sveica ar aplausiem.

Nākamās Centra pusdienas 13. aprīlī ar sekojošu informācijas sanāksmi. Pēdējās šīs sezonas Centra pusdienas 20. aprīlī ar E. Lejiņa referātu un diapozitīviem par Karaibu salām.

O. Kļavenieks

DV Kanadā 30 gadu atceres svinību programmā būs trīs teātŗa izrādes. Voldemāra Sauleskalna dziesmu spēli Meldermeitiņa svētku apmeklētāji varēs noskatīties 26. un 27. aprīlī un 3. maijā, West Park Secondary School telpās, 1515 Bloor St. West (Bloor — Dundas). Attēlā DV Kanadā Meldermeitiņas mēģinājumā. Pirmajā rindā no kreisās: Arnis Markitants, režisors Gunārs Vērenieks un Jānis Lapiņš; 2. rindā — Arvīds Memenis, Melita Lapiņa un Liene Martinsone; 3. rindā Inta Kusmane, Vija Vare, Imants Lapiņš, Guntа Krūmiņa un Jana Memene. Aizmugurē: Rūdolfs Purvs, Valdis Martinsons, Oļegs Bērziņš un Kārlis Rēvalds. Ar dziesmām un dejām piedalās arī tautas deju kopa Daugaviņa. Izrādē piedalās pavisam 30 tēlotāji.

Foto: J. Liģers

Iesvētāmo jauniešu saiets Bostonā

Ap 20 jauniešu no ASV austrumkrasta un Kanadas bija pulcējušies Bostonā, lai dalītos iespaidos un pārrunās par tematu: „Tava dzīve — jauna dzīve". Saieta vadītāji bija mācītāji Lauma Lagzdiņa, Ivars Gaide, Imants Kalniņš, Fricis Ruperts un nesen teoloģijas fakultāti beigušais Alfreds Lappuķe.

Iesvētāmo jauniešu saiets notika Bostonas Trimdas draudzes un Jamaika Plain baznīcās. Atklāšanas un iepazīšanās daļu vadīja māc. Lauma Lagzdiņa par tematu: „Es ticu". Māc. Ivars Gaide runāja par tematu: „Jauna dzīve tagad un nākamajā laikā." Pēc tam saieta dalībnieki sadalījās trīs pārrunu grupās. Ja brokastis bija gādājuši saieta mājinieki ar Lolitu Asbergu vadībā, tad pusdienas cienasts nāca no Trimdas draudzes dāmu komitejas puses.

Alfreds Lappuķe no Montreālas, kas tikai nesen nobeidzis teoloģijas fakultāti Strāsburgā, Francijā, bet pašlaik prāvesta Artūra Voitkus vadībā iepazīstas ar darbu latviešu draudzēs, runāja par „Es ticu uz vienu svētku kristīgu draudzi".

Pēc īsa pārtraukuma sekoja paneļa diskusija par „Ko nozīmē grēkus sūdzēt un saņemt piedošanu". Tāpat paneļis (mācītāji Lagzdiņa, Gaide, Kalniņš) apcerēja pašu dalībnieku iesniegtos rakstveida jautājumus. Tā kā daži iesvētāmie nerunāja latviski, tad bija jautājumi arī angļu valodā.

Trimdas draudzes darbinieku izkārtojumā vakara nodarbības notika Kembridžā, privāta kluba telpās, no kurienes varēja pārredzēt Bostonas panorāmu. Pēc azaida un kopīgas korāļu dziedāšanas māc. I. Kalniņa vadībā jaunieši apcerēja: „Kā tu veidotu draudzi?" Paši jaunieši izveidoja draudzi, noturēja pilnsapulces, vēlēšanas, līdzekļu vākšanu u. t. t. Šī nodarbība iesaistīja visus dalībniekus. Ja dažām norisēm netrūka humora pieskaņas, tad caurmērā jaunieši savu izmēģinājuma draudzi ņēma ļoti nopietni. Par mācītāju ievēlēja Gintu Grīnbergu (labākā teoloģiskā izglītība svētdienas skolā), priekšnieka godā tika Linda Sniedze, tās palīgs Paulis Blimbergs, dāmu komitejas priekšniece Lolita Asberga, sekretārs Atis Raudzens, kasieris Edvīns Krečko. Visi vienprātīgi nolēma, ka cels paši savu baznīcu. Nodevas noteica 10 proc. no algas. Ģimenes pieaugumu pieņēma 2,2 uz ģimeni. Skolā nolēma mācīt tikai latviešu valodu, bet dievkalpojumus turēt divās valodās. Budžeta ierobežojumu dēļ nolēma, ka mācītājs sākuma posmā rotācijas kārtībā dzīvotu pie draudzes locekļiem. Arī skolotāju algām pietrūka līdzekļu, bet pieteicās vairāki brīvprātīgi bez atalgojuma. Daudzējādā ziņā jaunieši atspoguļoja vidi, kādā tie dzīvojuši, tomēr netrūka arī oriģinālu pieeju. Galvenais — šoreiz viņi bija darītāji, kamēr pārējie, ieskaitot mācītājus, bija pasīva skatītāja lomās.

Nākošā rītā brokastis gādāja jau „jaumā" dāmu komitejas priekšniece Lolita Asberga ar palīdzēm. Jamaica Plain draudzē notiks pārrunas par evaņģelizācijas darbu un piedalīšanos draudzē un tās svarīgumu māc. Fr. Ruperta vadībā. Grupu pārrunas vadīja māc. Lauma Lagzdiņa, kuŗa bija arī šī saieta ierosinātāja un atbildīgā vadītāja. Māc. Māris Ķirsons bija kavēts šinī saietā piedalīties. Pēc dievkalpojumiem abās draudzēs, Trimdas un Jamaica Plain, draudzes dāmas devīgu roku pacienāja jauniešus. Saieta kopiespaids atstāja cerīgu gaisotni. Šeit netikvien veidojās vērtīgs pienesums draudzēm, bet vēl vairāk — veidojās jauns potenciālo darbinieku kodols. Tās klātesošiem vērotājiem atstāja vairāk kā tikai cerību vien.

Ivars Galiņš

Literārā pēcpusdiena Hamiltonā

Hamiltonas vanadžu rīkotajā literārā pēcpusdienā First Place zālē pulcējās ap 100 klausītāju. Pēc kopas priekšnieces N. Pulciņas ievada vārdiem klausījāmies referātu „Saule un pavasars" Veras Streitas skatījumā — dzejā, prozā un skaņās. Referente minēja, ka saule ir mūžīga — mirdzums un gaisma, tai nav ēnu, tikai tādas ir cilvēkiem, un ka saule ir visa centrā, tādēļ runājam par „pasauli", „aizsauli" u. c. Tāpat saule atsauc pavasari, kad ūdeņi runā un sirds klausās . . .

Ženija un Alberts Vītoli dziedāja solo un duetus, klavieŗu pavadījumus spēlējot Astrai Vītolai. Maija Upīte un Vijolīte Alksne deklamēja Raiņa, Skalbes, Bārdas, Jaunsudrabiņa un citu dzejnieku vārsmas, veltītas saulei un pavasarim.

Melodiski un pavasarīgi izskanēja Hamiltonas vanadžu jaunā koŗa piedevas — 3 dziesmas diriģentes Skaidrītes Darkēvicas vadībā. Nobeigumā kopas priekšniece N. Pulciņa pateicās referentei ar grāmatu un ziediem, tāpat suminājumus un ziedus saņēma pārējie programmas izpildītāji un diriģente.

Klausītāji pavadīja patīkamas stundas pie vanadžu sarūpētā cienasta un bērzu sulas. DV Hamiltonas nodaļas priekšnieks E. Dāvidsons pateicās par literāro devumu. T. G.

Krievu „draudzība"

Zviedru diplomāta Paula Vallenberga mistisko pazušanu pēckaŗa periodā divos raidījumos apskatīja britu BBC. Vallenbergs Otrā pasaules kaŗa laikā kā neitrālās Zviedrijas pārstāvis esot izglābis no drošas nāves ap 100.000 žīdu, kuŗus vācieši gribējuši evakuēt no Ungārijas uz Vāciju, „pārvēršot" tos par Zviedrijas pilsoņiem. Kad sarkanarmija ienākusi Budapeštā, Vallenbergs domājis, ka satiks draugus, bet viņš apcietināts un kopš 1945. gada pazudis. Vai Vallenbergs būtu bijis spējīgs pārciest ilgos gadus padomju cietumos un spaidu darbu nometnēs un būtu vēl dzīvs, neesot izdevies noskaidrot. Viņam tagad būtu 67 gadi. Godinot Vallenberga pašaizliedzīgo darbību žīdu labā, Jeruzalemē viņa vārdā iedēstīta gatve un uzstādīta piemiņas plāksne.

A. L.

Pilnīgi vienreizējs mākslas izdevums, reliģiska un patriotiska grāmata,

Valža Mežezera dzeju un dziesmu grāmata (1975—1980)

„SIRDS KO DZIĻI IEMĪLĒJA II"

ar plašu pēdējo nodaļu „Autora dzeja mūzikas valodā" (mūsu ievērojamo komponistu Jāzepa Vītola, Viktora Baštika, Haralda Berīno, Jāņa Cīruļa, Aleksandra Melli, Valdemara Ozoliņa, A. Purva, Jāņa Sieriņa, Eduarda Šenfelda kompozicijas, diriģenta Robertaa Zuikas sakārt. un rediģējums. Mākslinieka Arnolda Sildega grafiski iekārtota un illustrēta, grāmata, pāri par 200 lappuses. Liels metiens. Izdevniecība VAIDAVA (A. Augstums, 1621 S. 17th Street, Lincoln, Neb., 68502),

Maksa noteikta zema, tikai $9.00 par eks. Grāmata, kas jau sietuvē, būs dabūjama drīz — tieši no izdevniecības, vai visās lielākajās latviešu grāmatnīcās un grāmatu galdos (L. Rumaks, 27 Miller Place, Hempstead, N. Y., 11550; O. Dīķis, Waverly, Ohio; Daugavas Vanagu grāmatnīca, Toronto, Canada; R. Krūkļītis, 511 Charles Street, E. Lansing, Mich., 48823, u.c.).

Pirmā grāmata „Sirds, ko dziļi iemīlēja", 400 eks, metiens, izdots pirms pāris gadiem, pilnīgi izpārdots.

Centrālās kultūras dienas

ASV latviešu Centrālās kultūras dienas ALA ierosmē notika ASV vidienē, Indianapolē, no 14. — 16. martam, ar mudi: „Tautas vienība — latviešu kultūrā!" Visi sarīkojumi bija rīkoti Latviešu sabiedriskā centra telpās. Rīcības komiteju, kuŗā vairāk nekā puse bija jauniešu, vadīja Sabiedriskā centra priekšsēdis Konstantīns Sventeckis, kas šajā latviešu centrā pirms 30 gadiem uzsāka pirmo jauniešu organizēšanu. Zīmīgi, ka vai visi pašreizējie mūsu rosīgākie sabiedriskie darbinieki (Uldis Grava, O. Pavlovskis, J. Kadelis, T. Kronbergs u d. c.) ienāca mūsu trimdas sabiedriskā rosmē kā ALJA, ELJA, LNJAK un vietējo jauniešu puduŗu celmlauži.

Jaunie līdumnieki Centrālās kultūras dienas novadīja teicami, arī saimnieciskā puse iepriecināja, lai gan pianista honorārs vien bija 700 dol., koncertflīģeļa īre 300 dol. Izdevumus bija nodrošinājušas vietējās organizācijas: jaunieši 75 dol., DV 75 dol.. Trīs vietējās draudzes pa 50 dol., apvienotās dāmu komitejas 543 dol, ALA arī piemetusi 300 dol.

Kultūras dienas ievadīja tēlotājas un lietiskās mākslas izstāde. Referēja Arnolds Sildegs un Osvalds Grīns. Daiļamatnieku darbu klāstā bija arī vairāki pašu indianapoliešu darbi: Maŗģera Caunes, A. Dzenītes, Māras Grīnas un DV vadītās rokdarbu kopas darinājumi. Satikšanās vakaru ievadīja E. Puriņas - Jansones sniegums par mūsu tautas tērpiem. Kultūras dienas atklāja ALA priekšsēdis J. Riekstiņš, un sekmes novēlēja ALA kultūras biroja vadītāja Dr. L. Ruperte. Sekoja Indiānas latviešu biedrības koŗa (ap 40 balsu) tautasdziesmas H. Pavasara, T. Ķeniņa, V. Dārziņa un Br. Skultes sabalsojumos. Koristi un vietējie koŗmeistari Aija Vintere un Valdemars Meļķis saņēma pelnītos aplausus. Pēc tam Ojārs Jēgens cildināja grāmatu skati, bet „īskonferencēs" ALA vadītājs J. Riekstiņš norādīja uz ALA darba veikumiem un iecerēm, O. Jēgens runāja par latviešu preses nākotnes izredzēm, bet jaunieši savās pārrunās apliecināja izpratni, ka jo drīz viss trimdas sabiedriskais darbs gulsies uz viņu kamiešiem. Dr. Līga Ruperte no Mičigenas izgaismoja mūsu kultūras lomu latviešu sabiedrībā.

O. Jēgena veiksmīgā sakārtojumā noritēja rakstnieku cēliens, kuŗā no indianapoliešiem reprezentējās Anna Megne, Vigo Burģis, Gundārs Grīslītis un Jāzeps Elsbergs. Aplausu netrūka arī mūsu preses šefam Osv. Akmentiņam un preses senioram Olģertam Liepiņam. Vakarā notika balle, Elmāra Bērziņa pirms gadiem nodibinātajam deju orķestrim Atmiņas sniedzot mūzikālo dzirksti deju ritma cienītājiem. Balli celsmīgi ievadīja viešņas no Kanadas Ērikas Beitānes latviešu skaņražu liriskie dziedājumi, kuŗus pavadīja Vold. Meļķis.

Svētdienas rītā oikumēniskā svētbrīdī, ko ar Svēto rakstu lasījumiem vadīja vietējo luterāņu draudžu un katoļu kopas garīdznieki, soprāns Lidija Gleške dziedāja A. Kalniņa un Guno dziesmas, bet vietējais „trejmeitiņu" tautiskais ansamblis šo jauki izdomāto garīgo sarīkojumu noslēdza ar „Ar Dieviņu labie ļaudis". Pēc dāmu sarūpētās kafijas Uldis Grava runāja par mūsu nacionālpolitiskām problēmām un atbildēja uz klausītāju jautājumiem. Šobrīd mūsu galvenais uzdevums uzturēt šeit dzīvu savu latvisko sūtību. Ja te sāksim domāt tāpat kā iezemieši, tad jau vienalga, kur mēs iznīkstam — Sibirijā vai rietumnieku masā. Apspiestā tauta tēvzemē ar zobiem un nagiem ieķērusies latviešu zemē, mums garīgi jāpalīdz tai.

Centrālo kultūras dienu izskaņā zālē pietrūka vietas tuviem un tāliem ciemiņiem, kas bija ieradušies, lai dzirdētu pianistu Arturu Ozoliņu. Kad, pēdējam akordam izskanot, K. Sventeckis patriotiskā uzrunā izvērtēja kultūras dienu sniegumus un to celsmīgo iedirbi latviešu darba rītdienai, visiem sakot sirsnīgu paldies, ASV Centrālās 1980. gada kultūras dienas bija beigušās.

K. Vgs

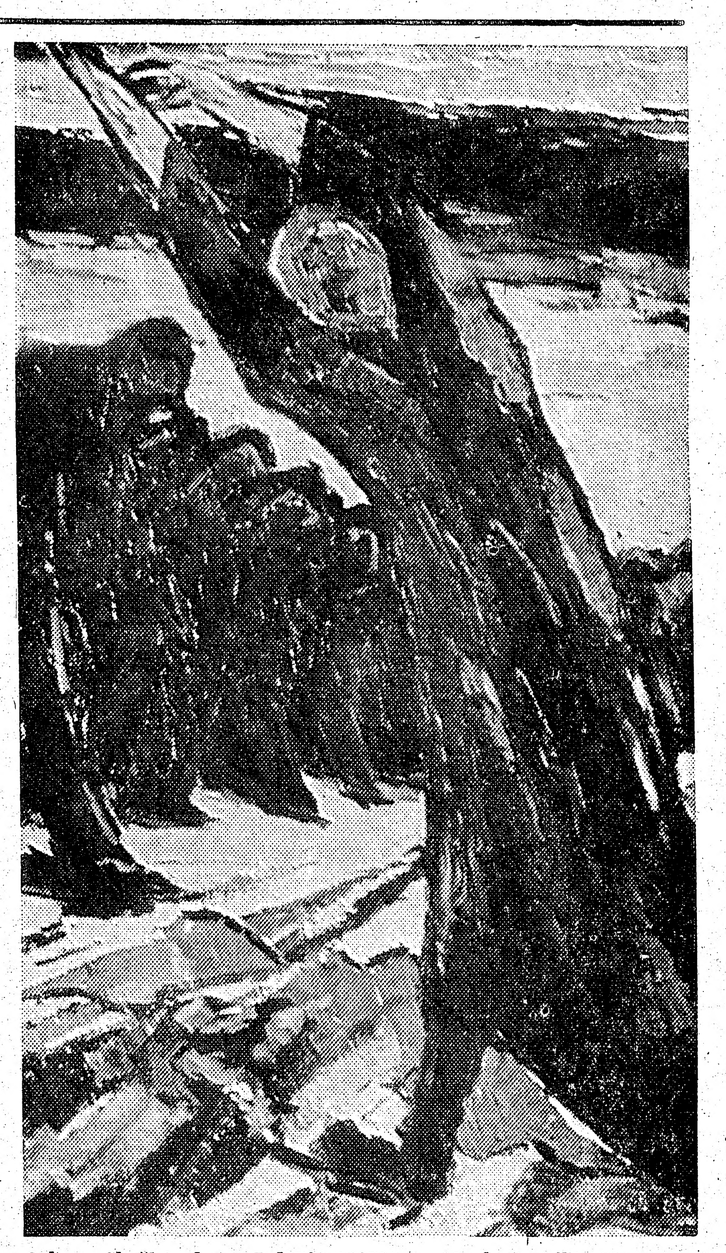

Oskara Skušķa glezna Izdzītie (1972) no 20 gleznu cikla Kurzemes cietoksnis, kas saņēma Ģenerāļa Goppera fonda balvu.

OSKARA SKUŠĶA IZSTĀDE TORONTO

TO 18. APRĪLĪ ATKLĀS ARCHIBĪSKAPS ARNOLDS LŪSIS

Gleznotāja Oskara Skušķa piemiņas izstādi Sv. Jāņa izstādes telpās Toronto 18. aprīlī pl. 19.30 atklās archibīskaps Arnolds Lūsis. Izstāde būs atvērta vēl 19. apr. no pl. 13—20 un 20. aprīlī no pl. 12—18. Gleznotājam Toronto jau bijušas divas izstādes iepriekš — 1973. un 1977. gadā kopā ar Arnoldu Treibergu.

Oskars Skušķis dzimis 1909., miris 1978. gadā Filadelfijā. Viņš piedalījies pavisam 54 izstādēs, no tām četrās kopā ar Arnoldu Treibergu un trijās izstādēs ar Voldemāru Jansonu. Pašam bijušas piecpadsmit patstāvīgās izstādes. 1955. gadā viņš Filadelfijā piedalījās Sv. Jāņa draudzes rīkotā izstādē kopā ar V. Jansonu, A. Treibergu un H. Gricēviču. 1959. gadā O. Skušķis rīkoja savu izstādi Franču mākslas centra galerijā Ņujorkā, bet pēc tam piedalījās vairākās Kultūras fonda izstādēs. 1963. gadā viņš ieguva Kultūras fonda goda balvu par gleznu Cīņa. 1975. gadā mākslinieks izpelnījās Ģenerāļa Goppera fonda balvu par 20 gleznu ciklu Kurzemes cietoksnis, to vidū bija arī gleznа Izdzītie (1972), kas redzama attēlā, bet tai pašā gadā ieguva Grand Prix Francijā.

Savas dzīves pēdējos gados Oskars Skušķis bija sācis otru lielāko gleznu ciklu — Likteņupe Daugava. Izstādes laikā Toronto būs dabūjams arī mākslinieka piemiņas katalogs ar viņa darbu attēliem.

—ls—

Izmanto svešas tautas citu tautu apspiešanai

Toronto ukraiņu nedēļas laikrakstā Homin Ukrainy 26. marta numurā ievietots raksts „Traģisks dokuments no Afganistānas":

Pad. savienībai radušās nopietnas problēmas tās Centrālajās Āzijas divīzijās, cīnās ar afganistāniešu patriotiem. Pad. savienība aizstāj savas divīzijas palielinātā skaitā ar eiropiešu karavīriem, iekļaujot tajās ukraiņus un baltiešus. Ziņas no Ukrainas norāda, ka daudzas šādas divīzijas mobilizētas „slepeniem manevriem", nesakot vienībām, kurp tās nosūtīs. Simtiem kritušo no Afganistānas pārsūta slēgtos šķirstos viņu ģimenēm dzimtenē ar paskaidrojumu, ka viņu dēli nogalināti negadījumos „manevru" laikā. Iegūta militārā identifikācijas kartīte uz 20 g. v. ukraiņa Jurija Borovika vārda no Alma Atas. Viņš nogalināts, kad viņa vadīto tanku iznīcinājuši afganistāniešu patrioti. Dokuments iegūts no Afganistānas atbrīvošanas frontes cīnītājiem. Saskaņā ar iegūto dokumentu Boroviks ir bezpartejiskais, dzimis Altaja apgabalā no Ukraias deportētā ģimenē. Dokuments ir satriecošs pierādījums, ka padomju impērija izmanto bez žēlastības apspiestās tautas kā lielgabala barību savā agresijā pret brīvajām tautām.

Kanadā iznākušais laikraksts Pazifische Rundschau citējis vācu korespondentu Afganistānā, kas novērojis, ka ļoti liels skaits padomju impērijas vāciešu iesaistīti padomju armijā. Pad. savienība sūta savas vienības uz Afganistānu no Centrālās Āzijas, kur pēc Otrā pasaules kaŗa vācieši nometināti izsūtījumā. Līdz 1955. gadam vācieši nevarēja būt par virsniekiem padomju armijā. Chruščovs viņus rehabilitēja, un tagad daudz vācu virsnieku ieņem augstus amatus Pad. savienībā. No otras puses, vācu militāristu ģimenēm rodas grūtības iegūt atļaujas ceļojumiem uz Rietumvāciju — „drošības iemeslu" dēļ. . . .

Godinājums par sabiedrisko darbu

PĒTERIS SLAVINSKIS PIRMAIS ZIEMEĻKALIFORNIJAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS GODA BIEDRS

Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības gada sapulcē ilggadējais biedrības darbinieks Pēteris Slavinskis vienprātīgi iecelts par biedrības goda biedru. Šis ir pirmais gadījums minētās biedrības vēsturē, kad kādam darbiniekam izteikta šāda atzinība.

Ja nebūtu bijis 2. Pasaules kaŗš ar sekojošu trīmdu, Pēteris Slavinskis varbūt šodien būtu cienījams fotografs un kāda foto ateljē īpašnieks Rīgā vai arī sekmīgs, pētnieciskā darbā iegrimis agronoms, kaut kur lauku klusumā. Bet kaŗš viņam lika atstāt Latviju, kur viņš jau bija kādu laiku vadījis tēva dibināto pastkaršu apgādu.

Pēteris Slavinskis dzimis Rīgā 1912. gada 3. oktobrī. Pēc ģimnazijas beigšanas viņš ieguva Latvijas universitātes dabzinātņu fakultātē, bet vēlāk pārgāja uz Jelgavas lauksaimniecības akadēmiju, būdams studentu vienības Līdums biedrs. Studiju laikā nodibināja ģimenes dzīvi ar Rasmu Milleri.

Trimdas gaitas Vācijā vadījis Mērbekas nometnē, darbodamies latviešu skautu organizācijā, bet 1949. gadā ieradās ASV un apmetās uz dzīvi Sanfrancisko, kur strādāja par kartografu Sunset žurnālā. Viņš izvirzījās par vienu no galvenajiem iniciātoriem latviešu ev. lut. draudzes dibināšanā un bija tās pirmais priekšnieks, tāpat amatos Latviešu biedrībā, Daugavas Vanagu un studentu organizācijā un jaunatnes nometnē, piedaloties pie dziesmu svētku rīkošanas un organizējot koncertus, sarīkojumus, izstādes n. t. t. Tajā pašā laikā parādījis sevi arī par izcilu dekorātīvu mākslas pārstāvi.

Pēc pārciestas triekas un vairākām smagām operācijām Pēteris Slavinskis, sēžot braucamā krēslā, vēl turpina kārtot dažādus sabiedriska darba pārskatus, vēl arvien mēģina apmeklēt sarīkojumus un biedrības sapulces. Šajās likteņa piemeklētajās dienās viņš zaudēja arī savu dzīvesbiedri.

Novērtējot šo nesavtīgo devumu mūsu trimdas kultūrālai un nacionālai dzīvei un izceļot viņa apbrīnojamo uzņēmību, garīgo možumu un enerģiju spītēt saviem smagajiem pēdējā laika dzīves gadiem, Ziemeļkalifornijas latviešu biedrība savu goda biedru godināja pilnsapulcē, izceļot viņa lielos darba veikumus.

Lai Pēteŗa Slavinska iemītā tekā būtu daudz sekotāju!

Harijs Bergs

Pēteris Slavinskis

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu kreditsabiedrība savā pilnsapulcē ziedojusi 2000 dolaru latviešu kultūras un nacionālo vajadzību atbalstīšanai. Latviešu ev.lut. baznīcai piešķīra 1000 dol., katoļu draudzei 250, Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzes Elka parka bērnu nometnei 250, Latviešu ģimnazijai 200, skautiem 100, kultūras fondam 100 un Ņujorkas latviešu organizāciju padomei 18. novembŗa izdevumu segšanai 100 dolaru.

● Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzē 1979. gadā nokristīti 16 bērni, iesvētīti 22 jaunieši, salaulāti 14 pāŗi, no tiem 6 ar cittautiešiem, bet trīs laulības ārpus draudzes. Apglabāti 58 mirušie, bet 11 draudzes locekļi miruši un apglabāti citur.

Kurze-
lvu.

TO
LŪSIS

savu izstā-
centra ga-
pēc tam
Kultūras
gadā viņš
nda goda
. 1975. ga-
ījās Gene-
balvu par
zemes cie-
arī glez-
s redzama
gadā iegu-
cijā.

ējos gados
sācis otru
— Likteņ-
ādes laikā
ūjams arī
s katalogs
em.

—ls—

ska iemīta-
sekotāju!

arijs Bergs

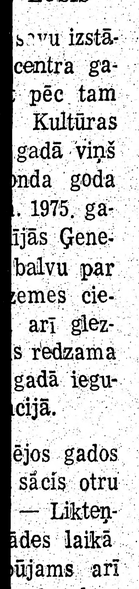

nskis

Edmunds Zirnītis

SVEŠUMA DIEVNAMS *)

Dievnams tu, debess kāpes,
Bēgļa patvēruma telts,
Apliecinot dvēsles slāpes,
Mūsu rūpēm gādāts, celts!
Še lai ciešanas un sāpes
Apmirdz Dieva saules zelts!

Naida varas nakts ir barga,
Tālēs klīdināti mēs,
Dieva nama sienas sarga
Mieru mūsu dvēselēs;
Kā no dzelmes attur marga,
Tā no naida dievnams spēs.

Klausies ērģeles kad spēlē,
Pazemotais trimdiniek!
Klausīdamies latvju mēlē,
Bērns lai rokas lūgsnai liek,
Lūgdams ilgu svētā kvēlē,
Latvija lai brīva tiek.

Spīd lai dievanama sienās
Žēlastības pirmais stars:
Cerībās un sāpēs vienās,
Visus vienotu viens gars,
Svētīdams, līdz tālās dienās
Mās uz mājām bērzu zars.

Tur, kur zaru vainags klāja,
Padebešus glāstīdams,
Tur pēc skaidrības alkt māja
Bērzu birzs — dižs dievanams,
Latvjus kopā pulcināja
Dieva devums slavēdams.

*) Komponējis skaņradis Valdemārs Ozoliņš.

Marija Urnežus

ĪSINI CIEŠANAS, DIEVS

Latvija, sērdienu māte,
Kliedēts tavs bērnu pulks.
Skaitīt kas spēs tavas vātis?
Važās tavs ciešanu tulks.

Draudos dun pamale visa,
Spārnotais vārds kļuvis sīvs.
Brīvības gaisma kam dzisa,
Vairāk tas miris, kā dzīvs.

Lūgšanā rokas tev celtas:
Īsini ciešanas, Dievs,
Asaras neplūst lai veltas,
Taisnīgs jel parādies!

Noņemi verdzības nastu,
Uzvar lai gars ticīgais,
Karogs lai atkal vij masu
Sarkanbaltsarkanais!

Arvīds Melliņš

ŠODIENA

Diena
kā pavasara lietus
noslauka putekļus.
Šodien.

Diena
kāpj kalnā,
visaugstākajā kalnā,
Šodien.

Dienā
es atveru logus.
Istaba greznojas
baltā villajnē,
Šodien.

Ikviena diena
liela diena.
Šodien.

(143. turpinājums)

ZOBĀRSTI UN VIŅU STĀSTI

Novērots, ka pie runīgākajiem arodu pratējiem pieder frizieri, jo viņu dzīves veids, kas liek cauru dienu mīņāties uz vietas, prasa pēc izklaidēšanās. Izdevība laba — partneri mainās turpat acu priekšā, bet tie pa lielākai daļai dziļdomīgi cieš klusu un daudz netraucē runātāju — ja oponēs, „balbieris" var iegriezt!

Vēl raksturīgāks stāvoklis zobārstam. Viņa sarunu biedrs pa lielākai daļai sēž krēslā ar plati atvērtu muti, no kuŗas tikai reizēm izlaužas tumšas skaņas. Mute aizveŗas, kad darbs galā un draudīgais svārpsts izņemts.

Vairākkārtējās vizītēs no vienzilbīgajām atbildēm zobārsts tomēr paspēj izvilkt diezgan pilnīgu sava pacienta dzīves ainu, un slimnieks savukārt pierod pie sava ārsta konversācijas, paņēmieniem un kopējām rūpēm. Jā, ārsts zina ne tikai pacientu, bet pat katru viņa atsevišķu zobu! Viņam ir kartotēka, kur visas mutes atzīmētas un aprakstītas. Dažreiz, kad nevar identificēt, piemēram, kādu bojā gājušu personu, to viegli izdara pēc zobiem. Tas ir vesels, stiprs, bet plombēts, un tas pavisam mākslīgs...

Tā nodibinās savstarpēja uzticība un pat draudzība. Tagad ļaudis pērk uzvalkus no „stangas" — kāds nepatīkams masveida komerciālisms, kur kundēm nav vairs saskares ar „savu drēbnieku". Drēbes šuj tā, ka reti kas jāieņem vai jāizlaiž, prasītais numurs jau pasaka, kas par vīru. Agrāk bija jāiet uzlaikot pat vairākkārt.

Atceros, kādreiz Rīgā saņēmu pārmetumu pilnu vēstuli. „Atgādinu, ka Jūs jau ilgāku laiku neesat no manis neko pasūtinājis. Tas nevar būt, ka jums nebūtu vajadzība pēc jauna uzvalka. Ceru Jūs atkal laipni apsveikt savā darbnīcā, jo Ziemas svētki atkal tuvojas..." Tīri neērti jutos, zinādams, ka meistars tāpat atkarīgs no saviem darba devējiem kā visi citi... Nolēmu, ka jāiet būs, kaut tobrīd man ar financēm nemaz neklājās viegli, bet skroderis, kas to varēja zināt, gan jau pagaidīs. Galvenas, viņam ir pasūtinājums.

Matu apcirpšana nav tik individuāla lieta, bet par zobārstu bieži iepriekš apklausās pie paziņām, vai viņš labs, veikls, „nesāpīgs".

Mana krustmāte, senātora Kristapa Valtera dzīvesbiedre Emma, bija pasākusi apmeklēt baltvācieti Ēriku Krīgeru, kas dzīvoja Valdemāra vai Skolas ielas rajonā. Viņa iestāstīja to manai māsai, un tā savukārt man. Tā slaidais, iesirmais vācietis palika man draudzīgs paziņa uz ilgiem gadiem.

Pie viņa ejot arī augstākie ārlietu ministrijas ierēdņi, minēja sūtņa Dr. A. Bīlmaņa un ģenerālsekretāra V. Muntera vārdus.

Vācu okupācijas laikā Latviju atstāt iznāca steigā, aizbraucu ar nesalabotiem zobiem. Kādreiz, staigājot par Berlīnes ārpilsētām, kur nami un parki atgādināja Rīgu, uznāca tā kā priekšsajūta, ka satikšu Dr. Krīgeru, kas droši vien, bija repatriējies. Tiešām, kaut kur Vilmersdorfā ieraudzīju līdzīgu izkārtni, bet tas tomēr bija cits zobu speciālists.

Savādā kārtā uzgāju īsto kādas alejas stūrī Libekā, kur ierados savā dzimšanas dienā 1945. gada 12. aprīlī. Bija prieks satikties un runāties.

Krīgers rādīja Dr. A. Bīlmaņa vēstules no Vašingtonas, ar ko bija nodibinājis kontaktu. Kā visi prātīgi cilvēki, ārsts sprieda, ka vajadzīgs zināms laiks „kūdīšanas" sagatavošanai, bet pēc tam neizbēgami sekos Krievijas un Antantes karš, uz ko mēs toreiz likām visas cerības.

Krīgeri bija bezbērnu pāris, Ēriks pēc dažiem gadiem nomira, viņa kundze palika atraitne. Gribēju vēl palūgt Bīlmaņa vēstules no tās, bet laika steigā izdevība pagāja, jo arī par kundzes nāvi lasīju vēlāk laikrakstā Baltische Briefe.

Bostonā mana zobārste bija Kurles kundze no Rīgas, tolaik jau gados, kas vairs daudz pacientu nepieņēma, bet cīkstināja savu ratiņu, pieņemot mani un Paulu. Tēlnieks Rikards Maurs vadīja savus pēdējos mūža gadus mazā dzīvoklītī viņai blakus, pilsētas austrumu daļā.

Kurles kundze sagājās ar manu mantojuma atstājēju Pāvilu Gruznu. Pāvila, Nadijas un audžu meitas Sīras, arī gleznotāju Sutas un Belcovas uzņēmumi kādā spožā Preses ballē Virsnieku klubā bija viņai līdzi, tos tā iedeva man.

Amerikā sāku sarakstīties ar Annu Krebsa kundzi Kalifornijā, kas ārstēja ne vien valsts prezidentu A. Kviesi, bet arī viņa ģimeni. Nelaika prezidenta dzīves svarīgākie dati tai zināmi.

Bostonā galīgo „stilizējumu" maniem zobiem deva slavenais Tafta institūts, un ar to, jādomā, pietiks līdz mūža galam.

Krebsa kundze raksta: „Apmeklējot vidusskolu Maskavā, pieredzēju ne tikai revolūciju, bet biju tad politiski aktīva un vienīgā no trim latvietēm manā klasē, kas skolas mītiņos runāja pretī komūnistiem. „Naša kadetka", mani sauca skolas mītiņu vadītājs, sociālrevolūcionārs, matēmatikas skolotājs. Es biju iestājusies toreizējā „kadetu" partijā. Tā solīja autonomiju Baltijas valstīm pēc revolūcijas demokratiskā Krievijā, līdzīgi Somijai cara laikā. Domāju, ka tas bija visu politiski domājošo sapnis, bet ne brīva Latvija. Doma par brīvu Latviju varēja rasties tikai tagad tik nonicinātā un noliegtā Kārļa Ulmaņa galvā un sirdī, kaut tagad daudzi grib iestāstīt un Latvijas vēsturē ieiet kā pirmie brīvās Latvijas idejas lolotāji.

Izlasot izdevumā Universitas jūsu drauga Andersona rakstu „Latvijas sākotnējās ārpolitikas vadlīnijas un to veidotāji," gribu jautāt, vai uz tik vienpusīgām atmiņām un konfilistru stāstījumiem vien drīkst rakstu ar šādu nosaukumu likt tik nopietnā žurnālā, atkal dodot nepareizus datus mūsu jaunajai audzei, kuŗai ne tikai aizmirsušies brīvās Latvijas laiki, bet daudzi ir jau trimdā dzimuši.

Arvien pieejamākas kļūst veco lielo valstu valstsvīru atmiņas. Tās ir jālasa mūsu vēsturniekiem, jāizvērtē un jāsniedz uz plašiem avotiem pamatoti raksti. Tagad laiž klajā vienu rakstu pēc otra. tāpat vēstures grāmatas, nepadomājot, ka vēl pārāk subjektīvi spriež un raksta savās atmiņās brīvās Latvijas politiķi un sabiedriskie darbinieki.

Meierovics bija Talavijas filistrs. E. Andersons, P. Dardzāns un mirušais Hugo Celmiņš arī bija talavi. Vai šiem rakstiem ir pašreiz vērtība, kad ikviens Latvijas laikā valsti vilka uz savu pusi. To darām vēl tagad trimdā, kā Krilova pasakā.

Sākot ar 1931. gadu, labi zinu visu, kas notika Rīgas pilī. Komandants Nikolajs Kalniņš bija mums tuvs draugs. Mēs sazvanījāmies katru dienu, arī prezidents Kviesis ar abiem dēliem bija Viktors viņu vienmēr aicināja pie sevis.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Lieldienās bija labi apmeklēti dievkalpojumi visās piecās latviešu draudzēs. Pavisam notika seši dievkalpojumi ar 1700 dievlūdzējiem. Sv. Jāņa draudzē bija divi dievkalpojumi, piedaloties archibīskapam A. Lūsim un māc. I. Gaidem. Pēc dievkalpojuma, kurā dziedāja Dainas koris J. Beloglāzova vadībā, dāmu komitejas rīkotajās brokastīs piedalījās ap 300 dalībnieku. Otrā dievkalpojumā tenors Jānis Baručs dziedāja divas dziesmas, vienu paša komponētu. — Sv. Andreja baznīcā pēc māc. J. Cālīša vadītā dievkalpojuma, kurā dziedāja draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā, uz brokastīm palika ap 300 dalībnieku. Angļu valodas dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā vadīja igauņu draudzes māc. A. Tauls un māc. J. Cālītis, piedaloties ap 100 dievlūdzējiem. — Austrumu draudzes māc. A. Brieža vadītā dievkalpojumā ērģeles spēlēja Astra Vītola, aizstājot draudzes ērģelnieku V. Kviesi, kas bija saslimis. Draudzes dāmu komitejas rīkotajās brokastīs piedalījās 170 dalībnieku. — Katoļu draudzes dievkalpojumu lietuviešu baznīcā vadīja prāvests Dr. B. Kokins; dziedāja draudzes koris diriģenta A. Gertmaņa vadībā, pie ērģelēm Pēteris Zariņš. — Baptistu draudzes dievkalpojumu Walmer Road baznīcā, kurā dziedāja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā, vadīja māc. A. Arājs.

● Lielās Piektdienas dievkalpojumi ar dievgaldu notika trim luterāņu draudzēm un latviešu baptistu draudzei kopā ar kanadiešu draudzi. — Sv. Jāņa draudzes dievkalpojums ar dievgaldu archibīskapa A. Lūša un māc. I. Gaides vadībā bija arī Zaļās ceturtdienas vakarā, kurā piedalījās koklētāju ansamblis Auseklītis un ansambļa vadītāja soliste Ariana Liepiņa. Lielās Piektdienas dievkalpojumu kuplināja soprāns Ērika Beitāne no Londonas, Ont. — Sv. Andreja draudzē Lielās Piektdienas dievkalpojumu vadīja māc Ā. Čops un māc. J. Cālītis, dziedāja draudzes koris.

● Lieldienās māc. J. Cālītis kristīja Krišu Aleksandru Zaķi, Auseklja un Suzanas dēlu; angļu valodas dievkalpojumā Andrea Luisi un Dženiferu Sarmu Liepas, Austra un Patrīcijas meitas un Ēriku Viljamu Gaudetu, Viljama un Ilzes, dzim. Purgailes dēlu.

● Latviešu biedrības sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums notiks 4. maijā, pl. 15 Latviešu Centrā. Skolotāja V. Slavieša ierosinājusi skolas 30 gadu jubilejai sagatavot slīdītes no skolas dzīves ar lentē ieskaņotu tekstu. R. Treijas un M. Sukses vadībā izkārtotais tirdziņš deva skolai 142 dol. atlikumu. Otru līdzīgu sarīkojumu paredz izkārtot aprīļa beigās. Toronto latviešu pensionāru apvienība dāvinājusi ekrānu skolas vajadzībām.

● Latviešu nama Toronto akcionāru sapulcē 30. martā pārvēlētā 12 locekļu valde amata pienākumus sadalīja šādi: — priekšsēdis paliek līdzšinējais E. Nāgelis, tāpat līdzšinējos amatus veiks sekretāre M. Lejiņa un kasieris J. Skrastiņš, saimniecības daļas vadītājs E. Koks un A. Šterns. Sarīkojumu daļu vada E. Skujiņš un A. Smans, techniskās daļas vadītājs A. Šteinbachs un G. Lepše un informācijas daļas — J. Grodnis. Sekretāra palīgs — J. Galējs, kasiera palīgs J. Ozols. Revīzijas komisijas priekšsēdis Rolands Bērziņš, sekretārs P. Plīsis un loceklis Andrejs Ozoliņš.

● LELBA jaunatnes nozare rīko Kristīgās jaunatnes saietu no 25. — 27. aprīlim Saulainē par tematu: Tava dzīve — jauna dzīve. Aicināti piedalīties iesvētāmie un vecāki jaunieši. Saietu vadīs mācītāji J. Cālītis, I. Gaide un viesis — mācītājs Imants Kalniņš no Bostonas draudzes. Programmā svētbrīži, lekcijas, diskusijas, reliģiska satura filmu izrādes, pārdomas un sports. Izbraukums uz Saulaini ar kopīgu autobusu 25. aprīlī pl. 20.30 no Sv. Andreja baznīcas. Saieta nobeigums 27. aprīlī pl. 13. Pieteikšanās pie draudžu mācītājiem.

● Klusās nedēļas sanāksmē Sv. Jāņa baznīcā pulcējās ap 20 jauniešu, kas mācītāju I. Gaides un J. Cālīša vadībā noskatījās 2 reliģiska satura filmas, pēc tam bija pārrunas, dziesmas, sadraudzības vakars ar atspirdzinājumiem.

● Amerikas latviešu teātra Vašingtonas ansambļa viesizrādes ar Goldoni komēdiju Divu kungu kalps 18. oktobrī Bickford park vidusskolas auditorijā, bet 17. oktobrī Hamiltonā.

● Pēc ilgākas slimošanas 31. martā Sanibrūka slimnīcā mirusi Hermīne Helguta. Viņa bija tukumniece. Nelaikei Toronto paliek dzīvesbiedrs Ilmārs un dēls Juris Pūce, kā arī vedekla Linda. Aizgājēju no Rosara apbedīšanas mājas 3. aprīlī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. I. Gaide, kas 2. aprīlī vadīja arī aizlūgumu, ko ar dziesmu kuplināja DV vīru koris Kanadā.

● Toronto Latviešu Centrs rīko Mākslas loterijas izlozi, kam savus darbus — gleznas, keramiku un audumus ziedojuši 28 latviešu mākslinieki un daiļamatnieki. Bez tam vēl Centra labvēļi ziedojuši mākslinieku gleznas izlozei. Izloze notiks 4. jūnijā pl. 20 Centrā. Loze maksā 1 dol. vai 10 lozes par 9 dol. Tās pieprasāmas Latviešu centrā, tālr. 759-4900.

● Sidrabenes bērnu un jauniešu vasaras nometni atklās 6. jūlijā, un tā ilgs līdz 17. augustam. Nometne iedalīta posmos: latviešu valodas pratējiem, no 6. jūlija līdz 3. augustam un latviešu valodas nepratējiem no 3. augusta līdz 17. augustam. Sporta nometnes volejbolā notiks no 3. — 10. augustam, bet basketbolā no 10. — 17. augustam. Sporta nedēļa risināsies no 20. — 26. jūlijam ar vieglatlētikas un peldēšanas sacensībām nobeigumā. Sporta nedēļu vadīs piedzīvojuši skolotāji. Bērnu svētki 27. jūlijā ar teātra izrādi, kurā piedalīsies nometnes bērni D. Jaunzemes-Gribustas režijā. Nometnes laikā darbosies arī daiļamatniecības kopas: izšuvumu, koka, vara un ādas izstrādājumu un stikla mozaīkas. Bērniem no 5 — 7 g. veciem apmešanās bērnu dārza ēkā (galvenā vadītāja Biruta Kvapisinska), bet no 8 g. vecuma dzīvošana teltīs. Meiteņu galvenā vadītāja Dzintra Ozola, zēniem — Juris Dilevko. Par nometņotāju veselību rūpēsies Dr. A. Rubenis ar žēlsirdīgajām māsām. Nometnes saimniecību vadīs Rasma Gaile, administrātore I. Veinberga, kurai var pieteikt šās vasaras nometņotājus; adrese: 57 Bledlow Manor Dr., Scarborough, Ont. M1E 1B1, tālr. (416) 261-5254.

● Gleznotājas Veltas Papardes 7. gadskārtējā izstāde no 18. — 20. aprīlim Prince Hotel Duncan telpā (Don Mills un York Mills stūrī). Izstādi 18. aprīlī pl. 20 atklās Oskars Pero un tā būs atvērta: 19. apr. no pl. 10.30 — 22 un 20. apr. no pl. 10.30 — 17 Klāstā 54 gleznas, no tām 25 Austrālijas ainavas un klusās dabas, kas gleznotas Austrālijā, kur māksliniecei jau bijušas trīs izstādes: 1974. gadā ar 40 citiem latviešu māksliniekiem, 1976. g. patstāvīga izstāde un pēc tam vēl viena izstāde ar 5 Pertas māksliniekiem.

Raksts par „sātana kultu" Sidrabenē

Tādu rakstu izcilā ietvarā ievietojis laikraksts Toronto Sun savā 9. aprīļa izdevumā par tā saukto „sātana kultu", par kuru tā dalībniece, 16 gadu vecā Helena Sandera no Burlingtonas izteikusies, ka kulta vadītājs esot kāds 40 gadu vecs vīrietis, dēvēts „Jaspers", dažreiz saukts arī „Om". Meitene tagad slēpjoties kaut kur Toronto. Viņai rokā iegrieztas krusta zīmes; savu mājvietu Burlingtonā atstājusi Lieldienu sestdienā.

Policija izziņu par kulta darbību izdarījusi jau 31. martā, pirms Helenas Sanderes nozušanas. Kulta locekļi esot no 25 līdz 50 gadiem, lietojot apreibinātājus, arī LSD un PCP — „eņģeļu putekļus". Kulta dalībnieki regulāri satiekoties latviešu vasaras nometnē Sidrabenē, kur lietojot reibinātājus, upurējot dzīvniekus un dziedot apkārt ugunskuram, izteikušies kulta locekļi laikrakstam Toronto Sun.

Sidrabenes dalībnieks, kuru laikraksts nav minējis vārdā, izteicies, ka viņš neko nezinot, ka „sātana kults" izlietotu šo nometni savām sapulcēm, jo Sidrabene slēgta 10 mēnešus gadā. Kultam savas nometnes neesot, bet tā locekļi satiekoties arī Burlingtonā un Ontario provinces parkā Brontē.

Arī vairāki Sidrabenes latvieši sūdzējušies par ielaušanos viņu vasaras mājās, kur ielauzēji atstājuši savas „pēdas", kas liek domāt, ka „sātana kulta" dalībnieki tur pulcējušies savām nodarbībām.

PĀRDODAMAS

Piecu dzīvokļu

māja Etobikoke, Royal York un Mimico rajonā, sevišķi labā stāvoklī. 2-guļamistabu, 2- vienguļamistabu un vieninieka dzīvoklis. Izdevīga 10% obligācija.

3 guļamistabu

bungalovs Etobikoke ar 2 vannas istabām, pilnīgi izbūvētu pagrabu. Garāža ar atsevišķu iebraucamo ceļu. Prasītā cena 89.900 dol.

Zvanīt Olgais Krawec, Glen Park Real Estate Ltd., 315 Jane Str., Toronto, tel. 769-1723.

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas, kas ir līdzšinējās.

Katskiļu kalnos Brāļu kapos dievkalpojums

ar urnu izvadi svētdien, 25. maijā pl. 13.

LKIA

Aprūpes mājai „KRISTUS DĀRZS"

ziedojumus var iemaksāt Latviešu kreditsabiedrības kontā Nr. 5886, Latviešu namā, 491 College Street, Toronto, M6G 1A5. Par ziedojumiem izsniedz nodokļu atlaides kvītis. Līdz šim atsaukušies sekojoši ziedotāji:

Donats Lapkovskis Toronto (Pirmais ziedotājs)	$100
Zigurds Akots Etobicoke	$ 2.000
Alvīne Augulis	100
Janīna Babris St. Petersburg, ASV	500
Antonija Bašķis Lindsay	500
Bernhards Belārs Toronto	500
Jānis Bernāts Toronto	500
Rolands Bērziņš Islington	1,000
Emīlija Bērziņš	2,000
Jānis un Zelma Brežinskis Skarborough	500
Adele un Konstantīns Boriss Toronto	1,000
Ērika Brode Willowdale	100
Matilde Brukšteins Toronto	100
F. Budže Toronto	400
Otīlija Buikus Toronto	2,000
Aleksandrs Čivželis Toronto	100
Anita un Aleksis Dreimanis London	100
(M. Auzānes piemiņai)	
Jāzeps Dzenis London	525
Mintauts Fogelis Willowdale	50
Olga Friksons Scarboro	80
Dr. Agnese un Aleksandrs Gailītis Skarborough	1,000
Elfrīda Gailītis Toronto	100
P. K. Gādīgs Toronto	2,000
Monika Salimovs Gabrāns Toronto	1,000
Klāra un Kārlis Gāle Toronto	1,000
Zelma Grava Scarboro	1,000
K. Galvāns Scarboro	200
Ernests Grīnbergs	1,000
Jānis Glaudans Scarboro	2,000
Lūcija Grasis Downsview	4,000
Vilma un Alberts Grebže Scarborough	300
Elmārs Grīnbaums Toronto	100
Jāzeps Grišāns, rev., ASV	10
Pēteris Hartmanis	100
A. V. Jakobsons Rexdale	100
Ida Holt Toronto	100
Jānis Jubass Toronto	200
A. Jurkans London	5
Hermīne un Arvīds Kaktiņš „Tālava" Egbert	500
Kaļiņu ģimene Toronto	5,000
Artūrs Karols „Tālava" Egbert	1,000
Laimonis Kinstlers Woodbridge	300
Anna un Žanis Ķiršteins Toronto	1,000
Osvalds Kļavenieks Toronto	100
Daina Kleē, dzim. Mercs, Toronto	100
Edgars Koks Toronto	1,000
Antonija Krūmiņš Oakridge	500
Ēriks Krūmiņš	100
Olga un Ernests Kuplais Scarborough	1,000
Ferdinands Laukinaitis N. Y. ASV	1,000
Irma un Jānis Leimanis Toronto	1,000
Hilda un Oskars Lepše Willlowdale	1,000
Alberts Liepiņš Toronto	1,000
Elza un Jānis Liepiņš Mississauga	1,000
Otomars Lins Toronto	100
Aloizs Locs Toronto	100
Bruno Logins Toronto	1,000
Natālija Marga Toronto	500
Andris Mednis Agincourt	20
Mārtiņš Mežulis Scarborough	50
Anna Mukts Toronto	300
Augusts Osis St. Hyacinthe	1,000
Jānis Ozoliņš St. Hyacinthe	300

(Turpinājums nākošā numurā)

Koncertapvieniba nobeidz 21. sezonu

Sezonas nobeigumā Toronto latviešu koncertapvienība bija izkārtojusi pianistes Andas Zirnītes koncertu. Jaunā māksliniece programmā izvēlējusies četrus lielāka apmēra darbus, kas visi, gan techniskā, gan mūzikālā izteiksmē, ļoti prasīgi.

Pirmajā daļā dzirdējām J. S. Bacha Itaļu koncertu, kuŗa formālā uzbūve un stils veidoti itaļu vecmeistaru tradicijās. Darbā raksturīgas interesentas ritmiskas maiņas un liela vitalitāte ātrajās daļās, kuŗām kontrastējoša, izteiksmē bagāta lēnā daļa. A. Zirnītes izpildījums šoreiz bija svārstīgs — dažkārt priekšnesums atplauka mūzikāli plūstošs, pārdzīvots, īpaši Andantes daļā. Tomēr vietām parādījās zināmas nedrošības pēdas, svārstījās toņa kontrole.

Līdzīgas problēmas ieskanējās arī L. van Bēthovena Valdšteina sonātā, op. 53. — te, iespējams, ka neierastais instruments, varbūt, nervozums, spēlē it kā aizturēja Bēthovenam tik raksturīgo trauksmi. Gan tajā pašā laikā skaisti parādījās A. Zirnītes nopietnais detaļu risinājums, izstrādātie fražu nobeigumi un dziedoši veidotās lēnās daļas.

Jāsaka, ka pianistes pārliecinošākā mūzicēšana atklājās latviešu komponistu darbos koncerta otrā daļā. Visās kompozicijās mākslinieces iejutīgā dvēsele izteiksmīgi iezīmēja skaņražu iecerētos mūzikālos veidolus techniski veiklā, atraisītā priekšnesumā. Jāzepa Vītola Carmina, op. 57 izpildījumā pianiste pārdomāti atskaņoja darba trīs tēlojošās daļas. Tāpat piedevās spēlētās Tautasdziesmu parafrazēs bija jaušams, ka autora romantiskais stils A. Zirnītes mūzikālajam temperamentam tuvs.

Koncerta augstspriegumu piedzīvojām Jāņa Kalniņa īpaši šī vakara mākslinieces veltītajā otrā Sonātas atskaņojumā. Darbs nav rakstīts vienā noteiktā toņkārtā, tāpēc jo interesanti bija sekot komponista brīvajām modulācijām un politonālajām harmonijām, kuŗās īpatnēji iestrādātas temas, to variācijas. Tiešām jāatzīst, ka laikmetīgi mūzikālie elementi sonātā A. Zirnītes priekšnesumā atplauka gan toņa krāsainībā, gan pārdzīvojuma izteiksmē. Sevišķi iezīmīga izvērtās dziļdomīgi sirsnīgā, līgani melodiskā sonātas vidus daļa, un ritmiski akcentētais, humora dzirksts iekrāsotais kompozīcijas krāšņos akordos spēlētais nobeigums.

Ilze Štrāle-Didrichsone

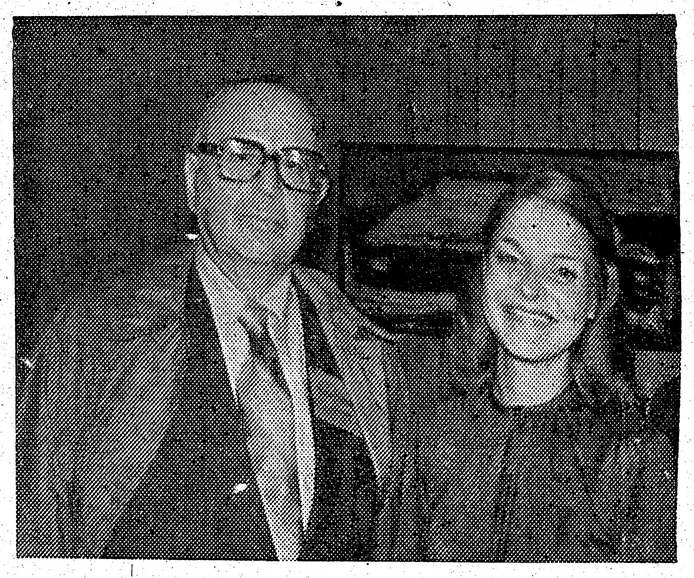

Komponists Jānis Kalniņš un pianiste Anda Zirnīte. Viņai veltīto J. Kalniņa 2. Klavieŗu sonātu pianiste atskaņoja Toronto koncertapvienības pēdējā šīs sezonas koncertā 27. martā.

Drauds pasaules mieram

(Turpinājums no 2. lp.)

un lielāks skaits kaujas lidmašīnu. Ierīkota gaisa līnija ieroču piegādei Kambodijai. Tur jau darbojas tūkstošiem padomju militāro „padomdevēju". Irakā stacionēti vismodernākie padomju ieroči. Vislielākā padomju ieroču krātuve ārzemēs pašreiz ir Libijā. Tur stacionētas 40.000 bruņumašīnas, 400 bumbvedēji, liels skaits raķešu, artilerijas un izpletņu lēcēju vienības. Prezidents Kadafi skaitās galvenā persona padomju stratēģijā Tuvējos austrumos, Afrikā un Rietumeropā.

Padomju savienība ir skaidrībā, ka rietumu pasaules nogriešana no naftas un jēlvielu piegādes nozīmētu uzvaru bez atomieroču iesaistīšanas. Tādēļ vairs nav noslēpjama Pad. savienības spiešanās uz naftas avotiem arī Meksikā. Maskavai uzticīgais Kubas diktātors Kastro sūta savus partizāņus darbībai Dienvidamerikā un karaspēku cīņai Afrikas valstīs. Tur jau darbojas arī Austrumvācijas vienības.

Galveno aktīvitāti savu stratēģisko plānu reālizēšanai Pad. savienība 1978. g. janvārī uzsāka ar revolūcionāro darbību Afganistānā, iepludinot savus aģentus, pagrīdniekus un ieročus. Drīz vien Afganistānā uzliesmoja nemieri. Pad. savienības atbalstā gāza rietumiem draudzīgo Daudsa valdību. Ieceltais sarkanais diktātors Taraki, uzsākot terroru, izraisīja pilsoņu karu. Maskavas vadība, redzēdama, ka ar „padomdevējiem" un ieroču piegādi vien komūnistisko režīmu Afganistānā neizdosies nostiprināt, inscenēja Taraki nogalināšanu pagājušā gada 9. oktobrī un, atsaucoties uz „palīgā saucienu", deva pavēli padomju karaspēka iebrukumam Afganistānā.

Ar Afganistānas okupāciju Pad. savienība plāno radīt bazi savai rūpīgi apdomātai globālai stratēģijai: Eiropas paklaušanai savai varai. No šīs bazes Pad. savienība domā izlauzties uz Irānu, uz svarīgiem ūdenscejiem Persijas līcī un uz Indijas okeanu un Indijas kontinentu, kur ar Maskavas līdzekļu atbalstu Indira Gandija uzvarēja parlamenta vēlēšanās un atkal tika pie varas. Pēc tam, kad pagājušā gada 16. janvārī nogāza ASV draudzīgo Irānas šachu Palevi un valsts varu pārņēma Maskavai draudzīgais Komeini, amerikāņi zaudēja savas pozicijas un militārās bazes šajā stratēģiski tik ļoti svarīgajā telpā.

Pad. savienības iebrukums Afganistānā atvēra acis daudzām valstīm un islama tautām. 35 islama valstu ārlietu ministri, pārstāvot 600 milj. musulmaņu, trīs dienu konferencē Islambadā šī gada janvāŗa beigās asi nosodīja Pad. savienības intervenciju Afganistānā, pieprasīja tūlītēju padomju karaspēka izvākšanu no Afganistānas, padomju militāro bāzu pie Sarkanās jūras, Abesinijā un Afrikas raga telpā likvidāciju. Tie pieteica boikotu arī Maskavas olimpiadai un lūdza visas pasaules valdības nosodīt Maskavas vadību par cilvēka tiesību apspiešanu Afganistānā. Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko tai pašā laikā Damaskā pūlējās noturēt „iekaŗotās" pozicijas arabu valstīs, kuŗas Palestīnas problēmas dēļ ir konfliktā ar Izraēlu un saņem padomju militāro atbalstu. Gromiko Damaskā satikās ar PLO vadītāju Arafatu. PLO un Irakai Gromiko apsolīja vismodernākos ieročus.

Gromiko, bez iepriekšējas pieteikšanās, janvāŗa beigās pēkšņi ieradās arī Bucharestā, kur tikko beidza savu vizīti Bavārijas ministru prezidents Štrauss, lai prezidentu Čaušesku, kas pievienojās Afganistānas notikumu nosodītāju valstu viedoklim, atgrieztu uz Maskavas politikas linijas.

Pad. savienība ar straujo bruņošanos ievērojami paplašināja savus bruņotos spēkus, palielināja atbalsta punktu skaitu un varas iespaida loku. ASV visu to samazināja. Turcija un Italija atrodas iekšējo politisko un saimniecisko grūtību priekšā. Grieķija militārā ziņā stipri atpalika, sakarā ar ieroču piegādes pārtraukumu Kipras konflikta dēļ, bet Francija kopš 1962. g. NATO sastāv tikai formāli. Rietumvācija atturas no katra soļa, kas varētu aizkart Maskavas „smalkjutību." Apturēt Pad. savienības izvēršanos ASV būs spējīgas tikai kopīgi ar Eiropu. Kā no Amerikas, tā arī Eiropas tautām tas prasīs atteikšanos no daudzām ierastām dzīves ērtībām un pilnīgu apziņu, ka brīvība nav savienojama ar komūnistisko verdzību un ir dārgāka par katru upuŗu nastu tās aizstāvēšanai. Pretējā gadījumā rietumu brīvība un kultūra ir apdraudēta.

Cenzūra Latvijā

Par šo tematu Ausma Medne, mācībspēks Sidnejas universitātē, runāja Sidnejas literārajā sarīkojumā. Jau pašā sākumā referente konstatēja, ka „Padomju savienībā literātūras, vai vēl plašāk, visa iespiestā vārda cenzūra ir viens no padomju varas visspēcīgākiem aizsardzības līdzekļiem."

Jau trešā dienā pēc varas pārņemšanas Leņins izdeva pirmo rīkojumu preses cenzūrai, un tikai dažus mēnešus vēlāk, 1918. g. janv. nodibināja Revolūcionāro tribunālu preses kontrolei, ar tiesībām sodīt tos, kas pārkāpuši cenzūras novilktās vadlīnijas. „Tā jau no paša sākuma", turpināja referente, „ideoloģiskās domstarpības Padomju savienībā uzskatītas par kriminālu noziegumu, un domu kontrole ir bijusi neatņemama padomju diktātūras sastāvdaļa."

Gadu gājumā uzbūvēts milzīgs cenzūras aparāts, un kad Latvija kļuva Pad. savienības sastāvdaļa, arī to steidzīgi pievienoja šim aparātam. Tālāk A. Medne runāja galvenokārt par cenzūras diviem aspektiem: veidiem un mērķiem. Runājot par cenzūras veidiem, jānošķir oficiālā cenzūra no neoficiālās. Oficiālai cenzūrai izveidots milzīgs birokratisks aparāts visā Pad. savienībā, kas nodarbina vairāk nekā 70.000 personu. Saīsināti to sauc GLAVLIT, kas padotos tieši komūnistu partijas centrālkomitejas propagandas nodaļai. Glavlita centrālā pārvalde atrodas Maskavā, ar nodaļām katrā republikā. Bez tam, katrai grāmatu izdevniecībai, katrai žurnāla vai laikraksta redakcijai ir piekomandēts pa cenzoram.

Neviens redaktors, neviens izdevējs nenodos iespiešanai un neviens iespiedējs neķersies klāt manuskriptam, kam uz katras iespiedumloksnes nebūs Glavlita zīmogs un cenzora paraksts. Lai redzētu, cik daudz darba velta domu kontrolei, referente kā piemēru izvēlējās vienu žurnāla Karogs numuru. Redakcija izstrādā žurnāla paraugkopiju un to nodrukā ne vairāk kā 10 eksemplāros; vienpadsmitais jau būtu valsts noziegums. Divus eksemplārus nosūta cenzoram, no kuŗiem viņš vienu patur, bet otru, ar saviem labojumiem un galvenais, ar savu zīmogu un parakstu uz katras iespiedumloksnes, nosūta atpakaļ redakcijai. Nu drīkst žurnālu iespiest, bet joprojām tikai 10 kopijas, no kuŗām vienu vēlreiz jāsūta cenzoram. Tas uzmanīgi salīdzina pirmo paraugkopiju ar otro, vai izdarīti visi pieprasītie grozījumi, vai nav ievietots kaut kas, kas neparādījās pirmajā kopijā. Ja viss kārtībā, cenzors apzīmogo un paraksta otro kopiju. Katra okupētajā Latvijā iespiestā žurnāla, katras grāmatas pēdējā lappusē ir divi datumi: nodots salikšanai; parakstīts iespiešani. Kad cenzors paraksta otro kopiju, tas jau ir parakstīts iespiešani, un nu žurnālu vai grāmatu var drukāt paredzētajā eksemplāru skaitā.

Nē vienmēr ar to vēl viss kārtībā. Gadās, ka vietējais cenzors devis savu atļauju un žurnālu vai grāmatu publicē, bet izdevējs pēkšņi saņem paziņojumu, ka kaut kas vēl atrasts par valstij kaitīgu, un visas izdevuma kopijas ir jāsavāc un jāiznīcina. Viņam pat nesaka, kas šo rīkojumu devis — Glavlita centrāle vai partijas centrālkomiteja. Disidenti norādot, ka cenzoriem pašiem nemaz neesot viegla un patīkama dzīve, viņi bieži mainoties un pat pazūdot bez vēsts. Tā ir oficiālā cenzūra.

(Turpinājums 12. lp.)

Grand Rapidu teātrinieki pēc Kultūras daudzinājuma izrādes Neskaties atpakaļ. Labajā pusē režisore E. Brūna. Foto: V. Namatēva

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

12 aprīlī pl. 19 Bickford Park ģimnazijā TLB drāmatiskais ansamblis atkārtos Elīnas Zālītes Rudens rozes. Biļetes iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā.

13. aprīlī no pl. 11.30 — 15.00 Latviešu Centra azaidu turpinājums. Pēc tam pl. 15.30 Informācijas sanāksme Centra biedriem un ieinteresētām personām.

13. aprīlī pl. 18 DV namā Tērvetes 19. (233) skautu vienības pastāvēšanas jubileja.

No 14. — 26. aprīlim KAR galerijā Fine Arts, 131 Bloor St. W., Upper Collonade, A. Leimaņa gleznu izstāde „Toronto Skate". Atvērta no pirmdienas līdz sestdienai (ieskaitot, no pl. 11 — 17.

17. aprīlī pl.19.30 Sv. Jāņa baznīcas zālē Saulaines vakars ar programmu.

18. aprīlī pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas zālē archibīskaps A. Lūsis atklās Oskara Skuška piemiņas, izstādi.

19. aprīlī pl. 19 Latviešu namā tikšanās ar LNAK padomes locekļiem. Kopējas vakariņas ar nopietnu un jautru programmu Latviešu nama valdes un LPB Kanadas kopas izkārtojumā.

19. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kara invalidu apvienības Kanadā saviesīgs vakars. Spēlēs Runči.

20. aprīlī pl. 11 Latviešu namā Burtnieki rīko tikumu daudzinājumu.

20. aprīlī no pl. 11.30 — 15.00 Toronto Latviešu Centrā svētdienas azaids

20. aprīlī pl. 15.30 Latviešu Centrā Ēvalda Lejiņa referāts un slīdītes „Skaistās Karaību salas".

20. aprīlī pl. 17 (svētdien) Toronto vanadžu koŗa Zīle 10 gadu darbības atceres koncerts, MCMillan teātŗa zālē, Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā.

25. aprīlī — 4. maijam DV Kanadā 30 gadu darbības atceres sarīkojumu virkne.

26. aprīlī pl. 10 Bērzainē TL MM pavasaŗa sacensības tītaru šaušanā.

11. maijā Sv. Andreja baznīcā Anitas Rundānes ērģeļu koncerts.

18. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickford Park skolā.

TLTA ģimnazijas sarīkojumi

20. aprīlī pl. 17 (svētdien) ģimnazijas audzēkņu vakars.

30. maijā (piektdien) izlaiduma vakars.

HAMILTONA

17. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

SAULAINE

21. jūnijā Jāņu sarīkojums ar E. Kraujiņa uzvedumu Līgo vakars Madarās, ar aktieŗu un dziedātāju ansambļu piedalīšanos J. Dzeguzes vadībā. Spēlēs Runči.

ST. KATRĪNAS

19. aprīlī plkst. 19 Multicultural Centre, 185 Bunting Rd. Daugavas vanadžu koŗa „Senatne" JAUTRS VAKARS. Programmā: dziesmas, dejas u.c. priekšnesumi. Bufete. Saviesīga dzīve. Deju mūzika — Imants Ķipis. Ieeja 6 dol.

DV ASV 30 gadu atceres sarīkojumā Ņujorkā. Foto: Bruno Rozītis

Sasauksimies Daugavas Vanagu svētkos

Gluži nemanot kopš lielās izceļošanas un Eiropas atstāšanas ir jau apritējuši trīsdesmit vai pat vairāk gadi. Šajā laikā kā ASV, tā Kanadā ir plaukusi un veidojusies latviešu nacionālā, sabiedriskā un kultūras dzīve, kas tagad sazarojusies daudzās organizācijās un dažādos pasākumos. Viena no pirmajām pēckaŗa organizācijām, kas savu darbību izvērta arī ASV un Kanadā, bija Daugavas Vanagi. Abās zemēs pirmās DV nodaļas dibinātas 1950. gadā, un ar nelielu laika atstarpi izveidotas zemju valdes, tādēļ šogad DV organizācija kā ASV, tā arī Kanadā, var atskatīties uz trīsdesmit darbības gadiem, kas veltīti latviešu nacionālam un sabiedriskam darbam ar galveno mērķi — atjaunot savas tautas un valsts zaudēto brīvību.

Trīsdesmit gadi ir pietiekami ilgs laika posms, lai spriestu par padarītā darba lielumu un nozīmi. Ja gribam būt patiesi, aizvadītos gadus nedrīkstam vērtēt ar šīsdienas acīm un mēraukļām. Laika posmā esam apguvuši šīs zemes valodu un paražas, esam vairojuši savas arodnieciskās zināšanas un materiālās vērtības, esam izaudzinājuši un izskolojuši jaunu paaudzi, esam arī cēluši un veidojuši savu nacionālo un kultūras dzīvi.

Tam visam pāri stāv jautājums, vai esam vairojuši arī savu kopības apziņu, savu pienākumu un atbildību pret savu tautu un joprojām okupēto Latviju. Vispirms atbildi meklēsim paši sevī un tad apliecināsim to kopīgi Daugavas Vanagu svētkos, tāpat kā to ik gadus darām 14. jūnijā, 18. novembrī un citos līdzīgos atceres gadījumos. Atcerēsimies, ka Daugavas Vanagu organizācija dibināta smagos gūsta apstākļos, lai morāli, juridiski un materiāli stiprinātu mūsu bijušos kaŗavīrus — brīvības cīnītājus, ar galveno mērķi — turpināt cīņu par Latvijas brīvību un neatkarību.

Ar brīvības domu par savas tautas un valsts nākotni Daugavas Vanagu organizācija ir izveidojusies no aprūpes organizācijas par vispasaules latviešu organizāciju ar centrālu vadību un vispusīgu darbību visās demokratiskās valstīs. Pat daudzos vismazākos centros darbojas DV nodaļas vai kopas. Nav šo rindiņu nolūks izsekot visai attīstības gaitai, bet tikai norādīt, ka Daugavas Vanagu organizācija Kanadā ir viens no lielās ķēdes locekļiem, kas laikā no 25. aprīļa līdz 4. maijam ar plašu sarīkojumu virkni atzīmēs savas darbības trīsdesmit gadu atceri. Par to domājot, uz to mudinot, rodas jautājums, kas ir sasniegts, kas ir paveikts un kas vēl palicis nākotnes uzdevumos?

Sākuma gados DV bija viena no pirmajām un vadītājām organizācijām, kas organizēja un kārtoja daudz pasākumu, kuŗi tagad gadu gājumā izveidojušies vai nu par patstāvīgiem, vai pat atsevišķām organizācijām. Lai atceramies pirmās dziesmu dienas Toronto, no kuŗām izauga dziesmu svētki, mākslas izstādes, sporta svētki un rinda citu pasākumu. Nevaram nepieminēt arī, ka DV bija viena no pirmajām nekustama īpašuma ieguvējām, kam tajā laikā bija ļoti liela nozīme. Ja šodien varam lepoties ar daudziem īpašumiem kā pilsētā, tā uz laukiem, tad savi nopelni tur ir arī DV kā ceļa rādītājai, ka arī latvieši spēj iegūt un uzturēt savus īpašumus.

Gados, kad latviešu savstarpējā palīdzība daudziem grūtdieņiem bija absolūta nepieciešamība, DV bija galvenie šī darba darītāji. Arī kultūras laukā izdodot laikrakstu, nodibinot teātri, sporta klubu, iekārtojot grāmatnīcu un līdzīgus pasākumus, DV uzņēmās nepieciešamus darbus, kur citas organizācijas saskatīja risku. Šiem pasākumiem tagad pievienojies sieviešu koris Zīle, ko pamatoti uzskata par vienu no labākiem sieviešu koŗiem trimdā. Tāpat arī DV vīru koris ir guvis teicamus panākumus globālā apjomā. Tie ir tikai daži piemēri, kas raksturo līdz šim paveikto, ko, protams, turpinās arī nākotnē.

Tāpat kā palīdzības darbam, arī jaunatnes audzināšanai un dažādiem jaunatnes pasākumiem ir izdotas ievērojamas summas, organizēti neskaitāmi saieti, deju kopas, mūzikāli ansambļi, dažāda sporta vienības, šacha sacensības, literāri konkursi u. t. t. Protams, panākumi varēja būt labāki, bet ja tas tā nav, nevainosim DV organizāciju. Laikmets un apkārtne visiem uzspiedis savu zīmogu, kas varbūt būtu vēl nelabvēlīgāks, ja DV būtu atteikusies no jaunatnes audzināšanas darba.

Aizvadītie trīsdesmit darbības gadi ir devuši panākumus, bet reizē arī zaudējumus. Daudzi kādreizējie darbinieki, izcili patrioti, talantīgas personības un atzītas autoritātes ir piepulcināti veļu pulkiem. Lai gods un slava viņiem. Daudzi palikušie gadu nastu izjūt arvien smagāk, bet mūsu nacionālie uzdevumi, pienākumi un atbildība kļūst arvien lielāka. Vēl vai-

(Nobeigums 11. lp.)

Milvoku Daugavas vanadzes savā 28 gadu darbības atceres sarīkojumā. Sēž no kreisās: V. Upesleja, L. Dūne, M. Valtere-Einberga, kopas priekšniece M. Cukura, B. Maine no Grand Rapidiem, E. Tauriņa-Mintika, Z. Vilciņa un M. Aleksējeva. Foto: V. Jaunkalnietis

Daugavas Vanagi sasaucas

ASV DV APVIENĪBU DELEGĀTU SAPULCE KLĪVLANDĒ. — TURPAT VANADŽU SALIDOJUMS UN JAUNATNES SAIETS

ASV Daugavas Vanagu apvienību delegātu sapulce, vanadžu salidojums un jaunatnes saiets, kā jau Latvijā Amerikā ziņots, notiks 18., 19. un 20. aprīlī Klīvlandē. Rīcības komiteja sagaida pārstāvjus no visiem ASV latviešu centriem, kur darbojas DV apvienības, bet ciemiņus no Kanadas u. c. zemēm. Ieradīsies arī latviešu centrālo organizāciju pārstāvji, igauņu un lietuviešu veterāni. Nodarbības risināsies Latviešu apvienotās draudzes namā un Harley viesnīcā.

Delegātu sapulci ievadīja 18. aprīlī pl. 7.30 vakarā, Latviešu apvienotās draudzes namā, 1385 Andrews Ave, Lielā junda un koncenrts, piedaloties Latviešu piedrības korim dir. J. Ūdra vadībā un vīru ansamblim Tēvzeme. Lūgšanu teiks māc. K. Briedis, bet Lielo jundu dziedās Tēvzeme E. Štelmaņa vadībā. Sekos jundas ziņojuma nodošana un pieņemšana. Turpat kopējas vakariņas. Ieeja Lielajā jundā un koncertā pret ziedojumiem, bet dalības maksa vakariņās 8 dol., iepriekš pieteicoties pie kasiera V. Jekuma, tel. (216) 431-6347.

DV ASV priekšnieks J. Lācis atklās delegātu sapulci, vanadžu salidojumu un jaunatnes saietu 19. aprīlī pl. 9.15 rītā, Marley viesnīcā, pie 71. ceļa un Bagley Rd., pilsētas dienvidos. Svētbrīdi vadīs māc. L. Grendze un deklamēs vanadze Lidija Ūdre. Pēc apsveikumiem, sapulces vadības ievēlēšanas un mandātu apstiprināšanas sekos darba sēde, noklausoties DV ASV priekšnieka J. Lāča, DV ASV vanadžu priekšnieces Anitas Utināres-Hāzneres, nozaru vadītāju u.c. darbinieku ziņojumus. Delegāti debatēs par ziņojumiem, pieņems lēmumus un apstiprinās darba pārskatus, izraugot arī kandidātus pārvaldes amatiem. Vēlēšanas notiks pa pastu.

Darba sēde 20. aprīlī pl. 9.15 rītā, turpat viesnīcā, sāksies ar māc. U. Ukstiņa vadītu svētbrīdi. Delegāti apspriedīs nākamā darba plānu, noklausīdamies nozaru vadītāju ziņojumus. Pieņems budžetu un pārrunās par aktuāliem jautājumiem, kas saistīti ar darba plānu. Nobeigumā runās DV ASV priekšnieks J. Lācis.

Vanadžu salidojumu un jaunatnes saieta nodarbības risināsies atsevišķi turpat viesnīcā, apspriežot sabiedriskā un kultūras darba projektus, kā arī noklausoties ziņojumus un pieņemot atzinumus. Jaunatnes saietu vadīs māc. M. Ķirsons. Turpat prof. Ilga Švecha-Zemzare runās 19. aprīlī pl. 1.30 pēcp. par tematu „Cilvēku sabiedriskās attiecības".

Sapulces delegātu, vanadžu, ciemiņu un tautiešu kopējas vakariņas un balle būs viesnīcā, 19. aprīlī pl. 7.30 vakarā. Priekšnesumi. Spēlēs orķestris. Dalības maksa vakariņās un ballē 17.50 dol., iepriekš pieteicoties pie kasiera V. Jekuma, tel. (216) 431-6347.

J.

Pēc Toronto Sv. Andreja draudzes šīgada koncerta trīs koŗa dalībnieces saņēma Baznīcas virsvaldes atzinības rakstus par 25 gadu dziedāšanu korī. Tos pasniedza māc. J. Cālītis. Attēlā no kreisās: Alvīne Innusa, Teodors Briedis un Mirdza Rengarte. Apakšējā attēlā diriģents A. Purvs pasniedz koŗa nozīmi jaunajai dziedātājai Silvijai Kārklei, kam šis bija pirmais koncerts koŗa sastāvā. Foto: J. Liģers

Koncerts ar daudziem pirmatskaņojumiem

DV VANADŽU KOŖA ZĪLE 10 GADU ATCERES KONCERTS 20. APRĪLĪ

DV Toronto vanadžu koris Zīle savā 10 gadu atceres koncertā 20. aprīlī Toronto universitātes mūzikas fakultātes Makmillan teātrī piedalīsies ar 44 dziedātājām. Koncerta sākums pl. 17.00 Programmā arī jaundarbi, ko Zīlei veltījuši komponisti V. Baštiks, J. Kalniņš, J. Norvilis un A. Vītoliņš. Jubilejas koncertā atskaņos septiņu komponistu 17 dziesmas, no tām 13 pirmatskaņojumi, 8 veltītas Zīles korim. Koncertā vēl piedalās pianists Pēteris Zariņš un stīgu kvintets.

Viktors Baštiks uzrakstījis piecu dziesmu ciklu — Dzīves šūpoles — korim un stīgu kvintetam ar Raiņa, Jaunsudrabiņa, Skalbes un Paulīnes Bārdas tekstiem. Jānis Norvilis uzrakstījis divas ā capella dziesmas, veltījumus Zīlēm — Kaķa pārdomas un Dziesmu svētkos, kā arī jaundarbu Vasara, visas ar Nikolaja Kalniņa tekstiem. Jānis Kalniņš uzrakstījis trīs pirmatskaņojumus: Liesma sieviešu korim, klavierēm un stīgu kvintetam ar Ērika Raistera vārdiem, kā arī divas jaunas tautasdziesmu apdares — Dziedam visi vienu dziesmu un Klipu, klapu, Kaimiņjanka. Pēc Zīles koŗa koncerta noklausīšanās Visbijā Andris Vītoliņš ierosmē uzrakstījis jaundarbu Ledus puķe (Aivara Ruņģa teksts) un Dzirnaviņas (Andrejs Irbe), veltījumu zīlēm un diriģentam Arvīdam Purvam.

Vanadžu koris Zīle dibināts 1970. gada 19. janvārī, un pirmā debija ar 13 koristēm bija 1970. g. martā DV Toronto nodaļas biedru vakarā, DV namā. Pirmo patstāvīgo koncertu koris sniedza 1972. g. 19. februārī Latviešu namā. Desmit intensīvos darba gados koris pavisam dziedājis 37 patstāvīgos koncertos un piedalījies 35 citos sarīkojumos. Koŗa repertuārs bagātinājies ar 37 dziesmu pirmatskaņojumiem, no tām 15 veltījumi tieši Zīlei. Koris pavisam iestudējis 113 dziesmas. 1975. gadā koris saņēma DV Kanadas valdes atzinības rakstu un 1976. g. balvu dziesmu svētku koncertā Kanadā. Tajā pašā gadā koris arī izdeva savu pirmo skaņu plati, otrā plate izdota sakarā ar koŗa 10 gadu darbības atceri.

V. S.

Tam visam ir tikai viena vienīga atbilde — mūsu nacionālai kopības apziņai un tēvzemes mīlestībai jāpieaug, tāpat kā pieaugusi mūsu iekļaušanās šejienes vidē un materiālās vērtības. Paaudzes, kas Latvijas vēsturi ir ne tikai lasījušas, bet to dzīvojušas līdz un no tās mācījušās, nevar aizmirst un piedot mums nodarītās netaisnības. Tās atgādinot, par tām cīnoties mēs kalpojam savai tautai, savai patvēruma zemei un visām citām tautām, kuŗām svēta ir nacionālā identitāte un patiesa brīvība. Tas ir un paliek Daugavas Vanagu organizācijas mērķis arī nākotnē.

Kanadas latviešu centrālā organizācija LNAK 1980. gadu ir izsludinājusi par Daugavas Vanagu gadu Kanadā. Tas nozīmē kopības un vienotības ceļu. Apliecināsim to, piedaloties un atbalstot Kanadas Daugavas Vanagu trīsdesmit gadu darbības atceres sarīkojumus Toronto.

R. Noritis

Sasauksimies . . .

(Turpinājums no 10 lp.)

rāk — mūsu nākotnes ceļš kļūst arī sarežģītāks.

Anglijā 10. dziesmu dienas

10. Anglijas latviešu dziesmu dienus rīcības komiteja 24. februāŗa sēdē turpināja programmas veidošanu. Mazais teātris Sanfrancisko solīja dot Anglijā pirmizrādi Laimoņa Siliņa vadībā. Domāja latviešu autora luga, bet tās izvēle atlikta līdz nākamai komitejas sēdei. Izrāde notiks jaunpabeigtā YMCA nama teātrī.

Lai izkārtotu nepieciešamos koncertu mēģinājumus, rakstnieku rīts jāpārceļ no tradicionālā svētdienas rīta uz sestdienas pēcpusdienu. To vadīs Dzidra Purmale un Jānis Andrups. YMCA būs arī mākslas un daiļamatniecības kopas izstādes vieta. Dziedātāji, kuŗi nepieder apzinātos koŗos, kā arī koŗi ārpus Anglijas, aicināti pieteikties pie koŗu lietu vadītāja Roberta Ūsāna-Erta, 9 Thyra Grove, Flat 1, St. Anns, Nottingham, England. Pirmie mēģinājumi 20. aprīlī Braddfordas DV namā. Koŗiem Anglijā jau izsūtīti dziesmu krājumi. Kopkoŗa koncertam, kā arī latviešu mūzikas koncertam, sarunāta ērģelniece pianiste Līga Puķīte. Latviešu mūzikas koncerta programmas sastādīšana vēl nav pabeigta. Jau zināms, ka piedalīsies vijolniece Ieva Graubiņa un dziedātāju grupa Atbalss.

Rīcības komiteja nolēmusi ieskaņot magnetafona lentēs jaunatnes, kopkoŗa un latviešu mūzikas koncerta programmas. No šīm lentēm būs iespējams izgatavot skaņu plates un kasetes. Cik jau zināms, par piedalīšanos interesējas arī vairāki koŗi no Vācijas un Zviedrijas.

Nākamā rīcības komitejas sēde notiks svētdien, 29. jūnijā, pl. 14.00 draudzes namā „Lynthorne", 149 Avenue Road. Leicester.

Inese A. Šmita

Toronto Latviešu Centrs saņēmis atļauju nama pārbūves darbiem. Attēla vidū pie pavasarīgajiem bērziem Centra priekšā, arhitekts Uldis Gustavs ar pārbūves atļaujas numuru — 27809. Pa labi Centra valdes priekšsēdis Valdis Liepiņš, kreisajā pusē inž. Alfons Kalns neparastajā tērpā, jo fotografēšanās laikā viņš bija „pavārs" Centra rīkotajās svētdienas pusdienās, kas vienmēr pulcinājušas daudz pusdienotāju. Foto: J. Liģers

Cenzūra Latvijā

(Pārnesums no 9. lp.)

NEOFICIĀLĀ CENZŪRA

Neoficiālā cenzūra, blakus oficiālai, plaši izplatīta. Šo darbu veic galvenokārt žurnālu un izdevniecību redaktori, tad literātūras kritika un „tautas balss". Par redaktoriem referente teica sekojošo:

„Redaktors, izlasījis jūsu manuskriptu, vispirms mēģinās paredzēt, kā uz šī darba saturu un formu reaģēs cenzūra. Balstoties uz savām domām par cenzūras prasībām, viņš rakstniekam ieteiks izdarīt svītrojumus, labojumus, papildinājumus. Rakstnieks, droši vien, vispirms protestēs, bet tad pievienosies, jo, galu galā, viņš vēlas savu gara bērnu nodot lasītājiem. Šeit rodas pirmais literārā darba kropļojums. Ar izdarītiem pārgrozījumiem manuskripts nu tiek nosūtīts cenzoram. Bet redaktors var maldīties, cenzors ieteic izdarīt tālākus grozījumus. Jūsu darbs nu ir krietni sarucis, mainījies, bet jūs gribat redzēt savu darbu iespiestu un jūs piekrītat. Rakstnieks Anatolijs Kuzņecovs aizrāda, ka autoram pārrakstīt viņa darbu trīs vai četras reizes ir parasta lieta. Viņš uzskata savus Padomju savienībā publicētos darbus par tik sakropļotiem, ka protestam pat mainījis savu vārdu, un tagad rietumos publicē savus darbus ar vārdu A. Anatolijs."

Ja nu jūsu darbs ir iespiests un nonāk pie publikas, tad tūlīt sāk darboties divi citi neoficiālās cenzūras veidi — literātūras kritika un „tautas balss". Kādā no literātūras žurnāliem parādās jūsu darba kritika. Kritiķis nosoda jūsu „buržuāzistiskās, formālistiskās tendences", kas kaitē padomju celtniecības darbam. Kā kritiķis var darboties kāds cits rakstnieks, profesionāls literātūras kritiķis vai arī kāds no partijas centrālkomitejas propagandas nodaļas locekļiem.

Ja rakstnieks saņem naidīgu kritiku, tad viņam var draudēt: dažreiz nekas, ja tās ir tikai kritiķa personīgās domas, uz kurām Glavlits nereaģē: dažreiz tas ir brīdinājums — jāuzmanās ar savu nākošo darbu; dažreiz ar to rakstnieks ir aprakts un to vairs nepublicē.

Līdzīgā kārtā darbojas arī „tautas balss" — lasītāju vēstules. Par to referente paskaidroja šādi:

„Piemēram, laikrakstā parādās vēstule, kurā, teiksim, Ventspils rajona kolchoza Sarkanā zvaigzne locekļi izteic savu sašutumu par jūsu romāna sīkburžuāzistiski individuālistisko nokrāsu, kas ir pretrunā ar darba ļaužu dzīves ziņu. Kas jums no tā draud? Atkal grūti pateikt. Ja tā ir vienīgā vēstule, tad droši vien nekas, bet ja tādas sāk parādīties no dažādiem Latvijas novadiem, tad jums var pamatoti rasties aizdomas, ka šim ‚tautas balsu" korim ir viens kopējs diriģents, ka tās nav pacēlušās spontāni un ka ar to jums izteikts brīdinājums."

Tālāk A. Medne runāja par Rakstnieku savienību un atzina to par ļoti svarīgu un iespaidīgu netiešās cenzūras veidu, jo autoram ir daudz vieglāk savus darbus publicēt, ja viņš ir savienības biedrs. Izslēgšana no savienības ir smags sods.

Visam minētam vēl seko pašcenzūra, kas jāatšķir no paškritikas, kur katrs mēs savam darbam pieliekam vērtību mērauklas. Paškritikas vietā stājas pašcenzūra, „kad autors vai nu darba saturu vai formu, vai abus pielāgo sabiedrības ētiskām, politiskām prasībām." Autoram jāmēģina paredzēt, kā uz viņa darbu reaģēs gan oficiālā, gan neoficiālā cenzūra. Pašcenzūras ietekmē radušies tā saucamie samizdati un „rakstāmgalda atvilktņu literātūra", kad autors nolemj savu darbu nepublicēt, bet izplatīt to nelegāli.

„Rakstāmgalda atvilktnes literātūra" atšķiras no samizdata ar savu pavisam niecīgo lasītāju skaitu, kad autors savu manuskriptu nolasa nelielam klausītāju pulciņam vai iedod tikai labākiem draugiem. Pēc krievu disidentu domām, pat šis veids nav pilnīgi brīvs no pašcenzūras, jo autoram vienmēr jāpatur prātā, ka mājas var izdarīt kratīšanu. Disidenti uzskatot pašcenzūru par vismocošāko cenzūras veidu, jo tā ir vispazemojošākā — tā parāda autoram, cik tālu viņš pats ir gatavs ierobežot savu brīvību.

Runājot par ecnzūras mērķiem, referente arī tos šķiroja: oficiālos — publiski deklarētos un neoficiālos — publikai slēptos mērķos. Pie pirmajiem pieder mērķi saglabāt padomju valsts varu un palīdzēt celt jaunu sabiedrību pēc komūnistu ideoloģijas priekšrakstiem. Pie otrajiem pieder stiprās pārkrievināšanas tendences nekrievu republikās.

Referente teica, ka arī cariskās Krievijas valstī pastāvēja cenzūra, un mūsu literātūras dižgari, kā Rainis, Blaumanis, Aspazija, Brigadere, Skalbe un Akurāters — visi ir bijuši padoti cenzūras ierobežojumiem un prasībām. Bet ir starpība starp valsts cenzūru un padomju cenzūru, vai plašāk, starp autoritārās un totālitārās iekārtas cenzūru.

„Autoritārās iekārtas cenzūra ir negātīva," teica referente, „tā norāda, kas ir noliegts, kō autoram nav brīv teikt; tā nedod ieteikumus, kā autoram vajadzētu rakstīt. Toties totālitārā iekārtā cenzūras mērķis ir pēc iespējas pilnīgāka domu kontrole — te tiek ne tikai norādīts, kas ir aizliegts, bet no autora arī prasa, lai viņš savos darbos atbalstītu režīma pasaules uzskatu. Autoram tiek uzdots sabiedriskās audzināšanas darbs."

Lai radītu jaunu sabiedrību pēc marksisma-ļeņinisma priekšrakstiem, vajadzēja atrast kādu, kas šo darbu veiktu. Ģimenei nevarēja uzticēties, reliģiju noraidīja kā cilvēces opiju. Atlika skola un māksla, sevišķi literātūra, kurai jāpārņem no reliģijas sabiedriski tikumiskās audzināšanas darbs. Viens no šī sabiedriskā audzināšanas darba uzdevumiem nekrievu republikās ir bijis palīdzēt atrisināt sasāpējušās nacionālitāšu problēmas. Sākumā bija jāatrod kaut kāds kompromiss starp komūnistu ideoloģijas internacionlismu un etnisko grupu nacionālismu. Šo kompromisu vēlāk izteica labi pazīstamajā formulā — nacionāls pēc formas, sociālistisks pēc satura. Referente izteicās, ka „šī formula nav precīzi definējama, tā izteic tikai ļoti vispārējas un tādēļ neskaidras vadlīnijas, un tāpēc tā padomju vēstures gaitā pēc vajadzības dažādi iztulkota".

Marksa ideoloģija bija, ka laika tecējumā nacionālās īpatnības izzudīs. Šī doma nekad nav bijusi pavisam atmesta, bet ir jautājums, kā lai krievu „superkultūra" absorbētu un asimilētu ap simtu dažādu literātūru, tradiciju, mitoloģiju? Atbildei referente konstatēja, ka „šai punktā satiekas un sāk ritēt vienā virzienā padomju komūnisms un krievu panslavisma intereses, cenzūras oficiālie un neoficiālie mērķi — kopējai valodai Padomju savienībā ir jābūt krievu valodai".

Visā Padomju savienības kultūrpolitikas vēsturē atrodama laipošanās starp vēlēšanos iznīcināt nacionālās atšķirības un nepieciešamību dot etniskām grupām zināmu iespēju, lai arī cik ierobežotu, viņu nacionālo izjūtu izpausmei.

Bieži dzirdam, ka latviešu rakstniekam jāstrādā, lietojot sociālistiskā reālisma metodi. Kas tad ir sociālistiskais reālisms? Te referente plašāk pakavējās pie krievu rakstnieka Gorkija reālisma un romantisma analizes, kurš romantismu sadala pasīvā un aktīvā romantismā un reālismu — kritiskā un sociālistiskā reālismā. Izejot no šīs Gorkija divu romantisma un reālisma paveidu sintēzes, referente secināja, ka pēc Gorkija domām „sociālistiskais reālisms ir kritiskā reālisma un aktīvā romantisma sintēze. Tas ir spējīgs padarīt literātūru par sociālistiskās sabiedrības cīņas ieroci, slavinot darbu —un dzīvot gribu, dodot radošu, pozitīvu nostāju pret īstenību un mudinot celt jaunu pasauli vecās, ienīstās vietā".

Gorkija sociālistiskā reālisma analizē referente atrada „spēcīgu didaktisko elementu, kas raksturīgs visiem vēlākiem šī jēdziena iztulkojumiem. Te arī atrodam iedīgli prasībai, ka radīšanas procesā aistētiskie apsvērumi ir vienmēr jāpakārto didaktiskiem, sabiedriskiem mērķiem". Viņa tālāk teica:

„Gorkija analize palīdz mums labāk saprast šo diezgan mīklaino jēdzienu, kam oficiālais formulējums dots 1934. gadā: Sociālistiskais reālisms, būdams padomju literātūras un literātūras kritikas pamatmetode, prasa no mākslinieka patiesu, vēsturiski konkrētu īstenības attēlošanu tās revolūcionārā attīstībā. Īstenība nav jāskata, jāuztver kā kaut kas nemainīgs, statisks, bet kā process, pilns pārmaiņām. Īstenība ir jāskata kā speciāls revolūcionārs process, kur dzinējspēks ir šķiru cīņa."

Nākošais teikums formulējumā: — Vēl vairāk, patiesība un mākslinieciskā attēlojuma pilnīgums ir jāapvieno ar uzdevumu ideoloģiski pārveidot un audzināt strādnieku sociālisma garā. — Šajā definīcijā ir uzsvērts mākslinieka pienākums piedalīties sabiedrības tikumiski politiskās audzināšanas darbā.

(Nobeigums sekos)

Daugavas (51.) skautu vienība Klīvlandē 15. martā atskatījās uz 25 darba gadiem. Augšā pa kreisi karoga ienešana: māc. K. Briedis, karognesējs roveris E. Kubuliņš un vienības priekšnieks vadītājs H. Klingbergs. Augšā pa labi svētku viesi F.Sīpols, V. Zieduņš, V. Kizlaitis (lietuviešu skautu vad.), prāv. A Goldikovskis un E. Priedītis. Vidējā attēlā vadītāji H. Klingbergs un P. Jurjāns apbalvo roverus M. Grendzi, A. Kubuliņu un A. Ceru ar latviskās audzināšanas programmas Tēvijas rovera pakāpi. Apakšējā uzņēmumā skautu vienība ar viesiem vadītājiem.

Foto: A. Nešpors

šā pa
riekš-
zlaitis
Kling-
audzi-
vie-
ešpors

li prasībai,
ēsā aistētis-
vienmēr jā-
em, sabied-
Viņa tālāk

palīdz mums
iezgan mīk-
n oficiālais
1934. gadā:
lisms, bū-
rātūras un
pamatmeto-
nieka patie-
ukrētu īste-
s revolūcio-
nība nav jā-
kaut kas ne-
bet kā pro-
nām. Īstenī-
eciāls revo-
kur dzinēj-
a."

s formulēju-
k, patiesība
attēlojuma
ieno ar uz-
i pārveidot
nieku sociā-
ijā definīcijā
nieka pienā-
sabiedrības
s audzināša-

sekos)

Lasītāju vēstules

PAR DRUKAS KĻŪDĀM

„Tagad drukas kļūdu velniņa nedarbi tiek vēl vairāk ievēroti un pieminēti, jo mūsu spiestuves un redakcijas darbojas daudz nelabvēlīgākos apstākļos," referātā norādīja red. K. Sīdars Toronto (LA 12. nr.). Pie šiem apstākļiem jāpieskaita arī, ka avīžnieki bieži nepārzina vairs tautas vēsturi dzimtenē. Acīm redzamus iespiešanas mīsekļus avīzes vēlāk parasti nelabo, jo lasītāji tos saprot. Bet gadās, ka vēstuļu rakstītāji vainu pieskaita autoram un vēl izrāj to. Voldemārs Augusts atradis, ka Paula Hermanovska un Ivande Kaija ir ciešas laika biedres un tādēļ nevarēja būt māte un meita, bet nav zinājis, ka viņas bija māsas, kaut arī skolā gāja kopā ar Kaijas dēliem. **Olģerts Liepiņš**

DOMAS PAR SPORTU

Uz manu vēstuli, kur tikai vienā teikumā ieminējos par godkārību un sportu, atsaucies kāds lasītājs. Priecājos, ka man ir radies vismaz viens domu biedrs, kas spēj atklāti paust, ka profesionāļus par sportistiem nevar saukt. Loģiski pareizi. Profesionālie futbolisti, hokejisti, bēzbolisti u.t.t., mūrnieki, namdari un citi amatnieki dara vienu un to pašu: ar savu spēku, roku un kāju veiklību pelna sev iztiku.

Vispirms, pati sporta definīcija nav skaidra, — kur tas sākas, kur beidzas. Jau Latvijas brīvības laikos pārrunāja, vai medības un makšķerēšanu drīkst saukt par sportu, jo sportā cenšas pēc rekordiem — vairāk, vairāk un vairāk, bet medībās tā nedrīkstētu būt, lai nekļūtu par „gaļas mednieku".

A. Zemnieks amatieru sportam piedēvē spējas „izkopt veselību, garīgu labsajūtu, možumu, atturēt no reibekļiem un dzeršanas, dot zināšanas medicīnā u.t.t." Jā, teorētiski tā vajadzētu būt, un cik skaisti tas gan būtu! Kā mākslīgi radīt mieslīgi un garīgi ideālu cilvēku ir velts sapnis, apstiprina fakts, ka klasiskais teicējens — „Veselā miesā mājo vesels gars," ne katreiz attaisnojies. Cik daudzās veselās miesās nemājo pavisam kropls gars! Sporta labā ietekme pastāv tikai tik ilgi, kamēr ar sportu nodarbojas individuāli — neskubināts, nereklāmēts, nedievināts. Tiklīdz sportotājs nostājas blakus citiem, lai izcīnītu rekordus, viss ir mainījies. Tāpēc, pēc manām domām, sporta idejiskais mērķis izbeidzas sacīkšu laukumā uz starta līnijas. Noliegt godkāri kā dzenuli dažādās sacensībās ir noliegt cilvēka dabu. Esmu liels sporta atzinējs un cienītājs, bet pieņemu sportu, nepiedēvējot tam nekādas brīnumdarītāja spējas.

„Spējīgiem cilvēkiem savu godkārību daudz vieglāk apmierināt biedrību un organizāciju amatos", raksta A. Zemnieks. Nezinu, kādēļ viņš savu vēstuli bez kādas sakarības nobeidz ar piebildi: „Iztiksim gan labāk bez Dzelzkrustu kāršanas pie glaunajām žaķetēm." Kādēļ tieši Dzelzkrustus un nevis sporta žetonus un sporta medaļas? Vai minot „Dzelzkrustu kāršanu pie glaunajām žaketēm" izpaustos kāda negātīva nostāja pret vienu mūsu leģionāru grupu?

J. Anvils Kanadā

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzes īpašumu vērtība sasniedz 718.415 dol. Vērtīgākais ir lauku īpašums Katskilu kalnos, kur vasarās notiek bērnu vasaras nometne un pensionāru atpūtas posmi, ar vērtību 290.150 dol. Baznīca Jonkeros ir ar 20.5000 dolaru vērtību, bet Salā 167.350 dol. Draudzes nams Bruklinā novērtēts par 55.000 dolariem. Bez tam draudzei vēl ir dažādi fondi, skaitā 8, kopā pāri par 128.000 dolariem, kas pa lielākai daļai arī domāti dažādu īpašumu iegādei.

● Jaunpieņemtā mācītāja Ļauma Lagzdiņa pārcēlusies uz savu jauno dzīves vietu Ņujorkas draudzē. Viņa dzīvos Salas baznīcas dzīvoklī, kur agrāk bija apmeties māc. O. Gulbis. Ņujorkas draudze pašreiz ceļ jaunu pastorātu, kur paredzēts dzīvoklis arī mācītājai. Izbūve aplēsta uz 77.000 dolariem, vēl trūkst 15.000 dolaru. Jaunās mācītājas ievešana amatā bija paredzēta jau maijā, bet tā atlikta. Introdukcija notiks 7. septembrī Salas baznīcā.

● Ņujorkas draudzes iesvētē 30. martā Bruklinas baznīcā iesvētīja Silviju Bogdanovisu, Andu Jēgeri, Veroniku Mejiu, Sazanu un Davidu Mauheimus. Jonkeros 20. aprīlī iesvētīs 6, Salas baznīcā 18. maijā 5 jauniešus. Mācību nobeigumi Ņujorkas skolām: Ņudžersijā 7. jūnijā, Jonkeros un Salā 8. jūnijā. Paredzami 17 absolventi.

Vk

GRAND RAPIDI

● Uz 75 mūža gadiem Grand Rapidos šinīs dienās atskatījās Jānis Brēdiķis dzimis Zālītes pagastā. Beidzis Olava komercskolu. Pēc kara dienesta 10. Aizputes kājnieku pulkā saimniekojis savā dzimtajā pagastā. Vēlāk saistījies Bauskas apr. policijas dienestā Iecavā. Vācijā dzīvojis Bambergas un Erlangenas nometnēs. 1949. gadā iecēlojis ASV Ņebraskā, strādājot farmā, bet pēc dažiem gadiem pārcēlies uz Mičigenu, turpinot strādāt laukos, vēlāk Grand Rapidos maizes ceptuvē. Tagad pensionējies. Ģimenē izaudzinātas piecas meitas un viens dēls.

● Grand Rapidu un apākrtnes latviešu bēru fonda sapulci draudzes telpās atklāja un vadīja fonda priekšniece B. Baine, protokolēja sekretārs A. Valdmanis, piedalījās tikai 15 dalībnieki no 440. Pagājušā gadā miruši 14 fonda dalībnieki, kurus pieminēja ar klusuma brīdi. Ziņojumus sniedza priekšniece B. Maine, kasieris J. Ziediņš un grāmatvedis J. Jaunkalns. 28 fonda pastāvēšanas gados miruši 340 dalībnieki. Pagājušā gada 14 mirušo piederīgajiem apbedīšanas pabalstos izmaksāts 9.700 dol. Fonda bilance 39.219 dol. termiņa noguldījumos 25.000 dol. Sapulce nolēma iemaksu par katru miršanas gadījumu atstāt līdzšinējo, tāpat darbvedības nodevu, bet paaugstināja speciālo piemaksu no 3,50 uz 5 dol. Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja A. Tālberga. Valdē izraudzīja: B. Maini (priekšniece), A. Valdmani (priekšnieces vietnieks un sekretārs), J. Ziediņu (kasieris), P. Ozoliņu (kasieŗa palīgs) un J. Jankalnu (grāmatvedis). Revīzijas komisijā: V. Fricsonu (priekšnieks), A. Tālbergu (sekretāre) un J. Šoku (locekļis).

● Savā dzīves vietā 72 gadu vecumā mirusi Alma Andersone, dzimusi Sātiņu pagastā. Nelaiķi guldīja Vūdlavna kapsētā, kur jau atdusas viņas māte. Izvadīšanā un bēŗu namā dievvārdus teica māc. J. Mednis. Aizgājēja atstāj vīru, divus dēlus, divas meitas un četrus mazbērnus.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.lut. draudzes dāmu komitejas palīdzības sekcija vāc ziedojumus slimiem un trūkumā nonākušiem tautiešiem dzimtenē un svešumā. Ziedojumi nosūtāmi draudzes dāmu komitejas priekšniecei H. Jansonei, draudzes kasierim J. Veceziediņam vai draudzes māc. J. Mednim.

V.Z.

BRIDŽPORTA

● Konektikatā, Bridžportā, ar sirdstrieku miris 72 gadus vecais Pēteris Zeibots, dzimis 1907. gada 12. decembrī Rīgā. Strādājis par mūrnieku Cesvainē. Kā leģionārs piedalījies 2. Pasaules karā. ASV iecelojis 1949. gadā, apmetoties uz dzīvi Bridžportā. Savā amatā nostrādājis 22 gadus. Viņš bija vieninieks. Aizgājēju izvadīja Mančestras draudzes mācītājs K. Freimanis. Draudzes vārdā ar ziedu vainagu atvadījās valdes loceklis E. Ozols.

P.S.

Mūžīgā miegā aizmigusi mūsu mīļā mammīte

Emilija Podnieks

dzim. Ozols,

dzimusi 1906. gada 23. janvārī Liepājā,

mirusi 1980. gada 7. aprīlī Toronto

Visā dzīvē ies
mums līdzi
Tava mīļā, labā
sirds.

Dziļās sērās

meita un znots

Pēkšņi no mums šķīrusies mūsu mīļā

Emilija Podnieks

dzim. Ozols,

dzimusi 1906. gada 23. janvārī Liepājā,

mirusi 1980. gada 7. aprīlī Toronto

Bērnības atblāzu krūtīs,
Rozes un sauli, kas kvēl;
Dzīves košumu grūti
Zemei atdot ir žēl.
(B. Senkēviča)

Dziļās skumjās

Vaar ģimene

Mūžīgā mierā aizgāja
mana mīļā sieviņa un māmiņa

Hermīne Helguts

1980. gada 31. martā Toronto

Man spožās saules gaismas
Un zilās debess žēl . . .
(K. Skalbe)

Mīļā piemiņā paturēs

vīrs, dēls un vedekla

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAI,

sākot ar 1980. gada 1. augustu vajadzīgs

LATVIEŠU VALODAS SKOLOTĀJS VAI SKOLOTĀJA

Kvalifikācijas: latviešu valodas skolotāja tiesības ģimnazijā vai augstākās mācības iestādēs; maģistra grads un valodas skolotāja apliecība par tiesībām mācīt sekundārās skolās.

Piezīme: skolotāji ar vismaz 5 gadu praksi latviešu valodas mācīšanā vidējās vai augstākās mācību iestādēs arī var iesūtīt lūgumus.

Atalgojums līdzīgs vācu skolotāju algu katēgorijām. Lūgums līdz ar notāriāli apstiprinātām dokumentu kopijām un 1 pases formāta fotografiju sūtāms MLĢ direktoram māc. A. Liepkalnam,
Wienburgstr. 52-54,
4400 Münster, W. Germany.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $30.00
☐ 6 mēnešiem $16.00
☐ 3 mēnešiem $ 8.50

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD vārda

Jaunākie izdevumi

PAULS KUNDZIŅŠ

Latviešu immigrācijas sākumi Albertas provincē Kanadā un Kārļa Pļaviņa sēta

Teksts latviešu un angļu valodā. Iesieta, ilustrēta. Cena ASV dol. 18.- (Kanadas dol. 21.-). Pasūtinot apgādā 3 ned. laikā no šī laikraksta saņemšanas, jāmaksā tikai ASV dol. 15.30 (Kanadas dol. 17.85).

1918.—1928. Latvijas brīvības cīņas un sasniegumi

Izglītības ministrijas 1928. g. izdevuma pārspiedums. Prof. A. Tenteļa ievads. Tekstā 20 ilustrācijas, brošēta. Cena ASV vai Kanadas dol. 2.-. Pasūtinot apgādā 3 ned. laikā abus šos izdevumus, jāmaksā kopā ASV dol. 16.30 (Kan. dol. 18.85). Pasūtinājumus izpildu nekavējoties, jo abi izdevumi jau izmākuši. Piesūtīšanas izdevumus sedz apgāds.

Apgāds GAUJA (Rob. Krūklītis)
P.O. Box 1594, East Lansing, Mich. 48823, USA.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅔ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic-Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dziļas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautu tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:
ceturtdien un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens—769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

DALT'S HONDA 2343 Eglinton Ave. W., (pie Caledonia) Toronto, Ont. M6E 2L6. Tālrunis 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Pašlaik pārdošanā 1980. g. techniski ievērojami uzlabotie modeļi par 1979. g. cenām.

Nikolajs (Nick) Mednis

mājās tel. 742-0368

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzes bērnu vasaras nometne šogad notiks četros periodos, no 6. jūlija līdz 30. augustam. Šī ir jau 29. nometne Ņujorkas draudzei, 24. reizi pašu īpašumā. Par vadītājiem darbosies Sarma Rozentāle un Zelma Lapiņa, katra savus periodus, reliģiskā audzinātāja trešajā periodā Lauma Lagzdiņa, pārējos periodos draudzes mācītāji R. Zariņš un A. Ozols. Pēdējā periodā, no 17. līdz 30. augustam, paredzēti jaunieši no 13 līdz 17 gadus veci. Jaunāki varēs piedalīties tikai tad, ja pieteikto dalībnieku skaits būs nepieteikams. ajā periodā būs nepietiekams. Šajā periodā mazāk saprot latviešu valodu. Te varēs piedalīties bērni no 6 līdz 12 gadu vecumam. Šajā grupā jāpieteicas līdz 1. jūnijam. Ja nebūs pietiekami daudz dalībnieku, šī grupa nenotiks. Šogad nometnošanas dalības maksa paaugstināta.

● Ņujorkas latviešu ev.lut. draudze arī šogad rīko vasaras nometni pensionāriem draudzes īpašumā Katskilos. Tā notiks no 1. līdz 28. jūnijam un no 31. augusta līdz 27. septembrim. Pensionāru atpūtu vadīs K. Bundža. Šo nometnošanu atbalsta draudzes Palīdzības fonds; pilna pensija un dzīvošana 3,50 dol. dienā. Tie, kas vēlētos apmesties jaunajā atpūtas namā, maksās papildatlīdzību.

● Kristīgās jaunatnes salidojums un kursi Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzes īpašumā Katskilu kalnos paredzēti no 29. jūnija līdz 5. jūlijam. Tos LELBA uzdevumā rīko mācītāji Juris Cālītis un Lauma Lagzdiņa. Tai pašā laikā Katskilos notiks arī Bībeles emendācijas dienas. Līdz ar to jaunatnes sarīkojumā piedalīsies teoloģijas profesori un kvalificēti mācītāji no citām vietām. Dalībnieku vecums no 18 — 30 gadiem.

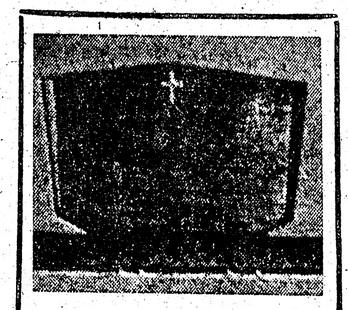

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6308 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Nebīsties

Nebīsties, jo Es esmu ar tevi! Neatkāpies, jo Es esmu tavs Dievs! Es tevi stiprinu, Es tev arī palīdzu, Es tevi uzturu ar savas taisnības labo roku!

Redzi, kaunā paliks un par apsmieklu kļūs visi, kas pret tevi iedegas naidā un dusmās; iznīks un ies bojā visi, kas meklē nesaskaņas ar tevi.

Tu tos meklēsi, bet vairs neatradīsi, kas ar tevi bija ienaidā; tie visi iznīks, kas karoja ar tevi.

Jo Es Kungs, tavs Dievs, daru stipru tavu labo roku. Es, kas tev saku: „Nebīsties, Es tev palīdzu!"

Jesajas grāmata 41, 10-13

Visvarenais mūžīgais Dievs un Tēvs, mēs nākam Tavā tuvumā dziļā pateicībā un uzticībā, apzinoties savu cilvēcīgo nespēku un vājumu.

Mēs zinām, ka Tu mūs esi dārgi atpircis no nāves un iznīcības ar mūsu Pestītāja Jēzus Kristus nopelnu un gribi mūs darīt par saviem bērniem un debesu valstības mantiniekiem.

Mūsu sirdis Tevi meklē dzīves bailēs, bēdās un nezinā. Mēs nezinām, ko nesīs nākošā diena, nākošais gads, nākošais mūža laiks.

Mēs esam pieredzējuši bēdas, slimības, zaudējumus. Mēs esam pārbaudīti un piemeklēti un bieži Tavās acīs atrasti par viegliem, bet pat tad, kad mūsu miesas un dvēseles spēki ir bijuši pavisam vāji, kad bijām atkāpušies un salūzuši, Tu mūs neesi pametis, Tava labā roka ir bijusi pār mums.

Visuspēcīgais Dievs, uz Tevi, uz Tavu palīdzību sauc mūcu dvēsele. Viņa ir izslāpusi pēc Tevis, pēc mūsu Dieva, pēc mūsu dzīvā Dieva.

Runā uz mums, drošini mūs, stiprini mūs, ļauj mūsu ausīm dzīves troksnī sadzirdēt Tavu vareno vārdu, Tavu drosmes pilno solījumu:

„Nebīsties, jo Es esmu ar tevi! Neatkāpies, jo Es esmu tavs Dievs!" (Jesajas gr. 41, 10).

Ļauj, lai mūsu sirdis paceļas gavilējot pretī Tavai godībai. Tiešām mēs esam Tavi un būsim Tavi. Tu esi mūsu Dievs!

Māc. Jēkabs Mekšs

Piedodi mums

Un piedodi mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.

Mateja ev. 6,12

Klusi sevī pārdomājot Dieva dotos desmit baušļus, mums liekas, ka Dieva valoda ir ļoti skarba. Ikkatrā savā likumā Viņš sauc: tev būs un tev nebūs! Vecākās un vidējās paaudzes ļaudis pieraduši pie šīs valodas, bet jaunatnei tā jo bieži liekas par skarbu un asu, kas it kā neiederas mūsu modernā audzināšanā. Bet vai nav tā — ja paklausīsim un pildīsim šīs Dieva pavēles, tad neliksies tās vairs ne asas, ne arī skarbas, jo par katru paklausītu pavēli Dievs līdzi dod arī savu bagāto svētību.

Bet — klausīsimies šobrīd, kā runā Jēzus Kristus. Viņa valoda daudzreiz ir glāstoša un mīlestības pārbagāta. Un taisni Viņš ir tas, kurš mūs mācījis lūgt, lūgt Dievu kā savu Tēvu. Viņš ir mums mācījis ceļu pie Dieva, Viņš ir mums atstājis svēto lūgšanu — Tēvrezi. Un to tagad čukst mūsu lūpas laimē un nelaimē, priekos un bēdās.

Apstāsimies uz brīdi tikai pie viena šīs lūgšanas teikuma:

„Uu piedodi mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem."

Ja mēs tā lūdzam Dievu, vai mēs drīkstam nelūgties piedošanu no savu līdzcilvēka, kā ģimenē, tā sabiedrībā?! Lūdzu, piedod man! Cik skaisti skan šie vārdi, ja tos saka no sirds! Vai ir kāds, kurš var tos neuzklausīt, kurš drīkst tiem neatbildēt?! Un tomēr, cik reti tos sakām, un cik reti mēs tos atbildam... Liekas, ir grūti mūsu dienās piedot, bet nebija jau vieglāk to darīt arī Jēzus dienās.

Ir kādreiz Pēteris jautājis Jēzum: „Kungs, cikkārt man būs piedot savam brālim, kas pret mani grēko? Vai ir diezgan septiņas reizes?"

Un Jēzus atbild:

„Es tev nesaku septiņas reizes, bet septiņdesmit reiz septiņas" (Mat. ev. 18, 21 -22).

Skaidrs ir viens — Jēzus māca mums atkal un atkal piedot, un Viņš pats arī to ir darījis atkal un atkal. Viņš piedeva pat lielajai grēciniecei.

Padomāsim, vai arī mums, kas labi zinām Tēvreizi, nebūtu kādam jāpieiet un no sirds jāsaka: Lūdzu, piedod man! Tāda lūgšana nepazemo, bet atkal un atkal ceļ. Piedosim un lūgsim, lai citi piedod arī mums. Nekautrēsimies teikt pirmo vārdu!

Mīļais Kungs un Dives! Mēs Tev no sirds pateicamies par svēto lūgšanu, ko Tu mums, zemes bērniem, esi devis caur savu Dēlu Jēzu Kristu. Dodi, ka mēs to neaizmirstam nekad, nekad. Piedod! Tēvs, piedodi mums un arī māci mums kā piedot. **Māc. Teodors R. Zīraks**

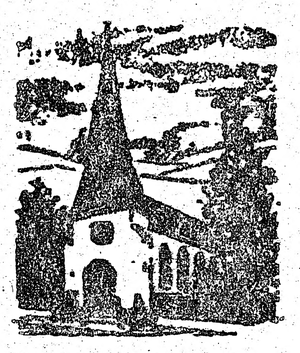

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 209 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

13. aprīlī Lieldienu atsvētes dievkalpojums Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas pilnsapulce.

20. aprīlī pl. 11 dievkalpojums..

27. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis.

4 maijā pl. 11 Pateicības dievkalpojums sakarā ar DV organizācijas 30 darbības gadiem. Piedalās DV ansamblis Senatne no Sv. Katrīnām diriģentes A. Skudras-Kārkliņas vadībā. Dziesmu lapiņast

11. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums ar aktīvu bērnu un jauniešu līdzdalību. Dziesmu lapiņas. Pēc dievkalpojuma draudzes svētdienas skola un jauniešu grupu darba nobeiguma programma.

18. maijā pl. 11 dievkalpojums.

25. maijā pl. 11 Vasarsvētki — Jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās vīru ansamblis Kalvis I. Dzeguzes vadībā. Dziesmu lapiņas.

1. jūnijā pl. 11 Trīsvienības svētku dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

13. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

20. aprīlī pl. 15 dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

13. aprīlī pl. 13 Lieldienu atsvētes dievkalpojums.

20. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

27. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

13. aprīlī pl. 16 dievkalpojums. Temats — „Tā Kunga nams." — Pēc dievkalpojuma draudzes padomes sēde.

20. aprīlī pl. 16 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Aina Avotiņa rādīs slīdītes par misijas darbu Afrikā.

27. aprīlī pl. 16 dievkalpojums. Draudzes koris piedalās Dziesmu dienā Čikagā.

4. maijā pl. 16 dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

11. maijā pl. 16 dievkalpojums ar Ģimenes dienas priekšnesumiem.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

13. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

20 aprīlī pl. 11 draudzes dievkalpojums, māc. E. Ķerģis. Pl. 10.15 — Bībeles klase, pl. 10.30 svētdienas skola.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

13. aprīlī pl. 1330 Baltās svētdienas dievkalpojums.

20. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅS AR DIEVU"

nepārtraukti 25. gada gājumā katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30 Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģēlijs vārdos un dziesmās

Draudzes, kora, vīru kora un solo dziesmas.

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īsvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,

P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155

U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

Vai jūsu mājās ir

JĒZUS NĀCARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 57B

Minsteres latviešu ģimnazijas internātam,

sākot ar 1980. g. 1. augustu, vajadzīgs

ZĒNU AUDZINĀTĀJS

Vēlamas sporta skolotāja vai trenētāja tiesības basketbolā un volejbolā. Atalgojums saskaņots ar vācu ierēdņu likmēm pēc BAT.

Lūgums līdz ar dokumentu kopijām, atsauksmēm un līdzšinējām darba vietām un pašrocīgu rakstītu īsu dzīves gājumu ar 1 pases formāta fotografiju sūtāms MLĢ internāta vadītājam I. Balodim, Haus Rīga, Wienburgstr. 56, 4400 Münster, Germany.

Vajadzīgs

AUTO MECHANIĶIS

latviešu garāžā,

603 Gerrard Street East. Tel. 466-0540

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1980. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu skates telpas

CITATION

CHEVROLET ***OLDSMOBILE***

CHEVELLE ***OMEGA***

CAMARO ***CHEVETTE***

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.

1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

Labo visāda veid aautomašīnas

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

FOAM-TECH

INSULATION CONTRACTOR

Namejs BATRAKS — (416) 247-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, k āarī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Missisauga, Ont. L5A 2Y9

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgi, nepasterizēti

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru piena (Royal Jelly) ēd

BRĢU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dawson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

VAI DZĪVE PĒC NĀVES TURPINĀS?

Svarīgs jautājums, ar kuŗa pētīšanu nodarbojas zinātnieki, kā Dr. K. Osis un citi. Viņu atzinumi liecina, ka dzīve turpinās. Šos pētījumus ierobežo kāds ļoti svarīgs apstāklis — proti, neviens no tiem, kam dots ieskats viņpasaulē, nav bijis miris, jo tad atgriešanās ķermenī vairs nav iespējama. Tiem ir dots tikai īss ieskats, it kā pa durvju spraugu. Kāda īstenībā ir dzīve viņpus „neredzamajam priekškaram", par to lasait grāmatā

PAR DEBESI UN ELLI,

pēc dzirdētā un redzētā, ko sarakstījis Em. Svedenborgs. 285 lpp. teksta, maksā ar piesūt. $4.-.

Citi Latvju Jaunās Baznīcas izdevumi:

RADĪŠANAS STĀSTS.

Bībeles pirmo divu nodaļu garīgā satura izskaidrojums. Tur nav runa par dabiskās pasaules radīšanu. 69. lp. teksta, maksā $1.50.

AIZ SEPTIŅIEM ZĪMOGIEM,

T. Pitkērna. Kas ir šī grāmata, aizzīmogota septiņiem zīmogiem, minēta Apokalipses 5. nodaļā? 58 lp. $1.-.

ĪSTĀ KRISTIGĀ RELIĢIJA.

861+30 lp. papīra vākos, $6.-. Par citiem mūsu izdevumiem pieprasiet sarakstu.

JAUNAIS LAIKMETS,

Latvijas Jaunās Baznīcas gada ceturkšņu izdevums, ar 109. numuru sāk 28. gada gājumu. Saturā raksti par ikvienam kristietim svarīgiem jautājumiem. Abonements par 1 gadu (4 numuri), ar piesūt. $3.-, atsev. numurs $1.-. Pasūtinājumus pieņem: Jānis Kreicbergs, R. D. Box 331-C, Hackettstown, N. J. 07840, USA.

IRMA BRAČA — APSOLĪTĀ ZEME

I. Bračas autobiogr. romāns „Apsolītā zeme" aptver laiku no Latvijas dibināšanas līdz dzimtenes atstāšanai 1944. g. rudenī. Grām. cena Kan. dol. 11.50 Pasūtinot apgādā 2 ned. laikā no šī laikraksta saņemšanas, maksājams tikai Kan. dol. 10. — Grāmata jau iznākusi un pasūtinājumus izpildu nekavējoties.

Apg. GAUJA (Rob. Krūklītis) ,P. O. Box

1594, East Lansing, Mich. 48823, USA

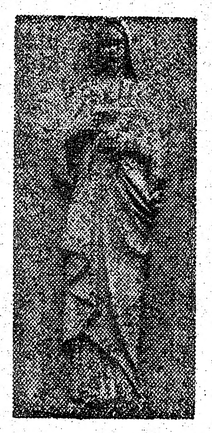

Gatavo piemineklļus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA

16 Bowden Street,

Toronto, Ont. M4K 2X2

Tel. 466-7560

KALNIŅŠ

JEWELLERY LTD.

● DIMANTI ● PULKSTEŅI

● LATVISKAS ROTAS

Zeltkalies

ALDONAS KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125

College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Atsakās pieņemt čeku par atsavināto māju

Grand Rapidu un Grand Hevenas amerikāņu laikrakstos bija apskatīta gados vecāku latviešu Pēteŗa un Zelmas Rāceņu nostāja un problēmas, kas sākušās jau 1972. gadā, kad abi vēl dzīvojuši Grand Hevenā. Tagad Rāceņi dzīvojot pilsētas apkaimē lielā vientulībā, būdā uz melleņu farmas zemes, kur parasti apmetušies sezonas strādnieki. Viņi atsakoties pieņemt čeku, kas atrodas Grand Hevenas pilsētas valdē jau kopš astoņiem gadiem. Pilsētas valdes pārstāvis pēdējās sešās nedēļās to izmēģinājies nodot Rāceņiem trīs reizes, bet viņi arvien to nepieņēmuši. Čeks izgatavots par summu, ko noteikusi tiesa par Rāceņiem atsavināto māju, sakarā ar pilsētas ūdens sistēmas izbūvi. Tas Rāceņus stipri satriecis. Viņi izlikti no mājas spaidu kārtā, bijis jāpavadot arī vairākas naktis cietumā. Pilsētas valdes pārstāvis piebildis, ka vēl neesot zaudējis cerības čeku nodot.

Rakstā paskaidrots, ka Rāceņi atstājuši Latviju, lai bēgtu no komūnisma. No Vācijas ieradušies ASV 1950. gadā. Bijuši savu māju izkopuši un iemīļojuši. Par īpašumu piešķirts 18.750 dol., bet pēc samaksas advokātam un par mēbeļu uzglabāšanu palicis 16.966 dol.

V. Z.

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

DV KANADĀ 30 GADI

tēlotājas mākslas izstāde notiks Sv. Jāņa draudzes baznīcas telpās no 25. aprīļa līdz 4. maijam. Ir paredzētas godalgas.

Visi Kanadā dzīvojošie latviešu mākslinieki var piedalīties, iesniedzot ne vairāk kā četrus darbus. Darbus var nodot svētdien, 20. aprīlī, no pl. 15 līdz 18 Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave., Toronto.

Ja darbi tiek sūtīti, lūdzu adresēt: Daugavas Vanagi, 125 Brodview Ave., Toronto, M4M 2E9.

Visiem darbiem jāpievieno —vārds, adrese, darba nosaukums un cena. Darbam jābūt labi ielogotam, par bojājumiem, kas rodas pārsūtot, rīcības komiteja neatbild.

Darbus, kas pienāks pēc 20. aprīļa pl. 18, žūrija nepieņems.

Rīcības komiteja

Samaziniet nodoklus

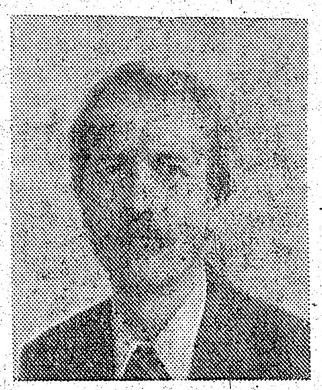

JURIS ZOMMERS

Tel. 274-1548 — mājās

491-7400 — birojā

Ir vismaz 5 veidi, kā es varu Jums palīdzēt ar Reģistrēto pensijas uzkrāšanas plānu.

* Es zinu visus dažādos ceļus, kā jūs varat organizēt Reģistrētās pensijas krāšanas plānu (RRSP).
* Ir dažas labas valdības idejas.
* Ir izdevīgi un viegli noguldīt tieši pie mums.
* Vienkāršots nodokļu pārskats.
* Mēs varam sagādāt jums financiālo plānošanu tāpat kā bankas, finanču un apdrošināšanas sabiedrības.

ZIEDOJIET SAVU LAIKU, PIRMS IZŠĶĒRDĒJIET SAVU NAUDU!

Get your future going today.
Investors
SYNDICATE LIMITED

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374 — **R. Bulovs** 638-5478

Segas, pēļus un spilvenus

(comforters)

SPALVU UN DŪNU,

labo un gatavo

katrā lielumā un kvalitātē:

Zvanīt 787-9021.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKALĀ A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

HELLO WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa norādīto telefonu.

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

Jānis Siliņš — Latvijas māksla 1800. — 1914. I	$38.00
M. Urnežus — Apskaidrība, dzej.	$9.00
J. Bābre — The Covenant of love	$6.95
J. Klīdzējs — Dzīvīte, dzīvēte, rom.	$12.50
Latviešu mākslinieki Austrālijā	$38.95
Latvijas kara skola	$20.00
L. Ozolkalne — Ugunī, rom.	$12.50
Ed. Ātrens — Nekad nevar zināt, ko tie atkal izgudros	$21.00
Dzimtenei atraudie, Veltas vēstules	$11.00
I. Brača — Apsolītā zeme, rom.	$11.00
L. Šķēle — Te un Tur, īsstāsti	$9.00
Ed. Dunsdorfs, Pirmās latviešu bībeles vēsture	$28.-
A. Zemdega — Toreiz Lubes dzirnavās, rom	$10.50
E. Grīslis — Pie rokas ņem un vadi	$10.50
J. Freivalds — Bada sazvērestība, rom.	12.50
I. Gubiņa — Ir katram sava pasaulē, rom.	$11.00
I. Gubiņa — Dziesma — Tevī esmu, dzejas	$7.00
G. Saliņš — Satikšanās, dzejas	$8.00
B. Lamejs — Rīgas kaķu ķēniņš	$9.50
A. Eglītis — Cilvēks no mēness, rom.	$14.00
U. Rūtiņa — Vēl tā gribējās dzīvot...	$7.00
A. Millers — Latvian Language	$11.00
Latvijas senatne, rakstu krājums	$10.00
Baltic states	$5.00
Hollow Glory	$3.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121

Darba laiks darbdienās no plkst. 12 — 7.30 vak., sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā.

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc.

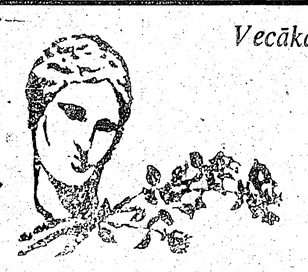

Vecākais latviešu puku veikals

Dibināts 1932. g.

Vesus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam

Piegāde Lieltoronto pilsētas robežās

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6

Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037

A. Putniņš

ALA's LATVISKĀS KULTŪRAS NEDĒĻA

Gaŗezerā 1980. g. no 10. - 17. augustam.

Piedalīšanās kursos vienu nedēļu maksās $25, naktsmājas un uzturs $85 no personas. Pieteikšanās līdz 1. maijam: Mrs. Līga Ruperts, 2141 Brunsink N. E., Grand Rapids, Mich., 49503. Latviskās kultūras nedēļas ietvaros notiks daiļamatniecības kursi, Latvisko ģimeņu seminārs un programma LK nedēļas dalībnieku bērniem apm. 6 — 12 g. vecumā. Piesakoties jāpievieno čeks par $35 kā iemaksa.

Amber Printers and Publishers

spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:

Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas —	**$7.50**
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas —	**$6.00**
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu —	**$6.00**
Eduards Freimanis — Divas pasaules —	**$3.75**
Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.	

Andrejs M. Stikuts

B.A., LL.B.

ADVOKĀTS

17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

Daugavpils valsts skolotāju institūta absolventi — sasauksimies!

Ierosinājums kopēji izdot atmiņu grāmatu par mūsu Alma Mater. Absolventus lūdzu atsaukties un rakstīt uz adresi:

Jānis Šķirmants, 848 Hinman Ave.
Evanston, Ill. 60202, USA

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director

457 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

1950 — 1980

30 GADI DIEVAM — TĒVZEMEI

Daugavas Vanagu jubilejas sarīkojumi

Toronto, no 26. aprīļa līdz 4. maijam

Mākslas izstāde Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave.	25. apr. pl. 20.00 līdz 4. maijam.	Zied.
Teātŗa izrāde **Meldermeitiņas** West Park Secondary School Bloor un Dundas stūrī	26. apr. pl. 20.00 27. apr. pl. 17.00 3. maijā pl. 16.00	*$8 un $6
Šacha spēles DV namā, 125 Broadview Av.	27. apr. pl. 16.00	
Spurdziņa slidīšu skates DV namā, 125 Broadview Av.	28. apr. pl. 19.30 30. apr. pl. 19.30	$3.
Atmiņu pēcpusdiena DV namā, 125 Broadview Av.	29. apr. pl. 13.00	
Nākotnes seminārs DV namā, 125 Broadview Av.	29. apr. pl. 19.30	
Izbraukums pie kritušo kaŗavīru piemineklja Saulainē.	30. apr. pl. 14.00	
Jauniešu balle DV namā, 125 Broadview Ave.	2. maijā pl. 20.00	$3.
Darbu skates, tirdziņš **Vanadžu darbu skate** Latviešu namā, 491 College St.	2. maijā pl. 12—19 3. maijā pl. 10—19.00	
Rakstnieku cēliens Latviešu namā, 491 College St.	3. maijā pl. 10.00 Jauniešiem līdz 18 g. brīva	*$4
Jauniešu koncerts Latviešu namā, 491 College St.	3. maijā pl. 13.00 Jauniešiem līdz 18 g. brīva	*$5
Svētku balle Royal York hotelī	3. maijā pl. 21.00	$10.
Vakariņas Royal York viesnīcā	3. maijā pl. 19.30	$15
Dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral ielā	4. maijā pl. 11.00	Zied.
Svētku koncerts un akts Brockton High School, Bloor un Dufferin	4. maijā pl. 14.00 Jauniešiem līdz 12 g. brīva	*$5

Piezīmes:

* Pensionāriem, studentiem līdz 18 g. $2.00 atlaide. Invalidiem (uzrādot kartes) ieeja brīva visos sarīkojumos. Iegādātās kartes rīcības komiteja atpakaļ neņems un naudu neatmaksās.

Samaksai pievienotais čeks ☐, naudas pārvedums ☐ rakstāms uz „DAUGAVAS VANAGI" vārda un adresējas: **R. Britāls, 236 Bowood Ave., Toronto, Ontario M4N 1Y6. Tel. (416) 488-3239.**

Telefoniska informācija: A. Briede, tel. (416) 248-1418.

Klīvlandē, kā jau agrāk ziņots, no 18. — 20. aprīlim notiks DV ASV 30 gadu darbības atceres sarīkojumi, kuŗus kārto DV Klīvlandes apvienība. Uzņēmumā rīkotāji, no kreisās: L. Ūdre, V. Kubuliņa, H. Kalniņa, apvienības priekšnieks V. Zemesarājs, vanadžu kopas priekšniece E. Priciņa, S. Štelmane unV. Logina. Aizmugurē no kreisās: J. Ozoliņš, J Ūdris, G. Raņķis, T. Zariņš, L. Krūmiņš, J. Zikmanis, O. Kubuliņš, V. Kukainis, V. Jekums, Z. Reineka un J. Lauge. Foto: A. Nešpors

Biedrība ar daudzām nozarēm

TLB SESTDIENAS SKOLAI 30 DARBĪBAS GADI

Toronto latviešu biedrības gada sapulce 13. aprīlī pl. 13.30 Latviešu namā. Biedrības kapitāls sasniedz gandrīz 20.000 dol., no tiem 7000 dol. ieguldīts Latviešu nama akcijās.

Biedrības iepriekš sagatavotais sekciju un nozaŗu darbības pārskats rāda, ka TLB pagājušā darbības gadā sarīkoti četri referātu vakari, literāri mūzikāla pēcpusdiena un teātŗa izrāde E. Zālītes Rudens rozes Lonijas Vasariņas režijā. Izdoti trīs apkārtraksti 550 eksemplāru metienā katrs un rakstu krājums TLB 30 gados. Budžeta kārtībā atbalstīta sestdienas skola ar 600 dol., skauti un gaidas — 100 dol. Biedrība apvieno 331 biedru; aizvadītajā gadā iestājušies 9 biedri, izstājušies 4, mūžībā aizgājuši trīs. Nodibināts skolotājas Alīses Cēberes piemiņas fonds, kuŗā jau iemaksāts 540 dol.

Dāmu komiteja E. Āpšes vadībā rūpējusies par kafijas galdu biedrības sarīkojumos, sagatavojusi mielastu drāmatiskās kopas teātŗa izrādes dalībniekiem, piedalījusies Ontario provinces organizētā daudzkultūru Ziemsvētku cepumu skatē, sarīkojusi gadskārtējo „blusu tirgu" un divus lielākus sarīkojumus ar balli. No sarīkojumu atlikuma ar 2600 dol. atbalstītas latviešu skolas un skautu un gaidu jendas, 500 dol. iemaksāti Latvijas brīvības fondā, 500 dol. arī Kristus dārza projekta atbalstam.

Nozīmīgākā TLB darbības nozare ir sestdienas skola, ko vada pārzine M. Matīsa. Skolā mācās 129 skolēni 18 skolotāju un palīgskolotāju vadībā. Sestdienas skolu, kas šī gada oktobrī atzīmēs 30 gadu pastāvēšanu, beiguši 762 absolventi, ieskaitot 24 absolventus, kas skolu pabeigs šogad. Skolā pastāv dažādi pašdarbības pulciņi: tautisko tradiciju, latvisko rokdarbu, filatelistu un tautas deju pulciņi, kā arī interešu pārrunu grupa. Šā gada izlaidums 7. jūnijā. TLB sestdienas skola saņēmusi 1770 dol. Kanadas federālās valdības piešķīrumu un uzņemta Ontario provinces svešvalodu mācību programmā, kas uzlabojis skolas budžetu.

Diždanča (vad. Z. Miezītis) trīs grupās darbojas 66 dejotāji. Kopa piedalījās Visbijas un Sanfrancisko tautas deju lieluzvedumos, jaunatnes dziesmu svētkos Montrealā, Toronto karavānā, daudzkultūru televīzijas raidījumā un citos latviešu un kanadiešu sarīkojumos, kā arī sarīkoja karnevālu Starp debesīm un elli. Kā atsevišķa vienība darbojās vecais Diždancis ar 20 dejotājiem, kas pulcējās rēgulāros mēģinājumos un rotu kalšanas nodarbībām.

Drāmatiskā kopa vadītājas Lonijas Vasariņas režijā iestudēja Elīnas Zālītes traģikomēdiju Rudens rozes. Kopas pirmo izrādi iestudējusi 1952. gadā, kad piedalījušies tie paši kopas dalībnieki — Ērika Krēmane, Ārija Grasmane Vilnis Brastiņš un Stanis Butkēvics, kā Rudens Rozēs šogad. Koklētāju nozare darbojas trijās grupās: TLB sestdienas skolas koklētājus apmāca Diana Lapiņa un Aelita Brīviņa, bet TLTA ģimnazijas koklētājus un TLB Auseklīti vada Ariāna Liepiņa.

No biedrības kopām vēl būtu minama Inženieŗu un tehniķu kopa, kuŗā 69 biedri. Pagājušā gadā notikuši divi referātu vakari. Kopa izkārtojusi Latviešu inženieŗu apvienības ārzemēs prezidija vēlēšanas, kuŗā par prezidentu ievēlēts inž. A. Palejs, viceprezidenti inz. Dr. I. Auns un J. Lielmežs (F. C., I.C.). Zinātņu kopa ar biedrības valdi rīkojusi referāta vakarus. Bitinieku sekcija Ā. Sudmaļa vadībā sanākusi uz pārrunām reizi mēnesī, pulcējot 10 — 15 biškopjus, kā arī piedalījusies izbraukumā uz latviešu dravu. Bridža kopā O. Dzērvīša vadībā 20 dalībnieki pulcējās reizi nedēļā; notiek internās individuālās sacensības ar apbalvojumiem. Kultūras nozari vada B. Senkēviča.

Pagājušā darbības gadā, kas beidzās 31. martā, biedrība ieņēmusi 6030 dol., izdevusi 5311 dol., atlikums 719. dol., bet kopā ar 4782 dol. iepriekšējo atlikumu — 5501 dol. Iekrātais kapitāls 19.415 dol.

V. S.

JAN A. JANSONS ASSOCIATES INC.

INTERIOR DESIGNS AND RESOURCES

855 Alness St., Unit 7, Downsview, Ont. M3J 2X2. Tel. 661-8737

PRIVĀTU MĀJU - VEIKALU - BIROJU

PĀRBŪVJU UN IZDAIĻOŠANAS PLĀNOŠANA

Mēbeles - aizkari - tepiķi - tapetes - mēbeļu pārvilkšana. Istabu - pagrabu- vannas istabu - virtuvju izbūves

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS:

Visām aizkaru drēbēm 25% atlaide. Brīva paraugu apskate jūsu mājās.

TIEŠI NO FABRIKAS — ista priežu koka mēbeles (solid pine) guļamistabām un ēdamistabām. Izstūtām brīvu cenrādi.

AUSEKLIS JANSONS

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas, kas ir līdzšinējās.

Andris Zeibots, C. A.

Cole, Zeibots & Company

CHARTERED ACCOUNTANTS

Henry Cole Management Group Limited

MANAGEMENT CONSULTANTS

797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

Lasīkraksts

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St., kā arī spiestuvē

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIETEIKTIES TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un lomaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 **BENJAMIN** FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.

221-1159

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot
ALCAN 20 gadu garantiju

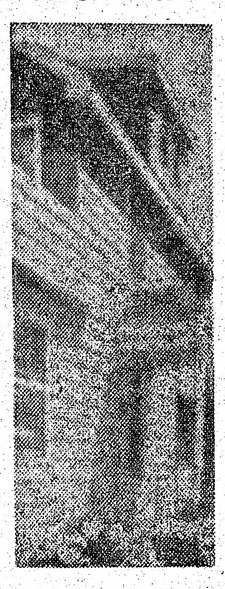

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A8

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

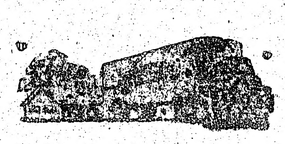

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

.....
Vārds, uzvārds

Adrese .....

Briest mākoņi...

(Turpinājums no 1. lp.)

vērstos par vienkāršiem emigrantiem, kam pašu dzīves piepildījums un materiālais labums stāv pirmajā vietā.

Mēs dzīvojam lielu pārbaudījumu laikā. Rietumu pasaules vājumu savu mērķu sasniegšanai neatlaidīgi izmanto komūnisti. Aleksandrs Solžeņicins no jauna atgādinājis: „Marksisma un ļeņinisma ideoloģijas pamatā ir iznīcināt jebkuru nekomūnistu valsti pasaulē. Viņi neapmierināsies ne ar ko citu kā ar sava režīma uzspiešanu. Tas nozīmē Maskavai pakļautu visu pasauli." Briesmas visai pasaulei draud no Pad. savienības valdnieku rokās sakoncentrētā spēka. Jāpatur vērā, ka sarkano caru apspiestās tautas ir patiesībā vienīgās rietumu sabiedrotās brīvības un miera nodrošināšanai pasaulē.

Starptautisko attieksmju pētīšanas institūta direktors Londonā, ievērojamais britu zinātnieks Stjuarts Smits norāda, ka Chruščova saukli „mēs jūs apraksim" Brežņevs ir aizstājis ar savu: „Sociālisma uzvara visā pasaulē!" Soli pa solim Kremlis ir attīstījis globālās ekspansijas sratēģiju. Pieminētais britu zinātnieks Kremļa ekspansijas pamatā saskata zīmīgus mērķus:

1. Nodrošināt kontroli pasaules okeanos, sevišķu vērību veltījot tiem jūras ceļiem, pa kuriem rietumi saņem savai rūpniecībai nepieciešamās izejvielas; 2. Nodrošināt pārākumu gaisa telpā un arī izplatījumā; 3. Uzturēt un stiprināt Pad. savienības sauszemes spēkus un apbruņot tos ar pārākiem jauniem ieročiem; 4. Kāpināt subversīvo aktīvitāti psiholoģiskā konfrontācijā, izmantojot paklausīgas komūnistu organizācijas, kā arī naīvus pilsoniskus intellektuāļus; 5. Sašķelt Eiropu, politiskā ziņā izspēlējot demokratus pret centra un citām labā spārna partijām, iznīcinot pilsonisko partiju iespaidu, radīt sociālistu un komūnistu kopīgu fronti pārejas laikam; 6. Nodrošināt kontroli pār Vidējo austrumu eļļu un Dienvidafrikas minerāļiem, lai tādējādi militāri saimnieciskā konfrontācija piespiestu rietumus kapitulēt bez kara.

Nav nekāds noslēpums, ka rietumu pasaule sašķelta sīku, savtīgu interešu pretišķībās.

Pad. savienības iebrukumu Afganistānā Apvienotās Nācijās gan nosodīja pāri par simt lielu un mazu valstu pārstāvju, bet tas arī bija viss. Pat Maskavas olimpiadas boikotēšanas jautājumā Kārteram ir liela pretestība paša mājās un vēl lielāka amerikāņu sabiedroto starpā. Pagaidām Kārtera pusē Maskavas olimpiadas boikotēšanā nostājies gauži niecīgs atbalstītāju skaits. Tanī pašā laikā amerikāņu saimnieciskās sankcijas neitralizē citas rietumu valstis ar labības un citu preču piegādi pa „pakaļdurvīm".

Bijušais Izraēlas ārlietu ministrs Moiše Dajans kādā intervijā norādīja uz ASV vājumu Vidējos austrumos. Amerikāņu militārās akcijas iespējai esot gauži maz ticētāju. Amerikāņiem steidzīgi jāizveidojot nepieciešamās atbalsta un apgādes bazes. Tikai tā tās izšķirīgā brīdī varētu likt svaru kausos savu militāro potenciāli. Pretējā gadījumā esot iespējama amerikāņu ietekmes vēl tālāka samazināšanās.

Britu nopietnais žurnāls Economist savukārt rezumā: „Apņemšanās un spēja radīt iespaidīgu pretsvaru Pad. savienības militāram spēkam ir rietumu politikas pamatakmens. Šāda uzņemšanās un spējas, diemžēl, amerikāņiem vēl nav." Pēc Kremļa invāzijas Afganistānā pasludinātā Kārtera doktrīna, kuras mērķis bija efektīgi apturēt Pad. savienības centienus kontrolēt Vidējo austrumu eļļas avotus, pagaidām palikusi tikai Vašingtonas politikas deklarācija bez seguma. Somalijā, Kenijā un Omanā amerikāņu militārā atbalsta un apgādes bažu jautājumā notikušas tikai neauglīgas sarunas. Amerikāņu kopīgo aizsardzības aliansi Pakistāna vienkārši noraidīja, jo Islambadas valdība Kārtera piedāvāto palīdzību — 400 milj. dolaru — uzskatīja par „smieklīgu un apvainojošu". Plāni par ātri pārvietojamu desanta spēka radīšanu ir apstājušies, jo amerikāņu likumdevēji vēl nav atvēlējuši vajadzīgos līdzekļus jaunām transporta lidmašīnām. Kārtera ierosinātai jauniešu reģistrācijai eventuālai iesaukšanai karadienestā aktīvi pretojušies radikālie aktīvisti un arī iespaidīgi politiķi tautas vietnieku namā un senātā. Afganistānas patrioti nav saņēmuši gaidīto amerikāņu ieroču atbalstu. Liekas, ka Džimijs baidās nokaitināt Leonīdu. Pēc Kremļa bruņoto spēku brutālitātes Afganistānā nacionālo partizānu pretestība nav salauzta.

Paturot prātā minētās dekorāciju ainas starptautiskajā skatuvē, mums diezgan skeptiski jānovērtē aizvadītās nedēļas šķietami drāmatiskais pagrieziens Vašingtonas un Teherānas konfrontācijā. Jāšaubās vai Kārtera soļi mainīs jau piecus mēnešus Teherānā gūstā turēto amerikāņu ķīlnieku likteni? Pēc tam kad ajatola Komeini bija noraidījis Irānas prezidenta Bani Sadra atbalstīto priekšlikumu par amerikāņu ķīlnieku pāriešanu no terroristu rokām revolūcionārās padomes ziņā, Kārters izšķīrās par tūlītēju diplomtisko attieksmju pārtraukšanu ar Irānu. Reizē viņš pieteica saimniecisko sankciju iedzīvināšanu un rezervē paturējis izšķiršanos par vēl tālākiem drastiskiem soļiem.

Diplomātisko attieksmju pārtraukšana ir nolkavēta vismaz par pieciem mēnešiem. Vašingtonas saimnieciskās sankcijas nekā nepanāks, ja franči vai vācieši apmainā pret Irānas eļļu piegādās Komeini visu, kas tam nepieciešams. Kārtera aizplīvurotie draudi — eventuāla Irānas miltāra blokāde — nepārliecina. Vēl vairāk jāšaubās par vienotu ASV sabiedroto atbalstu. Kārtera pacietības mērs tagad ir izsmelts. Diemžēl, tas noticis amerikāņiem tik neizdevīgā iekšpolitiskā ainā pašā Irānā. Pēdējie Kārtera soļi par labu var nākt tikai irāniešu radikāliem politiķiem, bet ne mērenā novirziena politiķim Bani Sadram, kas jau bija apliecinājis gatavību atrast Vašingtonai un Teherānai pieņemamu krizes izbeigšanas formulu. Tagad Bani Sadra akcijas var tikai krist. Brežņevs Maskavā var priekā berzēt rokas.

Teherānas pārtrauktās sarunas par turpmāku gāzes piegādi Pad. savienībai ir tikai sīkums. Komeini vēl nesaskata patiesos briesmu mākoņus, kas savelkas pie Irānas ziemeļu robežām. Un ne tikai tas. Pēdējās dienās saasinājušās arī Irānas un Irakas attieksmes. Iraka pretendē uz dažām Persijas jūras līča saliņām, ko tai savā laikā esot atņēmis šachs Palēvī. Komeini šīs stratēģiski svarīgās saliņas Irakai atdot nedomā. Neitrāli novērotāji jau ziņo par apmēram 200.000 irakiešu vīru bruņoto spēku sakoncentrēšanu Irānas pierobežā. Komeini savukārt izsludinājis daļēju mobilizāciju. Te jāpatur vērā, ka nevis Vašingtona, bet Maskava uzņēmusies Irakas politiskā, saimnieciskā un militārā aizbildņa lomu. Irakas un Irānas militārā konfrontācija un amerikāņu Irānas jūras ceļu blokāde vēl vairāk sarežģīs jau tā nestabilo iekšpolitisko stāvokli Irānā. Jauns pilsoņu karš, kura ietvaros irāniešu „patrioti" — komūnisti aicina palīgā miera un kārtības nodrošināšanai Kremli, nav tikai illūzija. Beigās vēl pieminēsim Ēģiptes prezidenta Sadata braucienu uz Vašingtonu. Šis ievērojamais valstsvīrs ir vienīgais patiesais arabu pasaules amerikāņu sabiedrotais. Vai Kārteram izdosies saglabāt Sadata uzticību, tas izšķirsies nākamajā nedēļā, kad uz Vašingtonu dodas Izraēlas ministru prezidents Begins. Izraēlas un Ēģiptes izlīguma ietvaros vēl jāatrisina sarežģītā palestīniešu problēma. Jāšaubās vai to izdosies paveikt līdz maija beigām. Un tas starptautisko ainu var sarežģīt vēl vairāk.

Aleksandrs Ķegumnieks

VELTAS PAPARDES

GLEZNU IZSTĀDE

Prince Hotel, Duncan Room,

900 York Mills Rd., Don Mills.

Izstādi atklās piektd. 18. apr. pl. 20., turpinājums

sestd. 19. apr. no pl. 10,30 — 22,

svētd., 20. apr. no pl. 10.30 — 17.

Klāstā Austrālijas un Kanadas skati. Puķes.

Latviešu jaunieši 13. ziemas olimpiadā Leikplasīdā, ASV. No kreisās: Kārlis Cerbulis, Arvīds Rumpēters, Ruta Vasere, Ilze Cerbule un Arnis Ansons. Foto: Valentīns Krečko

Latviešu jaunieši Olimpiadā

SEŠI JAUNIEŠI PAVEIC VAIRĀK NEKĀ SIMTIEM DEMONSTRANTU

Uzzinot, ka vairāki latviešu sportisti piedalās padomju komandā 13. Ziemas olimpiadā Leikplasīdā, ASV, mums, dažiem jauniešiem, radās griba būt klāt šinīs sacīkstēs. Mēs gribējām pasaulei atvērt acis par baltiešu sportistu liktenim, ka viņiem jāpiedalās zem sveša karoga un himnas, kā arī parādīt latviešu sportistiem no okupētās Latvijas, ka viņi ir mūsu brāļi un māsas un mūsu latviskie vēlējumi iet viņiem līdz.

Tā kā mūsu nolūks bija atklāt pasaulei baltiešu sportistu likteni, mēs izvēlējāmies ļoti uzkrītošu paņēmienu. Nolēmām izgatavot apmetņus Latvijas karoga krāsās. Apmetņiem pāri uz muguras uzkrītošiem burtiem bija saukļi: „Welcome Latvian Athletes; Where is Latvian Flag? Baltic Medals aren't Russia's; Latvia for Latvians; God save Latvia!". Apmetņiem priekšā tas pats latviešu valodā.

Olimpiadas „labās" organizācijas dēļ biļešu sagāde radīja lielas problēmas. Šo grūtību un arī biļešu augsto cenu rezultātā daudzi priecīgie līdzbraucēji atkrita. Beidzot pēc daudzām tālsarunām ieguvām biļetes un seši braucēji bija kopā.

Mēs vispirms vēlējāmies tikt kamaniņu braukšanas finālsacīkstēs, kur piedalījās vairāki (Astra Rībena, Ingrīda Amantova, Vera Zozule un Kriķis) sportisti no Latvijas, kā arī pats treneris (Tiliks) bija latvietis. Diemžēl, Dainis Bremze krita priekšsacīkstēs piektdien un līdz ar to finālā nevarēja piedalīties.

Transports uz olimpiskām spēlēm bija zem katras kritikas. Uz autobusiem bija jāgaida pus dienu, bez kādas garantijas, ka tiks laikā uz iecerētajām sacīkstēm. Ieradāmies Olimpiadas auto novietnē sestdien jau agri no rīta, kaut gan sacīkstes bija tikai pēcpusdienā. Aplikuši apmetņus, nolēmām soļot uz 12 jūdžu attālo Olimpiadu un negaidīt garajās rindās uz autobusu. Pateicoties mūsu apmetņiem, kāda garāmbraucēja mašīna izrādīja interesi mūs uzņemt.

Drīz jutām, ka mūsu nolūks sāk īstenoties. Jau pie ieejas nāca pretim iepriekšējo spēļu skatītāji un mums pretim vēršās ziņkārīgo skatieni. Pašās sacīkstēs, nepārspīlēšu, tūkstošiem ieinteresēto nāca pie mums ar jautājumiem. Arī daudzi baltieši, ukraiņi un citi mūs atbalstīja un sveica. Daudzi mūs fotografēja, arī preses reportieri mūs izjautāja. Mēs esot bijuši redzami arī televīzijā. Mēs, kā likās, uztraucām arī krievus. Nepagāja ilgi, kad mums piestājās „ēna", kura mūs neatstāja visu dienu. Sekotājs lauzītā angļu valodā (ar stipru krievu akcentu) mūs mēģināja pārliecināt, ka ir anglis. Mēs viņam sagādājām īstas problēmas, sadaloties pa grupām. Kurai grupai sekot un kurai nē?

Pie kamaniņu starta un nobeiguma centāmies apsveikt visus latviešu sportistus. Mēs rādījām mūsu karogus un arī sveicām viņus kā latviešus, novēlēdami labu laimi. Vakarā apbalvošanas ceremonijā arī bijām klāt. Tur mēs ar saucieniem sveicām latviešu zelta un bronzas (vienīgās medaļas, ko Padomija ieguva kamaniņu sportā) medalistes.

Svētdienas rītā skatījāmies sieviešu Alpu slēpēšanu, kaut tur neviena latviete nepiedalījās. To dienu arī turpinājām valkāt apmetņus un klāstīt baltiešu likteni.

Mēs seši bijām ļoti apmierināti, jo paveicām vairāk nekā daudzas lielās demonstrācijas. Tūkstoši saprata baltiešu likteni; tā mēs atbalstījām arī latviešu centienus dzimtenē. Stāvot ar sarkanbaltsarkanajiem apmetņiem, pievērsām lielu publikas uzmanību, kādu ievērību nebūtu varējuši gūt ne ar kādiem citiem līdzekļiem. Mūs pašos auga īsts lepnums par labi paveiktu darbu.

Kārlis Cerbulis